

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 ноември 2022 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2021/0424(COD)

15096/1/21
REV 1

ENER 561
ENV 1013
CLIMA 456
IND 388
RECH 568
COMPET 915
ECOFIN 1257
CODEC 1662
IA 209

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

№ док. Ком.:	COM(2021) 804 final/2
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст)

Приложено се изпраца на делегациите документ COM(2021) 804 final/2.

Приложение: COM(2021) 804 final/2

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.11.2022 г.
COM(2021) 804 final/2

2021/0424 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM (2021) 804 final of 15.12.21

Concerns all language versions.

The text shall read as follows:

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород
(преработен текст)**

{SEC(2021) 431} - {SWD(2021) 455} - {SWD(2021) 456} - {SWD(2021) 457} -
{SWD(2021) 458}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

1.1 Въведение

Европейският съюз си е поставил амбициозната цел да бъде първият неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. За да се постигне това, в Европейския законодателен акт за климата държавите членки и Европейският парламент се споразумяха да намалят емисиите на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. За да се постигнат тези цели и същевременно да се допринесе за конкурентоспособността, растежа и създаването на работни места, енергийната система се нуждае от системна промяна: трябва да намалим използването на изкопаеми горива, включително изкопаем газ, и да увеличим възобновяемите източници. Поради това днес трябва да разработим амбициозен преход на газовия сектор към нисковъглеродни и възобновяеми газове.

Изкопаемият газ представлява около 95 % от днешните газообразни горива, потребявани в ЕС. На газообразните горива се падат около 22 % от общото потребление на енергия в ЕС днес, включително около 20 % от производството на електроенергия в ЕС, и 39 % от производството на топлинна енергия. Според съответните сценарии, използвани в оценката на въздействието на плана във връзка с целта в областта на климата, делът на газообразните горива в общото потребление на енергия в ЕС през 2050 г. ще бъде около 20 %. Газообразните горива ще играят важна роля в енергийния микс до 2050 г., като изискват декарбонизация на газовия сектор чрез ориентирана към бъдещето структура за конкурентоспособни декарбонизирани пазари на газ. Въпреки незначителния им принос към настоящия енергиен микс на ЕС, биогазът, биометанът, водородът от възобновяеми източници и нисковъглеродният (с малък въглероден отпечатък) водород, както и синтетичният метан (всички заедно възобновяеми и нисковъглеродни газове) биха представлявали около 2/3 от газообразните горива в енергийния микс за 2050 г., като останалата част ще бъде природен газ от изкопаеми източници с улавяне, съхранение и използване на въглероден диоксид (CCS/U). Настоящата инициатива също е част от пакета „Подготвени за цел 55“. Тя обхваща структурата на пазара на газове, включително водород. Тя ще премахне съществуващите регулаторни пречки и ще създаде условия това да се осъществи по разходоефективен начин. Това е важна част от преминаването към интегрирана енергийна система, която свежда до минимум разходите за прехода към неутралност по отношение на климата, по-специално за потребителите, и открива нови възможности за намаляване на сметките им за енергия и за активно участие на пазара.

Очаква се водородът да се използва главно в области, в които електрификацията не е възможна, включително днешната енергоемка промишленост (напр. рафинерии, производство на торове и на стомана) и някои сектори на тежкотоварния транспорт (морски транспорт, въздухоплаване, тежкотоварни превозни средства на дълги разстояния). Разработването на специална водородна инфраструктура е необходимо, за да се разгърне пълният потенциал на водорода за тези специфични приложения за крайно потребление. Целта на насърчаването на възобновяемите и нисковъглеродните газове е да се декарбонизират тези сектори, да се увеличи гъвкавостта на

електроенергийната система благодарение на технологиите power-to-X, да се повиши сигурността на доставките чрез намаляване на зависимостта от вноса на природен газ и да се даде възможност за акумулиране (и производство) на електроенергия. Това позволява свързването на различни сектори на икономиката заедно с други форми на акумулиране и гъвкавост, като например акумулаторните батерии и реакцията на потребителите. По същия начин тя ще подкрепи собственото производство и интелигентното използване на разпределените енергийни доставки и ще допринесе за увеличаване на правата на потребителите. Потребителите също така се нуждаят от ясна и лесно достъпна информация, за да спомогнат за промяна на моделите на потребление на енергия и за преминаване към възобновяеми и нисковъглеродни решения, подобно на това, което могат да направят на пазара на електроенергия.

Макар че се стремим към максимално количество водород от възобновяеми източници от 2030 г. нататък, в краткосрочен и средносрочен план другите форми на нисковъглеродни газове, по-специално нисковъглеродният водород, могат да играят роля, главно за бързото намаляване на емисиите от съществуващото производство на водород и за подпомагане на паралелното и бъдещото внедряване на водород от възобновяеми източници. В съответствие със стратегията на ЕС за водорода производството на водород от възобновяеми източници в ЕС следва да достигне 1 милион тона до 2024 г. и до 10 милиона тона до 2030 г. След това водородът от възобновяеми източници следва да бъде внедрен в широк мащаб и да замени нисковъглеродния водород (с малък въглероден отпечатък).

Ефективното и устойчиво развитие на възобновяемите и нисковъглеродните газове, както и на пазара на водород, изисква адаптиране на пазарната рамка. Това се дължи на факта, че днес възобновяемите и нисковъглеродните газове са изправени пред регулаторни пречки за достъпа до пазара и до мрежата, които представляват сравнително неблагоприятно положение в сравнение с природния газ. Освен това, за да се създаде декарбонизиран пазар на газ и да се допринесе за енергийния преход, са необходими значително по-високи дялове на възобновяемите енергийни източници в интегрирана енергийна система с активно участие на потребителите на конкурентни пазари. Това следва да позволи на потребителите да се възползват от достъпни цени, добри стандарти на обслужване и реален избор на оферти, отразяващи технологичното развитие.

Внедряването на различни видове възобновяеми и нисковъглеродни газове вероятно ще възникне успоредно и се очаква да се развива с различно темпо в целия ЕС:

- инфраструктурата за водород постепенно ще допълва мрежата за природен газ;
- газова инфраструктура, в която изкопаемият газ постепенно ще бъде заменен от други източници на метан.

Освен това събитията, свързани с повишаването на цените на енергията, ни напомниха, че устойчивостта на европейската енергийна система придобива все по-голямо значение, тъй като енергийната система на ЕС интегрира по-децентрализирана енергия от възобновяеми източници, а изкопаемите горива постепенно се премахват. Мерките за сигурност на доставките и готовността за справяне с рискове в газовия сектор трябва да са подходящи за прехода към чиста енергия. В съобщението на Комисията относно

справянето с покачващите се цени на енергията (Набор от мерки за действие и подкрепа)¹ се подчертава взаимодействието между сигурността на доставките, оптималното използване на капацитета (способността) за съхранение и нестабилността на цените на енергията.

1.2 Цели на предложението

Целта на настоящата инициатива е да се улесни навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове в енергийната система, като се даде възможност за отдръпване от природния газ, а на тези нови газове се позволи да изпълняват необходимата си роля за постигане на целта за неутралност на ЕС по отношение на климата през 2050 г.

В този контекст в него се разглеждат следните области:

Ниска степен на ангажираност и защита на клиентите на пазара на дребно на „зелен“ газ. За да могат новите газове да играят пълноценна роля в енергийния преход, правилата на пазара на дребно следва да дадат възможност на потребителите да избират възобновяеми източници и ниски въглеродни емисии. Понастоящем това не се случва. Освен това не съществува обща терминология на ЕС, нито система за сертифициране на нисковъглеродните горива и газове. Също така, пазарите на газ на дребно показват пазарна концентрация и ниски нива на навлизане на нови участници и иновации. Това не позволява на клиентите да се възползват от конкуренцията, като насочват избора си към ниски въглеродни емисии.

За да могат да вземат устойчиви решения при избора на енергия, потребителите се нуждаят от достатъчно информация за своето потребление и произхода на енергията, както и от ефективни инструменти, за да участват на пазара. Освен това държавите членки следва да предприемат необходимите мерки за защита на уязвимите и енергийно бедните клиенти. Декарбонизираният пазар на газ не следва да се развива, без те да могат да се възползват пълноценно от него и без той да удовлетворява потребностите на всички поколения — от младите до възрастните хора.

Инфраструктура за водород и пазари на водород. Настоящата регулаторна рамка за газообразните енергоносители не разглежда внедряването на водорода като независим енергиен носител чрез специални мрежи за водород. На равнището на ЕС няма правила относно тарифните инвестиции в мрежи или относно собствеността и експлоатацията на специални мрежи за водород. Освен това не съществуват хармонизирани правила за качеството на (чистия) водород. В резултат на това са налице пречки за развитието на разходоефективна трансгранична инфраструктура за водород и конкурентоспособен пазар на водород — предпоставки за навлизането на производството и потреблението на водород. Настоящото предложение има за цел да отстрани тези недостатъци. То включва предложение за терминологична система и сертифициране на нисковъглероден водород и нисковъглеродни горива.

Възобновяеми и нисковъглеродни газове в съществуващата газова инфраструктура и пазари, и енергийна сигурност. Днес възобновяемите и нисковъглеродните газове представляват незначителен дял в енергийния микс на ЕС. За да се разгърне техният потенциал, ключова предпоставка е достъпът до пазара на едро на газ, т.е. до виртуалните точки за търговия. Премахването на разходите за

¹ COM(2021) 660 final.

трансгранична търговия с тези газове и улесняването на свързването на производствените съоръжения също ще подобрят икономическите предпоставки. Разликите в параметрите за качество на газа и в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, могат да засегнат проектирането на газовата инфраструктура, приложенията за крайните ползватели и трансграничната оперативна съвместимост на системите, като по този начин рискуват да фрагментират вътрешния пазар. Настоящите правила за качеството на природния газ обаче не са подходящи за справяне с бъдещите промени. Що се отнася до втечнения природен газ (ВПГ), преодоляването на остатъчните пречки във връзка с достъпа до терминали за ВПГ би могло да отвори пътя за внос на възобновяеми и нисковъглеродни газове от чужбина в подкрепа на декарбонизацията на пазара на газ в ЕС. И накрая, запазването и укрепването на устойчивостта в прехода изискват подходящи мерки за сигурност на доставките.

Планиране на мрежата. Както е посочено в стратегията на Комисията за интеграция на енергийната система, координираното планиране и експлоатация на цялата енергийна система на ЕС при множество енергоносители, инфраструктури и сектори на потребление е предпоставка за постигане на целите в областта на климата за 2050 г. Настоящите схеми и практики за планиране на мрежата са недостатъчни, тъй като съществуват несъответствия между десетгодишния план за развитие на мрежата (TYNDP) в целия ЕС и националните планове за развитие на мрежата (NDP). По-добрата връзка между TYNDP и NDP би позволила транснационален обмен на информация относно използването на преносните системи.

Сигурност на доставките и съхранение. В отговор на значителното увеличение на цените на енергията в целия ЕС през есента на 2021 г. Европейският съвет прикани Комисията бързо да обмисли средносрочни и дългосрочни мерки за повишаване на устойчивостта на енергийната система на ЕС, включително мерки за повишаване на сигурността на доставките. За да допринесе за своевременния отговор на тази криза и на евентуална нова криза на равнището на Съюза, настоящото предложение включва конкретни мерки за подобряване на сътрудничеството и устойчивостта, по-специално за да се гарантират по-ефективно и координирано използване на механизмите за съхранение и оперативна солидарност. Мерките са насочени към своевременно укрепване на устойчивостта на енергийната система на ЕС срещу бъдещи сътресения. Те обхващат мерки в настоящия регламент и Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките на газ. За да се гарантира съгласуван отговор, мерките за сигурност на доставките са част от настоящото законодателно предложение и не се предлагат като отделно законодателно предложение. Както е посочено в Съобщението относно цените на енергията от 13 октомври 2021 г., озаглавено „Справяне с нарастващите цени на енергията: набор от мерки за действие и подкрепа“, координацията на сигурността на доставките през границите е от решаващо значение за устойчивостта при бъдещи сътресения.

Предложените мерки изискват от държавите членки изрично да включат съоръженията за съхранение в своите оценки на риска за сигурността на доставките на регионално равнище, включително рисковете, свързани с контрола на съхранението от субекти от трети държави. Държавите членки следва да обмислят мерки за съхранение чрез регионално сътрудничество в случай на неотстранени рискове. В предложението се определят условията, благоприятстващи разгръщането на доброволни съвместни доставки на стратегически запаси от газ, които да се използват в извънредна ситуация. Въвеждат се и мерки за подобряване на прозрачността и достъпа до хранилища, за

справяне с рисковете за киберсигурността на природния газ и за улесняване на двустранните договорености за солидарност между държавите членки в случай на криза. Комисията насърчава държавите членки без да чакат да започнат да работят по мерки за солидарност, така че дори при тежка криза домакинствата да получават газа, от който се нуждаят.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложената инициатива е тясно свързана и се явява допълваща към законодателните предложения, представени в контекста на пакета „Подготвени за цел 55“ за изпълнение на Европейския зелен пакт, включително:

Преразгледаната Директива за енергията от възобновяеми източници („RED II“), която е основният инструмент на ЕС за насърчаване на енергията от възобновяеми източници. Тя има за цел да ускори проникването на енергия от възобновяеми източници, включително възобновяеми газове, в енергийната система. Предложеното изменение увеличава целта за възобновяеми източници в енергийния микс на ЕС до 40 % и насърчава използването на възобновяеми горива, като например водород от възобновяеми източници в промишлеността и транспорта, с допълнителни цели. Във връзка с тази инициатива в RED II водородът от възобновяеми източници се определя като „възобновяеми горива от небиологичен произход“ и „газообразни и твърди горива от биомаса“, които постигат намаление на емисиите на парникови газове от 70 % в сравнение с изкопаемите горива, и се посочват специфични подцели за потреблението на водород от възобновяеми източници (50 % от общото потребление на водород за енергийни цели и суровини в промишлеността до 2030 г. и 2,6 % от енергията, доставяна на транспортния сектор).

Директивата за енергийната ефективност (ДЕЕ) и свързаната с нея Директива относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), включително предложенията за тяхното изменение, си взаимодействат с настоящата инициатива, тъй като засягат равнището и структурата на потреблението на газ. Мерките за енергийна ефективност могат да намалят енергийната бедност и уязвимостта на потребителите. Тъй като газообразните горива понастоящем доминират европейските топлофикационни и охладителни системи и централите за комбинирано производство на електро- и топлоенергия, ефективното им използване остава в основата на мерките за енергийна ефективност. Директивата относно газа и Регламентът относно газа са съгласувани с принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място: Един отворен и конкурентен пазар на ЕС с цени, които отразяват производствените разходи на енергийните носители, разходите за въглеродни емисии и външните разходи и ползи, ще предоставя ефективно чист и безопасен водород за крайните потребители, за които той е от най-голямо значение.

Регламентът за TEN-E, предложен от Комисията през декември 2020 г., има за цел да подкрепи по-добре модернизирането на трансграничната енергийна инфраструктура на Европа за целите на Европейския зелен пакт. С него инфраструктурата за водород се въвежда като нова категория инфраструктура за развитие на европейската мрежа. Настоящата инициатива допълва предложения регламент за TEN-E, тъй като се съсредоточава върху привеждането на националните планове в съответствие с изискванията на десетгодишния европейски план за развитие на мрежата.

Както беше обявено в стратегията на ЕС за намаляване на емисиите на метан, Комисията ще предложи **законодателство за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката**. Инициативата ще има за цел да подобри информацията за всички свързани с енергетиката емисии на метан. Настоящата инициатива има допълващ характер, тъй като има за цел да улесни навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове, като даде възможност за оттегляне от природния газ.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Системата за търговия с емисии (СТЕ) увеличава цената на използването на изкопаеми горива спрямо възобновяемите и нисковъглеродните газове и по този начин насърчава търсенето на такива газове и инвестициите в съответните производствени технологии. Комисията предложи засилване на разпоредбите, включително укрепването и разширяването им върху секторите на въздухоплаването, морския и автомобилния транспорт и сградите. В тази система са включени всички съоръжения за производство на водород, както и електролизаторите с производителност над 25 тона дневно. Фондът за иновации, създаден с Директивата за системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) за периода 2021—2030 г., е един от инструментите за финансиране в подкрепа на прехода към неутрална по отношение на климата Европа до 2050 г. Фондът за иновации, създаден с Директивата СТЕ на ЕС за периода 2021—2030 г., е един от инструментите за финансиране в подкрепа на прехода към неутрална по отношение на климата Европа до 2050 г.

Преразгледаната Директива за данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията се стреми да съгласува въпросното данъчно облагане с политиките на ЕС в областта на енергетиката и климата, като се насърчават чистите технологии и се премахват остарелите освобождавания и намалените ставки, които понастоящем насърчават използването на изкопаеми горива. Съгласно преразгледаната директива продуктите, обхванати от нея, се групират и класират според екологичните си показатели. Съответно, в преразглеждането се определят преференциални минимални нива на данъчно облагане в размер на 0,15 EUR/GJ (в сравнение с 10,75 EUR/GJ за изкопаеми горива) за възобновяеми и нисковъглеродни водородни горива, използвани като автомобилни горива. За възобновяемите и нисковъглеродните водородни горива, използвани като горива за отопление, в него се определят преференциални минимални нива на данъчно облагане в размер на 0,15 EUR/GJ (в сравнение с 0,6 EUR/GJ за природен газ).

Преразгледаният Регламент за инфраструктурата за алтернативни горива (РИАГ), който ще отмени Директива 2014/94/ЕС за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива (AFID), който Комисията предложи през юли 2021 г., има за цел да се справи с нарастващите емисии в автомобилния транспорт, за да подпомогне прехода към автомобилен парк с почти нулеви емисии до 2050 г. С регламента от държавите членки се изисква да разширят своята мрежа от инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво в съответствие с продажбите на автомобили с нулеви емисии и инсталират зарядни точки и точки за презареждане с гориво на равни разстояния по големите магистрали. Преразглеждането на Регламента за инфраструктурата за алтернативни горива ще изисква една станция за зареждане (мин. 2 t/ден, 700 at) на всеки 150 km по основната мрежа на TEN-T и във всеки градски възел до 2030 г.; това би довело до около 700 станции за зареждане с водород по протежение на транспортните възли и 88 такива станции в градските възли.

Изменението на Регламента за определяне на стандарти за емисиите на CO₂ от леки и лекотоварни автомобили има за цел да осигури ясен път от 2025 г. нататък към транспорт с нулеви емисии. По-специално, регламентът определя превозните средства с нулеви емисии като задвижвани с акумулаторна батерия електрически превозни средства, превозни средства с горивни елементи и други превозни средства, задвижвани с водород, и определя цел за нулеви средни емисии на новите автомобилни паркове до 2030 г.

Предложението FuelEU Maritime има за цел да увеличи дела на устойчивите алтернативни горива с ниски и нулеви въглеродни емисии в горивния микс на международния морски транспорт, включително: течни биогорива, втечнени горива на основата на електроенергия, декарбонизиран газ (включително био-ВПГ и е-газ), декарбонизиран водород и декарбонизирани горива, получени от водород (включително метан и амоняк). Акцентът върху горивата и енергийните технологии следва да даде възможност за значително и бързо намаляване на емисиите, като се използват изцяло съществуващите технологии и инфраструктура, наред със стимулите, осигурявани от други мерки, които ще бъдат предложени. Това също така ще улесни определянето на пътищата за декарбонизация за целия морски клъстер.

Предложението ReFuelEU за въздушния транспорт има за цел да укрепи потенциала на устойчивите авиационни горива за намаляване на отпечатъка на парниковите газове от въздухоплаването, който все още до голяма степен е неизползван. За да намали значително емисиите си, секторът на въздухоплаването ще трябва да намали настоящата си зависимост от изкопаеми горива за реактивни двигатели и да разчита все повече на използването на устойчиви авиационни горива (УАГ) през следващите години. В предложението се определя минимален дял от 0,7 % на „синтетичните авиационни горива“ в авиационните горива, доставяни на оператори на въздухоплавателни средства, когато „синтетичните авиационни горива“ са възобновяеми горива от небиологичен произход, както е определено в директивата за енергията от възобновяеми източници.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Целите на настоящата инициатива не могат да бъдат постигнати на национално равнище. Планираните мерки по нея са насочени към постигане на напредък по четирите цели, определени в член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), като същевременно допринасят за декарбонизацията на икономиката на ЕС. Планираните мерки трябва да бъдат приети въз основа на член 194, параграф 2 от ДФЕС във връзка с член 114, параграф 1 от ДФЕС. В областта на енергетиката ЕС има споделена компетентност съгласно член 4, параграф 2, буква и) от ДФЕС.

Настоящата инициатива се основава и на всеобхватен набор от законодателни актове, които бяха приети и актуализирани през последните две десетилетия. С оглед създаването на вътрешен енергиен пазар, в периода 1996—2019 г. ЕС прие четири последователни пакета от законодателни актове с основна цел интегриране на пазарите и либерализиране на националните пазари на електроенергия и газ. Тези разпоредби обхващат широк спектър от аспекти — от достъпа до пазара до прозрачността, правата

на потребителите, увеличаването на ликвидността на пазарите на газ и независимостта на регулаторните органи.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Понастоящем на равнището на ЕС няма правила за регулиране на специализираните мрежи за водород или пазари, както и на нисковъглеродния водород и нисковъглеродните горива. С оглед на настоящите усилия на равнището на ЕС и на национално равнище за насърчаване на използването на водород от възобновяеми източници като заместител на изкопаемите горива, държавите членки ще бъдат стимулирани да приемат правила за транспортирането на водород чрез специализирана структура на национално равнище. Това създава риск от фрагментиране на регулаторната среда в целия ЕС, което би могло да възпрепятства интеграцията на националните мрежи и пазари за водород, като по този начин възпрепятства или възпира трансграничната търговия с водород.

Хармонизирането на правилата за инфраструктурата за водород на по-късен етап (т.е. след въвеждането на националното законодателство) би довело до увеличаване на административната тежест за държавите членки и до по-високи регулаторни разходи и несигурност за дружествата, особено когато става въпрос за дългосрочни инвестиции в производството на водород и транспортната инфраструктура.

Създаването на регулаторна рамка за специализирани мрежи и пазари на водород на равнището на ЕС би насърчило интеграцията и взаимното свързване на националните пазари и мрежи за водород. Правилата на равнището на ЕС относно планирането, финансирането и експлоатацията на такива специализирани мрежи за водород биха създали дългосрочна предвидимост за потенциалните инвеститори в този вид дългосрочна инфраструктура, по-специално за трансграничните междусистемни връзки (които иначе биха били предмет на множество потенциално различаващи се национални законови уредби).

Що се отнася до биометана, без инициатива на равнище ЕС, вероятно до 2030 г. все още ще съществува регулаторна разпокъсаност по отношение на достъпа до пазарите на едро, задълженията за присъединяване и мерките за координиране между операторите на преносни системи (ОПС) и операторите на разпределителни системи (ОРС). По същия начин без известна хармонизация на равнището на ЕС производителите на възобновяеми и нисковъглеродни газове ще бъдат изправени пред значително различаващи се в рамките на ЕС разходи за присъединяване и подаване на газ, което ще доведе до условия на неравнопоставеност.

Без допълнително законодателство на равнището на ЕС държавите членки ще продължат да прилагат различни стандарти за качество на газа и правила относно нивата на примесване на водород, като рискуват ограничения на трансграничния поток и сегментиране на пазара. Стандартите за качество на газовете ще продължат да се определят главно от параметрите за качество на природния газ, което ограничава интегрирането на възобновяеми газове в мрежата.

Всички тези аспекти вероятно ще намалят трансграничната търговия с възобновяеми и нисковъглеродни газове, което може да бъде компенсирано от по-голям внос на природен газ. Използването на терминалите за ВПГ и вносът може да останат ограничени само до природния газ, въпреки че няма да е необходимо адаптиране на

терминалите за ВПГ, в случай че е наличен конкурентоспособен биометан или синтетичен метан от източници извън ЕС.

Национално планиране на мрежите ще се изисква само в държавите членки, в които работят сертифицирани независими оператори на газопреносни системи (НОГС) и независими системни оператори (НСО). Въпреки че повечето държави членки имат единен национален план за развитие в областта на природния газ, в рамките на който операторите на газ си сътрудничат, междусекторното сътрудничество все още е ограничено.

Координираната от ЕС готовност за действие при извънредни ситуации за сегашния газов сектор се оказва по-ефективна от действията само на национално равнище.

- **Пропорционалност**

Инициативата е в съответствие с принципа на пропорционалност. Тя попада в обхвата на член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Намесата чрез политики е пропорционална на измерението и естеството на установените проблеми и на необходимите действия за постигането на определените цели.

Предложението не надхвърля необходимото за постигане на общата цел за улесняване на декарбонизацията на газообразните горива по конкурентен начин при възможно най-ниска икономическа цена, като същевременно се гарантира енергийната сигурност и потребителите се поставят в центъра на енергийните пазари. Предпочитаният набор от варианти се счита за пропорционален и се основава, доколкото е възможно, на съществуващите подходи. Балансът между задълженията и отчитането на различните възможности за действие между държавите членки и частните субекти се счита за подходящ предвид неотложната необходимост да се постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г.

- **Избор на инструмент**

Въз основа на цялостната оценка на настоящата регулаторна рамка за пазара на газ избраните инструменти са директива за преработване на Директива 2009/73/ЕО и регламент за преработване на Регламент (ЕО) № 715/2009. Изборът да се преработят тези съществуващи правни актове ще подобри правната яснота. Използването на акт за изменение може да е нецелесъобразно за въвеждането на широк набор от нови разпоредби. Поради това изборът на инструменти изисква преразглеждане на вече приетите и прилагани правила като естествено развитие на действащото законодателство с оглед на тези промени. Чрез Регламента за природния газ ще трябва да бъдат изменени допълнителни актове, например: Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките, Регламент (ЕС) 2019/942 за създаване на ACER и Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар (REMIT).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Влизането в сила на третия енергиен пакет оказва положително влияние на конкуренцията и функционирането на вътрешните енергийни пазари. Въпреки това настоящата регулаторна рамка за природния газ е съсредоточена върху природния газ на основата на изкопаеми горива и не предвижда изцяло появата на алтернативи на метановите газове (включително природния газ и биометана), като например водорода.

Необходимо е преразглеждане на настоящата регулаторна рамка за пазара на газ, което вече беше обявено в съобщението на Европейската комисия относно стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа. Като се има предвид различният потенциал в държавите — членки на ЕС, за производството на водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород, една подходяща пазарна рамка би могла да помогне на водорода да изпълнява ролята си на енергиен носител и да способства за интеграцията на енергийната система.

Въз основа на това в проблемна област I от оценката на въздействието бяха установени четири основни фактора: i) декарбонизацията ще доведе до появата на европейска верига за създаване на стойност на водорода, която разчита на трансграничен пазар на водород; ii) липсата на инвестиции в инфраструктура за водород възпрепятства развитието на пазара; iii) инфраструктурата за водород вероятно ще представлява естествен монопол, което ще доведе до неконкурентни пазарни структури; iv) различаващите се правила за качеството на водорода могат да възпрепятстват трансграничните потоци и да доведат до допълнителни разходи.

Съществуващите правила за газовете, съсредоточени върху природния газ на основата на изкопаеми горива, внасян главно от държави извън ЕС, не разглеждат специфичните характеристики на децентрализираното производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове в рамките на ЕС. Освен това нарастващите количества биометан, водород, но също и ВПГ засягат качеството на газа, а оттам и проектирането на газовата инфраструктура и уредите на крайните ползватели. По-специално, в оценката на въздействието се отчитат пет основни фактора, свързани с тази проблемна област: i) ограниченият достъп до пазара и мрежата за местните производители на биометан, свързани към разпределителните мрежи, различията в правилата по отношение на задължението за присъединяване и разходите за присъединяване към мрежата за възобновяеми и нисковъглеродни газове и входните/изходните тарифи в рамките на ЕС възпрепятстват създаването на напълно интегриран, ликвиден и оперативно съвместим вътрешен пазар на газ в ЕС; ii) разликите в качеството на газовете и нивата на примесване на водород могат да окажат отрицателно въздействие върху трансграничните потоци и крайните ползватели, а настоящите правила за качеството на газовете не са подходящи за справяне с бъдещото развитие; iii) терминали за ВПГ, оборудвани да приемат предимно природен газ, ограничен достъп за нови газове до терминалите за ВПГ; iv) дългосрочните договори за доставка на непречистен природен газ могат да блокират природния газ и да възпрепятстват доставките на възобновяеми газове до 2050 г.; v) действащите договорености за енергийна сигурност се отнасят само до рискове, свързани с доставката на природен газ, а не на възобновяеми и нисковъглеродни газове.

Що се отнася до планирането на мрежата, сътрудничеството между ОПС и регулаторните органи трябва да продължи да се развива. Все по-широкото навлизане на енергийни източници с прекъснат режим изисква цялостната енергийна система да бъде по-добре интегрирана, а инфраструктурата да стане по-взаимосвързана, въз основа на по-цялостен и приобщаващ подход. Оценката на въздействието очертава три основни фактора по отношение на тази проблемна област: i) има разлики в планирането на мрежата между държавите членки и ОПС, налице са отделни планове за електроенергия и газ; ii) липсва прозрачност относно потенциала на съществуващата инфраструктура за промяна на предназначението или извеждане от експлоатация; iii) ОРС не са изрично включени в планирането на ОПС. Освен това една по-хармонизирана стратегия за развитие на системата би засилила допълнително взаимовръзките между електроенергийните и газовите системи, включително водорода.

Оценката показва, че конкуренцията трябва да се подобри, за да се гарантира, че всички ползи от пазарната интеграция се прехвърлят на потребителите в ЕС. Освен това потребителите все още са лишени от необходимите инструменти за активно участие на пазара. Разпоредбите за защита на потребителите в анализираното законодателство се оказват само отчасти подходящи за целта. По-специално защитата на уязвимите клиенти все още е неравномерна между държавите членки, а енергийната бедност продължава да бъде значителна в целия ЕС. Общо, проблемна област IV посочва три проблемни фактора: i) неоползотворен потенциал за конкуренция на пазарите на дребно; ii) недостатъчно овластяване на потребителите по отношение на смяната на доставчика, инструментите за сравняване на цените, информацията за фактурирането, енергийните общности и достъпа до данни; и iii) недостатъчна защита на потребителите, по-специално на уязвимите и енергийно бедните сред тях.

- **Консултации със заинтересованите страни**

В съответствие с насоките за по-добро регулиране Комисията проведе всеобхватна и приобщаваща консултация въз основа на стратегия за консултации, която включваше редица методи и инструменти. Целта на стратегията беше да се гарантира, че ще бъдат взети предвид всички данни от значение, включително данните за разходите, за социалното въздействие и за възможните ползи от инициативата. Бяха използвани няколко инструмента за провеждането на консултации: консултация относно първоначалната оценка на въздействието (пътна карта), обществена консултация в интернет въз основа на въпросник, представяне от Комисията и обратна информация от заинтересованите страни, включително Регулаторния форум за природния газ, дискусии с държавите членки, с членове на Европейския парламент и с националните регулаторни органи, както и обсъждания със заинтересованите страни в рамките на голям семинар на заинтересованите страни.

Комисията получи 263 отговора на отворената обществена консултация. Като цяло участниците потвърдиха, че виждат необходимост от преразглеждане на Директивата относно газа и Регламента относно газа, за да се спомогне за постигането на целите за декарбонизация. Освен това над 60 % от тях очакват технологичните и регулаторните промени, необходими за декарбонизация на пазара на газ, да имат потенциала да създадат нови работни места до 2030 г.

Що се отнася до развитието на водородната инфраструктура и пазари, мнозинството от отговорилите подкрепят въвеждането на регулиране на ранен етап с цел насърчаване на добре функциониращ и конкурентоспособен водороден пазар и

водородна инфраструктура. Участниците препоръчаха законодателна рамка на ЕС, която да определя основните регулаторни принципи и да възприема поетапен подход. Голямо мнозинство подкрепя например достъпа на трети страни, правилата за достъп до тръбопроводи за водород, терминали за внос и съхранение и поддържа отделяне на мрежовите дейности. Повечето отговорили считат, че е важно на ранен етап да се определи ролята на частния сектор в развитието на водородната инфраструктура. Голяма част от тях също така считат, че съществуващите и бъдещите частни мрежи могат да бъдат (временно) освободени от определени регулаторни изисквания, но че трябва да се осигури сближаване по единна регулаторна рамка. Повечето участници в консултацията считат, че правата и изискванията за издаване на разрешения за нова инфраструктура за водород следва да бъдат подобни на тези, които понастоящем се прилагат за газопроводите за метан.

Що се отнася до насърчаването на достъпа на възобновяеми и нисковъглеродни газове до съществуващия газов пазар и газова инфраструктура, заинтересованите страни изразяват съгласие, че е необходимо да се преразгледа настоящата регулаторна рамка, за да се спомогне за постигането на целите за декарбонизация. Мнозинството от заинтересованите страни считат, че е важно да се гарантира пълен достъп до пазара и да се улесни подаването на възобновяеми и нисковъглеродни (ВЕИ&НВ) газове в газопреносната мрежа. Много участници препоръчват задължение за мрежовите оператори да свързват производителите на възобновяеми и нисковъглеродни (ВЕИ&НВ) газове и да въведат намаление на таксата за подаване. По-голямата част от отговорилите подкрепят и подобряването на рамката за прозрачност на терминалите за ВПГ. Налице е и силна подкрепа за хармонизираното прилагане на стандартите за качество на газовете в целия ЕС, за засилена трансгранична координация и по-голяма прозрачност. Има разнوبой между участниците в консултацията по отношение на примесването на водород, но мнозинството са съгласни, че то може да осигури икономически ефективна и бърза първа стъпка, въпреки високите технически разходи, за декарбонизация на енергийната система. Малко заинтересовани страни подкрепят премахването на трансграничните тарифи в рамките на ЕС. По-голямата част от отговорилите считат, че специфичните за газовете предизвикателства пред сигурността и мерките за киберсигурност са важни.

Що се отнася до интегрираното планиране на мрежата, повечето заинтересовани страни подкрепят хармонизирането на графика на плана за развитие на мрежата с десетгодишния план за развитие на мрежата, както и единен газов план, независимо от избрания модел за отделяне. Мнозинството отговорили изразиха още по-силна подкрепа за съвместен сценарий за електроенергия и газ. Значителен брой заинтересовани страни искат включването на проекти за водород в плана за развитие на мрежата. Повечето заинтересовани страни изразяват съгласие относно ролята на операторите на разпределителни системи да предоставят и споделят информация, като няколко участници също така подкрепят идеята ОРС да предоставят свой собствен план, включително оптимизиране на системата в различни сектори. Отговорилите също така предпочетоха съвместен план за газ и електроенергия пред съвместни сценарии с отделни планове. Няколко заинтересовани страни посочиха, че предпочитаният вариант би бил съвместен план за метана и водорода с отделен план за електроенергията.

Що се отнася до ангажираността на клиентите и защитата им на пазара на дребно на „зелен“ газ, по-голямата част от заинтересованите страни призоваха за по-големи амбиции в разпоредбите, свързани с гражданите/потребителите, като те намерят отражение на пазара на електроенергия. Освен това разпоредбите относно енергийната

бедност следва да спомогнат да се гарантира, че потребителите не плащат разходите за преминаване към варианти, основани на чист газ. Представителите на частния сектор подкрепят планове за постепенно премахване на регулираните цени, докато някои потребителски организации биха предпочели да ги запазят, за да защитят енергийно бедните и уязвимите потребители. Почти половината от всички участвали в консултацията искат да бъдат засилени разпоредбите относно съпоставимостта на офертите и достъпността на данните, прозрачността, интелигентните измервателни системи и смяната на доставчика. Нито един отговорил не е подкрепил нерегулаторния подход.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Предложената инициатива и свързаната с нея оценка на въздействието се основават на данни от приноса на заинтересованите страни към проведените обширни консултации в тази насока, както и преглед на литературата и моделиране. Прегледът на литературата включваше резултатите от поредица от актуални проучвания на ключови елементи като ролята на водорода и декарбонизираната газова инфраструктура, пазара и производството, които бяха проведени за оценката на въздействието или допринесоха за нейния обхват, както и оценките, извършени за други инициативи на Комисията с отношение към темата. В анализа бяха взети предвид и заключенията, приети в рамките на няколко форума на заинтересованите страни, най-вече този относно регулирането на природния газ (Мадридски форум) и този относно регулирането на електроенергията (Форум от Флоренция). Бяха разгледани и обсъжданията с държавите членки, с членове на Европейския парламент, с националните регулаторни органи, ACER и обсъжданията с други заинтересовани страни.

- **Оценка на въздействието**

Следвайки насоките за по-добро регулиране, Комисията извърши оценка на въздействието на няколко варианта на политика. Тази дейност беше подпомогната от консултация в Комисията в рамките на междуведомствена работна група.

Оценката на въздействието беше представена на Комитета за регулаторен контрол (КРК) и обсъдена с него. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище с резерви. Резервите бяха разгледани по-специално чрез: i) добавяне на заключенията от оценката в описанието на проблема, ii) уточняване на ролята на инициативата като част от благоприятстващата рамка на пакета „Подготвени за цел 55“, iii) изясняване на основата на въздействието на вариантите на политиката, iv) по-категорично разграничаване между различните участници, по-специално между производителите и потребителите на природен газ и водород, v) представяне на оценка на начина, по който инициативата може да въздейства по различен начин на МСП в сравнение с други (по-големи) дружества, vi) по-добро отразяване на несъгласните и малцинствените мнения в целия доклад, включително при определянето на проблема, изготвянето на вариантите, анализа на въздействието и избора на предпочитания вариант, vii) подобряване на описанието на доклада и viii) попълване на таблиците за разходите и ползите в подходящ формат.

В хода на работата по оценката на въздействието бяха разгледани редица мерки в четири проблемни области за справяне набелязаните проблеми и с обуславящите ги фактори с оглед постигане на целите на инициативата: След оценка на ефективността, ефикасността, съгласуваността и пропорционалността на отделните варианти беше

прието, че най-пригоден за постигането на поставените цели е набор от предпочитани варианти.

Проблемна област I: Инфраструктура за водород и пазари на водород

Проблемна област I разглежда следните варианти на политика: да се изнесат на търг правата за експлоатация на мрежата за водород (вариант 1); да се въведат основни регулаторни принципи, вдъхновени от тези, които понастоящем се прилагат за пазара на природен газ, но адаптирани към етапа на развитие на пазарите на водород (вариант 2); и да се създаде напълно развит регулаторен режим за водорода (подобен на този, който понастоящем се прилага за сектора на природния газ), без да е необходим преход към по-зрял пазар на водород (вариант 3). Предпочитаният вариант е от самото начало да се въведат ключови регулаторни принципи, като същевременно се осигури яснота относно окончателния (бъдещ) регулаторен режим. (Вариант 2б „Основни регулаторни принципи с визия“). Основната полза от този вариант е, че той насърчава пазарната интеграция, осигурява яснота за инвеститорите, избягва появата на неконкурентни пазарни структури, както и разходите за последващо адаптиране на правилата, след като пазарът достигне зрялост, но оставя гъвкавост за адаптиране на регулирането към поетапното нарастване на водородния сектор.

Проблемна област II: Възобновяеми и нисковъглеродни газове в съществуващата газова инфраструктура и пазари, и енергийна сигурност

Проблемна област II съдържа варианти, които насърчават достъпа на възобновяеми и нисковъглеродни (ВЕИ&НВ) газове до съществуващия газов пазар и инфраструктура. Всички варианти включват също така постъпателно равнище на намеса за преодоляване на опасенията във връзка с енергийната сигурност, по-специално разширяване на съществуващите инструменти, стандарти и процедури, така че да обхванат възобновяемите и нисковъглеродните газове, действителна солидарност и справяне с рисковете, свързани с киберсигурността за газовия сектор. Вариант 3 „Осигуряване и насърчаване на пълен достъп на възобновяемите и нисковъглеродните газове до пазара“ е предпочитаният вариант за проблемна област II. Този вариант съдържа мерки за подпомагане на достъпа на възобновяеми и нисковъглеродни газове до пазара на едро, терминалите за ВПГ и преносната мрежа (независимо от мястото на свързване), включително тарифни отстъпки за подаване към мрежата и трансграничен транспорт. Качеството на газа ще се ръководи от хармонизиран подход на ЕС за трансграничните точки на междусистемно свързване, като същевременно на държавите членки се оставя гъвкавост. Разрешената горна граница за водородните смеси е определена на 5 % за всички трансгранични точки — равнище, което е икономически ефективно по отношение на разходите за адаптиране и намаляване на емисиите.

Осигуряване и насърчаване на пълен достъп на възобновяемите и нисковъглеродните газове до пазара: Предвидените мерки са в съответствие с усилията на Съюза за борба с изменението на климата и са необходими за постигане на целите на Европейския зелен пакт. Основната полза е, че мерките ще намалят производствените разходи на производителите на възобновяеми и нисковъглеродни газове, ще увеличат конкуренцията, ликвидността и търговията с възобновяеми газове, като същевременно ще насърчат намаляването на емисиите на парникови газове. Това ще бъде от полза за потребителите и данъкоплатците, тъй като подкрепата може да бъде намалена. То също така ще ограничи рисковете за енергийната сигурност и ще спести време и ресурси, ще

намали несигурността, ще подобри ефикасността на извънредните мерки и ще засили специфичните за сигурността изисквания за газовите дружества.

Проблемна област III: Планиране на мрежата

Проблемна област III разглежда варианти за интегрирано планиране на мрежата. Предпочитаният вариант за проблемна област III е вариант 2 „Национално планиране въз основа на европейски сценарии“. Вариантът позволява национално планиране, но изисква то да се основава на общи сценарии за газ и електроенергия, да е съгласувано с десетгодишния план за развитие на мрежата и да е свързано със съответния национален план в областта на енергетиката и климата. Той включва всички съответни участници (ОРС) и дава възможност за набелязване на тръбопроводите, чието предназначение може да се промени от метан на водород, с ниво на детайлност, което не би било лесно постижимо на европейско равнище.

Установяване на национално планиране въз основа на европейски сценарии: Основната полза е, че това ще премахне рисковете операторите на преносни системи за електроенергия и газ да планират развитието на своите системи въз основа на несъвместими допускания. Това дава възможност за секторна интеграция и концептуален план за системата, като същевременно запазва ползите от по-подробни секторни планове за развитие на мрежата. То гарантира обща визия на различните заинтересовани страни, което предполага, че при планирането на мрежата се вземат предвид стратегиите за декарбонизация на национално равнище и на равнището на ЕС, като се намалява рискът от потенциални зависимости или блокирани активи.

Проблемна област IV: Ниска степен на ангажираност и защита на клиентите на пазара на дребно на „зелен“ газ

Проблемна област IV съдържа варианти, които предполагат нерегулаторен подход към конкуренцията и ангажираността на потребителите или вместо това изискват справяне с обуславящите фактори за проблемите чрез ново законодателство, което в повечето случаи отразява вече установеното в електроенергийния сектор. В светлината на анализа предпочитаният вариант е вариант 2 „Гъвкаво законодателство“, който отразява защитата на потребителите на пазара на електроенергия, както и разпоредбите за оправомощаване. Този вариант най-вероятно ще бъде най-ефективният, ефикасен и съвместим с други проблемни области.

Основната полза е, че той ще предложи значителен потенциал за икономии, ще спомогне за навлизането на нови доставчици и доставчици на услуги на пазара и за разработването на иновативни продукти, което ще доведе до по-голяма конкуренция, ангажираност на потребителите и икономическа полза. Това също така ще даде възможност на гражданите и общностите да повишат общественото приемане, да мобилизират частен капитал и да улеснят внедряването на възобновяеми и нисковъглеродни газове. Намаляването на риска от свръхинвестиции ще има положително въздействие върху околната среда.

• Пригодност и опростяване на законодателството

Предложенията за изменение на съществуващото законодателство са изготвени в съответствие с най-разходоефективните варианти на политиката, разгледани в оценката на въздействието. Очаква се някои от предпочитаните варианти да увеличат административните разходи, разходите за изпълнение и за правоприлагане за

регулаторните органи и участниците на пазара. Например, от предложените мерки могат да произтичат по-голям административен обмен между НРО и доставчиците на природен газ, по-големи усилия за координация между операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи, както и допълнителни усилия за регулиране и прилагане за държавите членки и националните органи. От изменената рамка обаче се очакват по-ниски и по-ефективни регулаторни разходи.

Освен това оценката на въздействието показва, че предложените мерки осигуряват най-разходоефективните регулаторни варианти за постигане на основната цел на инициативата, а именно установяването на правила за преноса, разпределението, доставката и съхранението на газове метан и водород, които могат да подпомогнат декарбонизацията на енергийната система, като същевременно се гарантира сигурна и достъпна енергия.

Краткосрочните регулаторни разходи, свързани с някои от предпочитаните мерки, трябва да бъдат оценени спрямо разходите и усилията, необходими за закъснялата интеграция и декарбонизация на енергийната система в дългосрочен план. Очакваните ползи от вариантите по отношение на подкрепата за възобновяемите източници, интеграцията на енергийната система, защитата на потребителите и енергийната сигурност, до голяма степен ще надхвърлят непосредствените административни разходи и разходите за изпълнение.

Предложението освен това допринася за опростяването на настоящата регулаторна рамка чрез хармонизиране на разпоредбите относно инфраструктурата и пазара на газ с новата регулаторна структура, предвидена в пакета за чиста енергия за електроенергийния сектор. Очаква се по-голямата съгласуваност между секторите да бъде от полза в много регулаторни области, по-специално овластяването и защитата на потребителите, управлението и регулаторния надзор. Подобен принос се предвижда и при ранното въвеждане на регулаторна рамка за инфраструктурите и пазарите на водород. Въпреки че тези правила вероятно ще увеличат непосредствените административни разходи и регулаторната тежест за националните органи и участниците на пазара, очаква се ранното хармонизиране на регулаторните принципи за водорода да намали значително бъдещите разходи за привеждане в съответствие и да предотврати риска от значителни регулаторни различия и разходи за изпълнение.

- **Основни права**

Защитата на ценностите на ЕС и основните права и сигурност на гражданите в една развиваща се екологична, цифрова енергийна среда е от първостепенно значение. Предложените мерки на политиката за управлението на данните бяха разработени с оглед на това, и имат за цел да осигурят широк достъп и използване на цифрови технологии и основани на данни услуги, като същевременно гарантират високо равнище на правото на личен живот и на защита на личните данни, както е заложено в членове 7 и 8 от Хартата на основните права на ЕС и Общия регламент относно защитата на данните.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението върху бюджета на ЕС, свързано с предложението по настоящия пакет, се отнася до човешките ресурси на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и на Генерална дирекция (ГД) „Енергетика“ на Европейската комисия,

които са описани в законодателната финансова обосновка, придружаваща предложението на Комисията за преработване на [Регламента за природния газ]. По същество новите задачи, които ще бъдат изпълнявани от ACER, по-специално по отношение на правилата, улесняващи развитието на конкурентоспособен водороден сектор, но също така и нарастващата сложност на пазарите на газ поради нарастващия дял на газове, различни от природния газ, изискват постепенно въвеждане на 21 допълнителни ЕПРВ в ACER от 2023 г. нататък. За прилагането на предложените нови правила за нов и разрастващ се сектор, за интегрирането на нови видове газове в пазара и инфраструктурата на газ, както и за прилагането на засилените разпоредби за потребителите, човешките ресурси на ГД „Енергетика“ също трябва да бъдат увеличени с 5 допълнителни ЕПРВ.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Мониторингът на напредъка ще се състои от двустепенен подход на годишно докладване от ACER и оценка от Комисията.

Мандатът на ACER за годишен мониторинг и докладване на функционирането на пазара в нейния годишен доклад за наблюдение на пазара (задължение по Регламент (ЕО) № 715/2009) ще бъде запазен, като обхватът му ще бъде разширен, така че да включва водорода. В срок от една година от приемането на предложенията Комисията ще прикани ACER да преразгледа и актуализира настоящите си показатели за мониторинг (с участието на засегнатите заинтересовани страни), за да се гарантира, че те продължават да са меродавни за наблюдението на напредъка към постигането на целите, залегнали в настоящите предложения. ACER ще продължи да разчита на вече установените източници на данни, използвани за изготвянето на доклада за наблюдение на пазара, допълнен със съответните данни за водорода.

Годишното докладване на ACER ще замени задълженията на Комисията за докладване, които понастоящем все още съществуват съгласно Директивата относно газа. Подробните предложения ще гарантират, че наблюдението от ACER допълва други дейности за мониторинг (по-специално мониторинг в рамките на управлението на Енергийния съюз и действията в областта на климата), като се избягва всякакво припокриване.

Комисията ще извърши цялостна оценка на въздействието на предложените инициативи, включително на ефективността, ефикасността, продължаващата съгласуваност и уместност на предложенията, в определен срок след влизането в сила на приетите мерки (ориентировъчно пет години). В срок до 31 декември 2030 г. Комисията извършва преглед на директивата и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

След решението на Съда на Европейския съюз по дело Комисия/Белгия (дело C-543/17) държавите членки трябва да прилагат към уведомленията си за националните мерки за транспониране достатъчно ясна и точна информация, в която се посочва кои разпоредби от дадена директива в кои разпоредби от националното законодателство се транспонират. Това трябва да бъде предвидено за всяко задължение, не само на

„равнище член“. Ако държавите членки спазват това задължение, от тях по принцип няма да се изисква да изпращат на Комисията обяснителни документи относно транспонирането.

Регламентът ще се прилага пряко и еднакво в държавите членки, поради което не се изисква обяснителен документ.

- **Подробно разяснение на специфичните разпоредби на предложението**

Предложената **преразгледана директива** се състои от десет глави, състоящи се от 91 члена.

Глава 1 — Предмет, обхват и определения

Настоящата глава определя предмета и обхвата на правилата за преноса, разпределението, доставката и съхранението на газове, използващи системата за природен газ, както и правилата за транспортиране, доставка и съхранение на водород чрез водородната система. В нея се определят и основните термини, използвани в предложената директива.

Глава 2 — Общи правила за организацията на пазарите

Настоящата глава определя правилата за осигуряване на конкурентни, насочени към потребителите, гъвкави и недискриминационни пазари за газове. Тя съдържа разпоредби относно достъпа до пазара, като например свободен избор на доставчик, пазарни цени за доставка, задължения за обществени услуги, устойчивост, сертифициране на възобновяемите и нисковъглеродните газове, насърчаване на регионалното сътрудничество и технически и процедурни правила.

Глава 3 — Овластяване и защита на потребителите и пазари на дребно

В тази глава по-специално се предоставя набор от права за потребителя. В нея се разглеждат основните договорни права, правата и таксите за смяна на доставчика, както и правилата относно инструментите за сравнение, активните клиенти и гражданските енергийни общности. Тя съдържа също така разпоредби относно фактурирането, интелигентното и конвенционалното отчитане и управлението на данните.

Освен това в нея се съдържат разпоредби относно единните звена за контакт, правото на извънсъдебно уреждане на спорове, уязвимите клиенти и пазарите на дребно.

Глава 4 — Достъп на трети страни до инфраструктурата

Тази глава е разделена на 3 раздела, които обхващат следните теми: достъп до инфраструктура за природен газ, достъп до водородна инфраструктура и отказ на достъп и присъединяване.

Глава 5 — Правила, приложими за преноса и съхранението на природен газ и за операторите на системи за природен газ

В тази глава се разглеждат задачите на операторите на газопреносни системи, на системи за съхранение и на системи за ВПГ, задълженията за поверителност и правомощията за вземане на решения.

Глава 6 — Оператори на газоразпределителни системи за природен газ

В тази глава се определят операторите на газоразпределителни системи, техните задачи, правомощията за вземане на решения относно присъединяването на новите производствени съоръжения за възобновяеми и нисковъглеродни газове към газоразпределителната система, отделянето на операторите на газоразпределителни системи, задълженията за поверителност на операторите на газоразпределителни системи, разпоредбите относно затворените газоразпределителни системи и комбинирания оператор.

Глава 7 — Правила, приложими за специализирани мрежи за водород

В тази глава се представят по-специално задачите на операторите на мрежи за водород, съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород, разпоредбите относно съществуващите мрежи за водород, географски ограничените мрежи за водород, затворените системи за водород, междусистемните връзки с трети държави и задълженията за поверителност на операторите.

Глава 8 — Интегрирано планиране на мрежата

В тази глава се разглеждат развитието на мрежата и правомощията за вземане на инвестиционни решения, докладването относно развитието на мрежата за водород, както и финансирането на нова трансгранична инфраструктура за водород.

Глава 9 — Отделяне на операторите на газопреносни системи

Тази глава е разделена на шест раздела, които обхващат следното: отделяне на собствеността, независими системни оператори, независими оператори на газопреносни системи, отделяне на операторите на специални мрежи за водород и определяне и сертифициране на операторите на системи за природен газ и водород, както и отделяне и прозрачност на сметките.

Глава 10 — Регулаторни органи

Тази глава е съсредоточена върху определянето и независимостта на регулаторните органи, общите цели на регулаторните органи, техните задължения и правомощия, регулаторния режим по трансгранични въпроси, спазването на мрежовите кодекси, насоките и воденето на документация.

Глава 11 — Заключение на разпоредби

Последната глава е съсредоточена върху заключителните разпоредби и включва членове по-специално относно предпазните мерки, условията на равнопоставеност, техническите споразумения, дерогациите, процедурата по оправомощаване, упражняването на делегирането, процедурата на комитет, докладването, отмяната, транспонирането, влизането в сила и адресатите.

Приложение I разглежда минималните изисквания за фактурирането и информацията за фактурирането.

Приложение II се отнася до интелигентното измерване на природен газ.

В приложение III са посочени датата на прилагане и ограниченията за транспониране на отменената директива и нейните изменения.

Приложение IV съдържа таблица за съответствие.

Предложеният **преработен регламент** се състои от осем глави, включващи 69 члена.

Глава 1 — Предмет, обхват и определения

В тази глава се определят предметът и обхватът на правилата по отношение на целите на Енергийния съюз, рамката в областта на климата и енергетиката, както и на потребителите. В нея се определят и основните термини, използвани в предложения регламент.

Глава 2 — Общи правила за организацията на пазарите и достъпа до инфраструктура

В тази глава се определят общите принципи, както и разделянето на регулирани бази от активи, услугите за достъп на трети страни, оценката на пазара за възобновяеми и нисковъглеродни газове, принципите на механизмите за разпределяне на капацитет (пропускателна способност) и на процедурата за управление на претоварването, търговията с права за капацитет, правилата за балансиране и таксите при дисбаланс, сертифицирането и сътрудничеството на операторите на преносни системи.

Глава 3 — Достъп до мрежи

В тази глава се разглеждат подробно тарифите за достъп до мрежи и отстъпките, които се предоставят.

Глава 4 — Експлоатация на системите за пренос на газ, съхранение, ВПГ и терминали за водород

В тази глава се съдържат разпоредби относно гарантирания капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове, трансграничната координация по отношение на качеството на природния газ, примесването на водород, Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи, наблюдението от страна на ACER, регулаторните органи, консултациите, разходите, регионалното сътрудничество, десетгодишния план за развитие на мрежата, изискванията за прозрачност и съхранение на документация.

Глава 5 — Експлоатация на газоразпределителна система

В тази глава се определят правилата относно гарантирания капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове, сътрудничеството между операторите на газоразпределителни системи и операторите на газопреносни системи, изискването за прозрачност и Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз. В нея са включени процедури и задачи.

Глава 6 — Достъп до специализирани мрежи за водород

В тази глава се поставя ударение върху трансграничната координация по отношение на качеството на водорода, Европейската мрежа на оператори на мрежи за водород, нейните задачи, десетгодишния план за развитие на мрежата за водород, разходите и

консултацията, наблюдението от страна на ACER, регионалното сътрудничество и изискванията за прозрачност.

Глава 7 — Мрежови кодекси и насоки

Тази глава съдържа разпоредби за приемането на мрежови кодекси и насоки, установяването на мрежови кодекси, изменения на мрежови кодекси, насоки, правото на държавите членки да предвиждат по-подробни мерки, предоставянето на информация и поверителността, както и санкции. И трите правила са адаптирани за областта на водорода.

Глава 8 — Заключителни разпоредби

Тази глава е съсредоточена върху заключителните разпоредби и включва членове по-специално относно новата инфраструктура за природен газ и водород, процедурата на комитет, изключенията, дерогациите, упражняването на делегиране, измененията на регламентите, изменението с цел разширяване на обхвата на регламента относно сигурността на доставките на газ, така че да бъдат обхванати газовете от ВЕИ и нисковъглеродните газове, както и за включване на мерки относно киберсигурността, солидарността и съхранението, отмяната и влизането в сила.

Приложение I съдържа насоки.

Приложение II съдържа вмъкнатото приложение IX към Регламент (ЕС) 2017/1938.

Приложение III съдържа информация за отмененият регламент и списък на последвалите изменения.

Приложение IV съдържа таблица за съответствие.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород
(преработен текст)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид ~~Договора за създаване на Европейската общност~~ ☒ Договора за функционирането на Европейския съюз ☒ , и по-специално член ~~95~~ ☒ 194, параграф 2 ☒ от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

↓ НОВ

- (1) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁴ е бил неколkokратно и съществено изменян. Поради по-нататъшни изменения и с оглед на постигане на яснота посоченият регламент следва да бъде преработен.

↓ 715/2009 съображение 1
(адаптиран)

- (2) Вътрешният пазар на природен газ, който постепенно се изгражда от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя действителен избор за всички потребители

² ОВ [...], [...] г., стр. [...].

³ ОВ [...], [...] г., стр. [...].

⁴ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреводни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

в ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒, били те граждани или предприятия, на нови стопански възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефективността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие.

↓ НОВ

- (3) Европейският зелен пакт и Европейският закон за климата определят целта в ЕС да бъде постигната неутралност по отношение на климата до 2050 г. по начин, който допринася за европейската конкурентоспособност, растеж и работни места. За да се създаде декарбонизиран пазар на газ и да се допринесе за енергийния преход, са необходими значително по-високи дялове на възобновяемите енергийни източници в интегрирана енергийна система с активно участие на потребителите на конкурентни пазари.
- (4) Настоящият регламент има за цел да улесни навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове в енергийната система, което ще намали използването на газ от изкопаеми източници и ще позволи на тези нови газове да играят важна роля за постигането на целите на ЕС в областта на климата до 2030 г. и за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Регламентът има за цел също така да създаде регулаторна рамка, която да предоставя възможност и стимули на всички участници на пазара да отчитат преходната роля на газа от изкопаеми източници при планирането на своите дейности, за да се избегне възникването на зависимост и да се гарантира постепенното и навременно преустановяване на използването на газ от изкопаеми източници, по-специално във всички съответни промишлени сектори и за целите на отоплението.
- (5) В стратегията на ЕС за водорода се признава, че поради различния потенциал на държавите — членки на ЕС, за производство на водород от възобновяеми източници (възобновяем водород) един отворен и конкурентен пазар на ЕС с безпрепятствена трансгранична търговия има важни предимства по отношение на конкуренцията, достъпността и сигурността на доставките. Освен това там се подчертава, че преминаването към ликвиден пазар със стоково базирана търговия с водород ще улесни навлизането на нови производители и ще бъде от полза за по-задълбочената интеграция с други енергоносители. Това ще създаде надеждни ценови сигнали за инвестиции и оперативни решения. Следователно правилата, установени в настоящия регламент, следва да благоприятстват появата на пазари на водород, стоково базираната търговия с водород и възникването на ликвидни центрове за търговия, като всички неоправдани пречки за подобно развитие следва да бъдат отстранявани от държавите членки. Като се отчитат присъщите различия, съществуващите правила, разработени за пазарите и търговията с електроенергия и газ и позволяващи ефективни търговски операции, следва да се обмислят и за пазара на водород.

↓ 715/2009 съображение 2

~~Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ⁵ и Регламент (ЕО) № 1775/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи⁶ имат значителен принос за създаването на вътрешен пазар на природен газ.~~

↓ 715/2009 съображение 3

~~Опитът, придобит при изпълнението и мониторинга на първия набор от Насоки за добра практика, приети от Европейския регулаторен форум за газ (Мадридски форум) през 2002 г. сочи, че за да се осигури цялостното изпълнение на правилата, предвидени в тези насоки във всички държави-членки и с оглед предоставяне на минимални гаранции за равни условия за достъп до пазара, е необходимо тези правила да станат правно обвързващи.~~

↓ 715/2009 съображение 4

~~Вторият набор от общи правила, озаглавени „Втори насоки за добра практика“ бяха приети на срещата на Мадридския форум на 24 и 25 септември 2003 г. и целта на настоящия регламент е да установи, въз основа на тези насоки, основните принципи и правила по отношение на достъпа до мрежата и до услугите за достъп на трети страни, управлението на претоварване, прозрачността, балансирането и търговията с права върху капацитета.~~

↓ 715/2009 съображение 5
(адаптиран)

- (6) ☒ [Преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx] ☒ ~~Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ⁷~~ предвижда възможността за съществуването на комбиниран оператор на преносна и разпределителна система. Следователно правилата, уредени в настоящия регламент, не изискват промени в организацията на националните преносни и разпределителни системи, които отговарят на съответните разпоредби на същата директива.

↓ 715/2009 съображение 6

~~Тръбопроводи с високо налягане, свързващи местни разпределителни компании с газовата мрежа и които не се използват предимно в контекста на местното разпределение, са включени в обхвата на настоящия регламент.~~

⁵ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

⁶ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

⁷ Вж. страница 94 от настоящия брой на Официален вестник.

- (7) Необходимо е да се предвидят критериите, съгласно които се определят тарифите за достъп до мрежата, за да се гарантира, че те напълно съответстват на принципа за недискриминация, на необходимостта от добре функциониращ вътрешен пазар, че те вземат изцяло предвид необходимостта от цялостност на системата, че отразяват действително направените разходи, доколкото такива разходи отговарят на тези на ефикасен ефективен и структурно сравним мрежов оператор, че са прозрачни, като същевременно включват необходимата възвръщаемост на инвестициите ⇒, както и че осигуряват възможност за интегрирането на възобновяеми и нисковъглеродни газове ⇐ ~~и, когато е приложимо, се вземат предвид и сравнителните тарифи по дадени показатели на регулаторните органи.~~ ⇒ В настоящия регламент правилата относно тарифите за достъп до мрежите се допълват с нови правила относно тарифите за достъп до мрежите, що се отнася по-специално до мрежовите кодекси и насоките, приети на основание на настоящия регламент в [Регламента относно трансевропейската енергийна инфраструктура — вж. предложение COM(2020) 824 final], [Регламента относно метана — вж. предложение COM(2021) xxx], Директива (ЕС) 2018/2001 и [Директивата относно енергийната ефективност — вж. предложение COM(2021) 558 final]. ⇐

- (8) По принцип, най-ефикасно е инфраструктурата да се финансира с приходите, които се получават от нейните ползватели, и да се избягва кръстосаното субсидиране. Освен това в случая на регламентираните активи кръстосаното субсидиране би било несъвместимо с общия принцип, според който тарифите трябва да отразяват разходите. В отделни случаи кръстосаното субсидиране при все това би могло да принесе ползи за обществото, по-специално в ранните фази от разработването на мрежи, когато резервираният капацитет е нисък в сравнение с техническия капацитет и има значителна неопределеност по отношение на това кога ще се прояви бъдещото търсене на капацитет. Поради това кръстосаното субсидиране може да допринесе за разумни и предсказуеми тарифи за ранните ползватели на мрежи и да намали инвестиционните рискове за операторите на мрежи. По този начин кръстосаното субсидиране може да способства за инвестиционен климат, който е в подкрепа на целите на Съюза за декарбонизация. Кръстосаното субсидиране не бива да се финансира нито пряко, нито непряко от ползвателите на мрежи в други държави членки. Поради това е целесъобразно финансови средства за кръстосано субсидиране да се събират само от изходните точки към крайните клиенти в рамките на една и съща държава членка. Освен това, като се има предвид, че кръстосано субсидиране се използва в изключителни случаи, следва да се гарантира, че то е пропорционално, прозрачно, ограничено във времето и определено под регулаторен надзор.

↓ 715/2009 съображение 8

~~При изчисляване на тарифи за достъп до мрежи е от значение да се вземат предвид действително направените разходи, доколкото такива разходи отговарят на разходите на ефикасен и структурно сравним мрежов оператор и са прозрачни, като не по-малко важно е да се заложи подобаваща възвръщаемост на инвестициите и стимули за изграждане на нова инфраструктура, включително специално регулаторно третиране на новите инвестиции, както се предвижда в Директива 2009/73/ЕО. В това отношение и особено при наличието на ефективна конкуренция между отделните тръбопроводи, сравнението на тарифи по дадени показатели от регулаторните органи също ще трябва да се вземат под внимание.~~

↓ 715/2009 съображение 9
(адаптиран)

⇒ нов

- (9) Използването на пазарно основани инструменти, като например търгове, за определяне на тарифите следва да е съвместимо с разпоредбите ~~„предвидени в~~ ☒ на преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) ☒ ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ⇒ и Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията ⇐.

↓ 715/2009 съображение 10
(адаптиран)

- (10) Необходимо е наличието на общ минимален пакет от услуги за достъп на трети страни, с което да се въведе в практиката общ минимален стандарт за достъп, валиден за ~~цялата Общност~~ ☒ целия Съюз ☒, и да се гарантира, че услугите за достъп на трети страни са в удовлетворителна степен съвместими, както и да се позволи използване на ползите, произтичащи от добре функциониращ вътрешен пазар на природен газ.

↓ 715/2009 съображение 11
(адаптиран)

~~Нонастоящем съществуват препятствия пред продажбата на газ в Общността при условия на равнопоставеност, без дискриминация и пречки. По специално, все още не съществуват недискриминационен достъп до мрежа и еднакво ефективно ниво на регулативен надзор във всяка държава-членка, и все още съществуват изолирани пазари.~~

↓ нов

- (11) Договореностите относно достъпа на трети страни следва да се основават на принципите, определени в настоящия регламент. Организацията на входно-изходните системи, които дават възможност за свободно разпределение на газ въз основа на гарантиран капацитет, беше приветствана още от XXIV-ия мадридски форум през 2013 г. Поради това следва да се въведе определение за

входно-изходна система и да се осигури интегрирането на равнището на разпределителната система в зоната на балансиране, което ще спомогне за постигането на еднакви условия на конкуренция за възобновяемите и нисковъглеродните газове, независимо дали са свързани на равнището на преноса, или на равнището на разпределението. Определянето на тарифите за операторите на разпределителни системи и организацията на разпределението на капацитет между преносната и разпределителната система следва да се оставят на регулаторните органи въз основа на принципите, залегнали в [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx].

(12) Достъпът до входно-изходната система следва по принцип да се основава на гарантиран капацитет. От мрежовите оператори следва да се изисква да си сътрудничат по начин, увеличаващ максимално предлагането на гарантиран капацитет, което от своя страна дава възможност на ползвателите на мрежите, въз основа на гарантиран капацитет, свободно да разпределят постъпващия или напускащия газ за всяка входна или изходна точка в една и съща входно-изходна система.

(13) Условен капацитет следва да се предлага само когато мрежовите оператори не са в състояние да предложат гарантиран капацитет. Мрежовите оператори следва да определят по прозрачен и ясен начин условията за условния капацитет въз основа на експлоатационните ограничения. За да се избегне разпокъсване на пазара и да се осигури спазването на принципа на предоставяне на ефикасен достъп на трети страни, регулаторният орган следва да гарантира, че броят на свързаните с условен капацитет продукти е ограничен.

↓ 715/2009 съображение 12

(14) Следва да се постигне достатъчно равнище на трансграничен междусистемен капацитет за газ и да се насърчава пазарната интеграция, с цел да се завърши изграждането на вътрешния пазар на природен газ.

↓ 715/2009 съображение 13

~~В Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“, се подчертава значението на завършването на вътрешния пазар на природен газ и създаването на условия на равнопоставеност за всички предприятия за природен газ в Общността. Съобщенията на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавени „Перспективи за вътрешния пазар на газ и електроенергия“ и „Разследване по силата на член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на европейските сектори на газ и електроенергия (окончателен доклад)“, показват, че действащите правила и мерки нито осигуряват необходимата правна рамка, нито създават условия за изграждане на междусистемен капацитет за постигане на целта за добре функциониращ, ефикасен и отворен вътрешен пазар.~~

↓ 715/2009 съображение 14

~~Освен изцяло да се прилага съществуващата регулаторна рамка, регулаторната рамка за вътрешния пазар на природен газ, уредена в Регламент (ЕО) № 1775/2005, следва да се адаптира в съответствие с тези съобщения.~~

↓ 715/2009 съображение 15
(адаптиран)
⇒ нов

- (15) ~~Не специално е~~ ~~не~~ Необходимо е да се увеличи сътрудничеството и координацията между операторите на преносни ~~и~~ — когато е целесъобразно — на разпределителни ~~и~~ системи, за да се създадат мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен и прозрачен достъп до трансграничните преносни мрежи, както и за да се осигури координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на ~~преносната~~ системата ~~и~~ за природен газ ~~и~~ в Общността ~~и~~ Съюза ~~и~~, включително изграждане на междусистемен капацитет, при спазване на екологичните изисквания. Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер (рамкови насоки) и които са разработени от Агенцията ~~и~~ на Европейския съюз ~~и~~ за сътрудничество между регулаторите на енергия ~~и~~ (ACER) ~~и~~, създадена ~~и~~ в съответствие с ~~и~~ Регламент (ЕС) 2019/942 ~~(ЕО) № 713/2009~~ на Европейския парламент и на Съвета⁸ ~~от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия~~¹⁰ (Агенцията). ~~и~~ ACER ~~и~~ Агенцията следва да участва в прегледа, ~~преразглеждането~~ въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ~~и~~ ACER ~~и~~ Агенцията следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на ~~газо~~ преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

↓ 715/2009 съображение 16
(адаптиран)
⇒ нов

- (16) За да се гарантира оптимално управление на газопреносната мрежа в Общността ~~и~~ Съюза ~~и~~, следва да бъде ~~и~~ установена ~~и~~ създадена Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ). Нейните задачи следва да бъдат изпълнявани при спазване на ~~общностните~~ ~~и~~ съюзните ~~и~~ правила за конкуренция, които ~~остават~~ ~~и~~ са ~~и~~ приложими към решенията на ЕМОПС за газ. Задачите на ЕМОПС за газ следва да са ~~бъдат~~ ясно определени и методите ѝ на работа следва ~~такива, че~~ да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителен характер ~~на ЕМОПС за газ~~. Изготвените от ЕМОПС за газ мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Тъй като чрез подход на регионално равнище може да бъде постигнат по-ефективен напредък, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в

⁸ Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия.

⁹ Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

¹⁰ Вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник.

рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на ~~☒~~ мрежата ~~☒~~ в целия Съюз ~~☒~~ общностно ниво. Сътрудничеството в рамките на подобни регионални структури предполага ефективно отделяне на дейностите, свързани с ~~не~~ мрежата, от дейностите по производство и доставка. При липсата на такова отделяне регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи създава риск от антиконкурентно поведение. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността при експлоатацията на мрежата на регионално равнище. Сътрудничеството на регионално равнище следва да е съвместимо с напредъка в посока конкурентен и ефективен вътрешен пазар на ~~газ~~ ⇒ газове ⇐.

↓ 715/2009 съображение 17
(НОВ)

~~Всички участници на пазара се интересуват от работата, която се очаква от ЕМОПС за газ. Следователно процесът на ефективна консултация е от съществено значение и съществуващите структури, създадени, за да го улесняват и направляват, като Европейската асоциация за координация на обмена на енергия, националните регулатори или Агенцията, следва да играят важна роля.~~

↓ 715/2009 съображение 18
(адаптиран)
⇒ НОВ

- (17) За да се гарантира по-голяма прозрачност по отношение на развитието на газопреносната мрежа в ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒, ЕМОПС за газ следва да изготвя, да публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в ~~цялата~~ ~~Общност~~ ☒ целия Съюз ☒ (план за развитие на мрежата в ~~цялата~~ ~~Общност~~ ☒ целия Съюз ☒) ⇒ въз основа на съвместен сценарий и обхващащ взаимовръзките модел ⇐. Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни газопреносни мрежи и необходимите регионални ☒ междусистемни връзки ☒ ~~свързани точки~~, подходящи от търговска гледна точка или от гледна точка на сигурността на доставките.

↓ 715/2009 съображение 19
⇒ НОВ

- (18) За да се засили конкуренцията чрез ликвидни пазари за газ на едро, е от особено значение газът да може да бъде търгуван независимо от местоположението му в системата. Единственият начин да се направи това е чрез предоставяне на свобода за ползвателите на мрежата да резервират самостоятелно входен и изходен капацитет ~~правят самостоятелни заявки за входен и изходен капацитет~~, като по този начин създават пренос на газ по зони, вместо по договорни пътеки. ⇒ За да се осигури свобода за самостоятелно резервиране на капацитет във входните и изходните точки, тарифите, определени за една входна точка, следва да не са свързани с тарифите, определени за една изходна точка, и обратното, следва да се предлагат поотделно за тези точки и тарифата следва да не

обединява входна и изходна такса в рамките на една цена. ⇐ Предпочитанието към входни-изходни системи за улесняване на развитието на конкуренцията бе вече изразено от повечето заинтересовани страни по време на шестия Мадридски форум на 30 и 31 октомври 2002 г. Тарифите не следва да зависят от трасето. Следователно тарифата, определена за една или повече входящи точки, не следва да е обвързана с тарифата, определена за една или повече изходящи точки, и обратното.

↓ НОВ

- (19) В Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи се установяват правила за определяне на технически правила, чрез които се изгражда режим на балансиране, като същевременно се оставят различни възможности за избор на концепция за всеки режим на балансиране, който се прилага в дадена входно-изходна система. Съчетанието от избраните възможности води до конкретния режим на балансиране, приложим в дадена входно-изходна система, което понастоящем предимно съвпада с териториите на държавите членки.
- (20) Ползвателите на мрежата трябва да носят отговорността за балансиране на своите входящи и изходящи количества с платформите за търговия, създадени за улесняване на търговията с газ между ползвателите на мрежата. В интерес на доброто интегриране на възобновяемите и нисковъглеродните газове във входно-изходната система, зоната на балансиране следва да обхваща и равнището на разпределителната система. За обмен на газ между балансовите сметки на ползвателите на мрежата следва да се използва виртуалната търговска точка.

↓ 715/2009 съображение 20

- (21) Позоваването на хармонизирани договори за пренос в контекста на недискриминационен достъп до мрежата на операторите на преносни системи не означава, че условията на договорите за пренос на даден системен оператор в някоя държава членка трябва да са идентични с тези договори на друг оператор на преносна система в същата или в друга държава членка, освен ако има минимални изисквания, които трябва да залегнат във всички договори за пренос.

↓ 715/2009 съображение 21

~~В мрежите за газ има значително договорно претоварване. Ето защо принципите за управление на претоварването и разпределение на капацитет за нови или наскоро договорени договори се основават на освобождаване на неизползвания капацитет чрез предоставяне на възможност на потребителите на мрежата да дадат под наем или да препродадат капацитетите по своите договори, както и на задължение за операторите на преносни системи да предлагат неизползвания капацитет на пазара поне за един ден напред и без прекъсване. Като се има предвид големият дял на съществуващите договори и необходимостта от създаване на икономически условия на равнопоставеност за ползвателите на нов и съществуващ капацитет, тези принципи следва да се прилагат към целия договорен капацитет, включително и към съществуващите договори.~~

↓ 715/2009 съображение 22

~~Макар физическото претоварване на мрежите понастоящем да е рядко срещан проблем в Общността, той може да стане такъв в бъдеще. Следователно е от значение да се изработи основен принцип за разпределение на капацитет при претоварване в подобни обстоятелства.~~

↓ 715/2009 съображение 23

~~Наблюдението на пазара, предприето през последните години от националните регулаторни органи и от Комисията, показва, че действащите изисквания за прозрачност и правила за достъп до инфраструктурата не са достатъчни за осигуряване на действителен, добре функциониращ, отворен и ефикасен вътрешен пазар на газ.~~

↓ 715/2009 съображение 24
(адаптиран)

- (22) Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние ~~физическия статус~~ и ефикасността на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-прецизна информация за търсенето и предлагането, капацитета на мрежата, потоците и поддръжката, балансирането, ☒ разполагемостта ☒ ~~наличност~~ и използването на съоръжения за съхранение. Значението на тази информация за функционирането на пазара изисква да бъдат намалени действащите ограничения за публикуване от съображения за поверителност.
-

↓ 715/2009 съображение 25

- (23) Изискванията за поверителност на чувствителната търговска информация обаче са особено важни, когато става дума за данни от стратегически търговски характер за съответното дружество, когато има само един ползвател на съоръжение за съхранение, или когато става дума за данни, които по отношение на изходни ~~изходни~~ точки в рамките на дадена система или подсистема, която не е свързана ~~не са свързани~~ с друга преносна или разпределителна система, а към един-единствен краен промишлен клиент, и когато публикуването на такива данни би разкрило поверителна информация за производствения процес на този клиент.
-

↓ 715/2009 съображение 26

- (24) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници трябва да бъдат сигурни, че върху извършителите на злоупотреби могат да се наложат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. За тази цел компетентните органи се нуждаят от достъп до данни, които дават информация за оперативните решения, взети от предприятията за доставка. На пазара за газ всички тези решения се съобщават на енетемните операторите на системи под формата на резервиране на

капацитет, заявки и освободени потоци. Операторите на системи следва да съхраняват информация за това, която да е налична и леснодостъпна за ~~от~~ компетентните органи за определен период от време. Освен това компетентните органи следва редовно да следят за спазването на правилата от операторите на преносни системи.

↓ 715/2009 съображение 27

⇒ нов

- (25) Достъпът до съоръжения за съхранение на ~~⇒~~ природен ~~⇐~~ газ и до съоръжения за втечнен природен газ (ВПП) не е достатъчен в някои държави членки и следователно е необходимо да се усъвършенства прилагането на съществуващите правила ~~⇒~~, включително в областта на прозрачността. При това усъвършенстване следва да се вземат предвид потенциалът и навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове за тези съоръжения на вътрешния пазар. ~~⇐~~ Наблюдение от Групата на европейските регулатори на електроенергия и газ стигна до заключението, че доброволните насоки за добра практика за предоставяне на достъп на трети страни от операторите на системи за съхранение, които са били одобрени от всички участници в Мадридския форум, не се прилагат в достатъчна степен и следователно е необходимо да станат задължителни.

↓ 715/2009 съображение 28

⇒ нов

- (26) Недискриминационните и прозрачни системи за балансиране ~~⇒~~ за природен ~~⇐~~ ~~на~~ газ~~а~~, използвани от оператори на преносни системи, са важни механизми, особено за новите участници на пазара, които вероятно биха изпитали по-големи затруднения при балансиране на общия си портфейл на продажби в сравнение с дружествата с установени позиции на даден пазар. Затова е необходимо да се създадат правила, които да гарантират, че операторите на преносни системи използват тези механизми в съответствие с условията за недискриминационен, прозрачен и ефективен достъп до мрежата.

↓ 715/2009 съображение 29

~~Търговията с първични права на капацитет е важна част от създаването на конкурентен пазар и осигуряване на ликвидност. Ето защо настоящият регламент установява основните правила, свързани с такава търговия.~~

↓ 715/2009 съображение 30

⇒ нов

- (27) ~~Националните~~ ~~р~~Регулаторните органи следва да гарантират спазване на правилата, съдържащи се в настоящия регламент, ~~⇒~~ както и на мрежовите кодекси ~~⇐~~ и на насоките, приети съгласно него.

↓ 715/2009 съображение 31
(адаптиран)
⇒ нов

- (28) В насоките, приложени към настоящия регламент, са определени ~~специфични~~ ☒ по- ☒ подробни правила ~~за прилагане въз основа на втория набор от насоки за добра практика~~. Когато е необходимо, тези правила ~~не~~ ⇒ следва да ☐ се развиват с течение на времето, като се вземат под внимание различията между националните газови системи ⇒ и тяхното развитие ☐.

↓ 715/2009 съображение 32

- (29) Когато предлага да се изменят насоките, приложени към настоящия регламент, Комисията следва да осигури предварителна консултация с всички заинтересовани от насоките страни, представени от професионалните организации, и с държавите членки в рамките на Мадридския форум.

↓ 715/2009 съображение 33

- (30) От държавите членки и компетентните национални органи следва да се изисква да предоставят на Комисията съответната информация. Такава информация следва да се третира като поверителна от Комисията.

↓ 715/2009 съображение 34
(адаптиран)
⇒ нов

- (31) Настоящият регламент ⇒, както и мрежовите кодекси ☐ и насоките, приети в съответствие с него, не засягат прилагането на правилата на ~~Общността~~ ☒ на Съюза ☒ в областта на конкуренцията.

↓ 715/2009 съображение 35
(нов)

~~Мерките, необходими за прилагане на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за определяне на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹¹.~~

↓ 715/2009 съображение 36
(нов)

~~По специално на Комисията следва да се предоставят правомощия за създаване и приемане на насоките, необходими за осигуряване на минималната степен на хармонизиране, която се изисква за постигане на целта на настоящия регламент. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят~~

¹¹ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

~~несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.~~

↓ НОВ

- (32) Държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност следва да работят в тясно сътрудничество по всички въпроси, свързани с разработването на интегриран регион за търговия с газ, и следва да не вземат мерки, които застрашават по-нататъшната интеграция на пазарите на природен газ или сигурността на доставките на държавите членки и договарящите се страни.
- (33) На операторите на преносни системи може да се разреши да резервират съоръжения за съхранение на природен газ изключително за изпълнение на функциите им и за целите на сигурността на доставките. Попълването на тези стратегически запаси следва да се извършва посредством съвместно закупуване, като се използва платформата за търговия, посочена в член 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014, без да се засягат правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Изтеглянето на природен газ от страна на операторите на преносни системи следва да е възможно само за изпълнение на функциите им или в случай на обявена извънредна ситуация, както е посочено в член 11, параграф 1 от същия регламент, за да не се смущава нормалното функциониране на пазара.
- (34) Когато се предприема интеграция на регионалните пазари, съответните оператори на преносни системи и съответните регулаторни органи следва да решават въпроси, които имат трансгранично въздействие, като например структурите на тарифите, режима на балансиране, капацитетите в оставащите трансгранични точки, инвестиционните планове и изпълнението на задачите на операторите на преносни системи и на регулаторните органи.
- (35) Енергийният преход и продължаващата интеграция на пазара на газ ще изискват още по-голяма прозрачност по отношение на разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи. Върху тази информация ще се основават редица решения относно мрежите за природен газ. Така например по-голяма прозрачност от тази, която съществува понастоящем, е необходима по отношение на прехвърлянето на свързани с преноса активи от мрежа за природен газ към мрежа за водород, както и по отношение на прилагането на механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи. Освен това за оценките на развитието на тарифите в дългосрочен план е нужна яснота както по отношение на търсенето на природен газ, така и по отношение на прогнозите за разходите. За последното следва да допринесе прозрачността относно разрешените приходи. Регулаторните органи следва по-специално да предоставят информация относно методиката, използвана за изчисляване на приходите на операторите на преносни системи, относно стойността на тяхната регулаторна база от активи и нейната амортизация с течение на времето, относно стойността на оперативните разходи, относно приложимата спрямо операторите на преносни системи цена на капитала, както и относно приложимите стимули и надбавки.

- (36) Разходите на операторите на преносни системи са предимно постоянни разходи. Техният модел на стопанска дейност и действащите понастоящем национални регулаторни рамки изхождат от допускането, че мрежите им се използват дългосрочно и имат дълги срокове на амортизация (30—60 години). Поради това в контекста на енергийния преход регулаторните органи следва да могат да предвиждат намаляването в търсенето на газ, за да адаптират своевременно регулаторните разпоредби и да предотвратяват ситуации, при които възстановяването на разходите на операторите на преносни системи посредством тарифите застрашава ценовата достъпност за клиентите поради повишено съотношение между постоянните разходи и търсенето на газ. Когато е необходимо, може да бъдат изменени например амортизационният профил или доходността на свързаните с преноса активи.
- (37) Необходимо е да се повиши прозрачността относно разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи, за да се осигури възможност за сравнение и оценка от страна на ползвателите на мрежите. Повишената прозрачност следва да улесни също така трансграничното сътрудничество и създаването на механизми за компенсиране между операторите на преносни системи или с оглед на регионалната интеграция, или с оглед на прилагането на тарифни отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове, както се посочва в настоящия регламент.
- (38) С цел да се използват най-икономичните места за производството на възобновяеми и нисковъглеродни газове, за ползвателите на мрежите следва да има отстъпки от капацитетно базираните тарифи. Те следва да включват отстъпка за подаване от съоръжения за производство на възобновяеми или нисковъглеродни газове, отстъпка от тарифи във входните точки от и изходните точки към съоръжения за съхранение и отстъпка в трансграничната тарифа и във входните точки от съоръжения за ВПП. В случай на промяна в стойността на отстъпки, които не са трансгранични, регулаторният орган трябва да постигне баланс между интересите на ползвателите и на операторите на мрежите, като има предвид стабилните финансови рамки конкретно за съществуващите инвестиции, по-специално за съоръженията за производство на възобновяеми газове. Когато е възможно, показателите или условията за промяна в отстъпката следва да се предоставят достатъчно време преди вземането на решение за промяна. Тази отстъпка следва да не влияе върху общата методика за определяне на тарифите, а следва да се предоставя впоследствие върху съответната тарифа. За да могат да ползват отстъпката, ползвателите на мрежата следва да представят на оператора на преносна система изискваната информация въз основа на сертификата, който препраща към базата данни на Съюза.
- (39) Намаляването на приходите вследствие на прилагането на отстъпките следва да се разглежда като намаляване на общите приходи, например поради намалени продажби на капацитет, които трябва да се възстановят своевременно посредством тарифите — примерно чрез увеличаване на конкретни тарифи съгласно общите правила, които се съдържат в член 15 от настоящия регламент. За да се ограничат структурните дисбаланси в приходите на операторите на преносни системи, Комисията следва да бъде оправомощена да променя равнищата на отстъпките чрез делегирани актове.

- (40) С цел да се повиши ефикасността на разпределителните мрежи за природен газ в Съюза и да се осигури тясно сътрудничество с операторите на преносни системи и с ЕМОПС за газ, следва да се установи Организация на операторите на разпределителни системи в ЕС („ООРСЕС“), която да включва и операторите на разпределителни системи за природен газ. Задачите на ООРСЕС следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителност сред операторите на разпределителни системи в Съюза. ООРСЕС следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за газ при подготовката и прилагането на мрежовите кодекси, когато е приложимо, и следва да работи за предоставяне на насоки относно интегрирането, наред с останалото, на децентрализираното производство и други области, които имат отношение към управлението на разпределителните мрежи.
- (41) На операторите на разпределителни системи се пада важна роля в интегрирането на възобновяемите и нисковъглеродните газове в системата, тъй като например около половината от мощностите за производство на биометан са свързани към разпределителната мрежа. За да се улесни участието на тези газове в пазара на едро, съоръженията за производство, свързани към разпределителната мрежа във всички държави членки, следва да имат достъп до виртуалната търговска точка. Освен това, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи следва да работят заедно за предоставяне на възможност за обратни потоци от разпределителната към преносната мрежа или за осигуряване на интеграцията на разпределителната система чрез алтернативни, по същество еквивалентни средства за улесняване на пазарната интеграция на възобновяемите и нисковъглеродните газове.
- (42) С интегрирането на все по-големи обеми възобновяеми и нисковъглеродни газове в европейската система за природен газ ще се промени качеството на природния газ, който се транспортира и консумира в Европа. За да се гарантира безпрепятствен трансграничен поток на природен газ, да се поддържа оперативната съвместимост на пазарите и да се създадат условия за тяхната интеграция, е необходимо да се повиши прозрачността относно качеството на газа и разходите за неговото управление, да се предвиди хармонизиран подход към ролите и отговорностите на регулаторните органи и операторите на системи, както и да се засили трансграничната координация. Успоредно с осигуряването на хармонизиран подход към качеството на газа за точките на трансгранично междусистемно свързване, следва да се запази гъвкавостта на държавите членки по отношение на прилагането на стандартите за качество на газа в техните вътрешни системи за природен газ.
- (43) Примесването на водород в системата за природен газ е по-малко ефикасно в сравнение с използването на водород в неговия чист вид и намалява стойността на водорода. То освен това влияе върху експлоатацията на инфраструктурата за газ, върху приложенията за крайните ползватели и върху оперативната съвместимост на трансграничните системи. Следва да се запази възможността държавите членки да решават дали да използват примесване на водород в своите национални системи за природен газ. Същевременно един хармонизиран подход към примесването на водород в системата за природен газ, изразяващ се в общосъюзна разрешена горна граница в точките на трансгранично

междусистемно свързване между държавите — членки на Съюза, където операторите на преносни системи следва да приемат природен газ, в който равнището на примесения водород е под горната граница, ще намали риска от разпокъсване на пазара. Съседните преносни системи следва и занапред да имат възможност да договарят по-високи равнища на примесване на водород за точките на трансгранично междусистемно свързване.

(44) От решаващо значение за улесняването на ефикасното транспортиране на природен газ в системите за природен газ в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, са тясната трансгранична координация и процесът на уреждане на спорове между операторите на преносни системи, отнасящи се до качеството на газа, включително биометана и примесването на водород. За доброто функциониране на един отворен и ефикасен вътрешен пазар на природен газ следва да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на газа, включително горната топлина на изгаряне, числото на Вобе и съдържанието на кислород, относно примесването на водород, както и относно развитието на тези параметри с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.

(45) С цел да се изменят несъществени елементи от настоящия регламент, както и той да се допълва по отношение на несъществени елементи от някои специфични области, които са от основно значение за пазарната интеграция, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹². По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти следва да получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(46) В Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията¹³ се определят правила за оперативна съвместимост и обмен на данни за системата на природния газ, по-специално по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, включително правила за управление на потока, принципи за измерване на количеството и качеството на природния газ, правила за процеса на съгласуване и за разпределяне на количествата газ, процедури за комуникация в случай на извънредни събития; общ набор от мерни единици, качество на газа, включително правила за справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ и разлики в практиките на одориране, краткосрочен и дългосрочен мониторинг на качеството на газа и предоставяне на информация; обмен на данни, докладване за качеството на газа;

¹² ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

¹³ Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията от 30 април 2015 г. за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни (ОВ L 113, 1.5.2015 г., стр. 13).

прозрачност, комуникация, предоставяне на информация и сътрудничество между съответните участници на пазара.

- (47) С цел да се осигури оптималното управление на мрежата за водород на Съюза и да се даде възможност за трансгранична търговия и доставки на водород в Съюза, следва да се създаде Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород („ЕМОМВ“). Задачите на ЕМОМВ следва да се изпълняват в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Задачите на ЕМОМВ следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителен характер. Изготвените от ЕМОМВ мрежови кодекси не следва да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични.
- (48) До създаването на ЕМОМВ следва да се установи временна платформа под ръководството на Комисията, с участието на ACER и всички заинтересовани участници на пазара, включително ЕМОПС за газ, ЕМОПС за електроенергия и ООРСЕС. Тази платформа следва да насърчава работата на ранен етап по определяне на обхвата и изясняване на въпросите, свързани с изграждането на мрежата и пазарите на водород, без да разполага с официални правомощия за вземане на решения. Със създаването на ЕМОМВ нейното функциониране следва да се прекрати. До създаването на ЕМОМВ, за изготвянето на планове за развитие на мрежите, включително на мрежите за водород, в целия Съюз отговорност носи ЕМОПС за газ.
- (49) За да се осигури прозрачност относно развитието на мрежата за водород в Съюза, ЕМОМВ следва да разработи, да публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата за водород в целия Съюз, насочен към потребностите на развиващите се пазари на водород. Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни мрежи за транспортиране на водород и необходимите междусистемни връзки, подходящи от търговска гледна точка. ЕМОМВ следва да участва в изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система (в т.ч. на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, ВПГ и електролизаторите), сценариите за десетгодишния план за развитие на мрежата и доклада за определяне на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно членове 11, 12 и 13 от [Регламента относно трансевропейската енергийна инфраструктура — вж. предложение COM(2020) 824 final] за изготвянето на списъци на проекти от общ интерес. За тази цел ЕМОМВ следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОПС за газ, за да се улесни интеграцията на системите. ЕМОМВ следва да поеме тези задачи за първи път при изготвянето на 8-ия списък на проекти от общ интерес, при условие че е започнала да действа, и до 2026 г. да е в състояние да даде необходимия принос за десетгодишния план за развитие на мрежата.
- (50) От работата, която се очаква от ЕМОМВ, имат интерес всички участници на пазара. Поради това е от съществено значение ефективният процес на консултации. Като цяло, ЕМОМВ, в сътрудничество с останалите участници на пазара и техните асоциации, следва да се стреми към придобиване на опит от

планирането, изграждането и експлоатацията на инфраструктура, да го доразвива и да го включва в работата си.

- (51) Като се има предвид, че по-ефективен напредък може да бъде постигнат чрез подход на регионално равнище, операторите на мрежи за водород следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура за сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността на мрежата на регионално равнище.
- (52) За да може у участниците на пазара да се развие доверие в нововъзникващите пазари на водород, са необходими изисквания за прозрачност. Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние и функционирането на системата за водород, така че всички участници на пазара да могат да преценяват цялостното състояние на търсенето и предлагането и да откриват причините за промените на цените на пазара. Информацията следва винаги да се оповестява по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
- (53) ЕМОМВ следва да създаде централна уеббазирана платформа, чрез която да се предоставят всички данни, от които се нуждаят участниците на пазара, за да получат ефективен достъп до мрежата.
- (54) Условието за достъп до мрежи за водород в ранната фаза от развитието на пазара следва да осигуряват ефикасна експлоатация, недискриминация и прозрачност за ползвателите на мрежите, като същевременно запазват достатъчна степен на гъвкавост за операторите. Рискът от договорно претоварване и от презапасяване с капацитет следва да се намали чрез ограничаване на максималния срок на договорите за капацитет.
- (55) За да се осигурят недискриминационен достъп и прозрачност за ползвателите на мрежите, е необходимо да се определят общи условия за предоставяне на трети страни на достъп до съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород.
- (56) Операторите на мрежи за водород следва да си сътрудничат за създаването на мрежови кодекси за предоставяне и управление на прозрачен и недискриминационен трансграничен достъп до мрежите и за осигуряването на координирано развитие на мрежата в Съюза, включително създаването на капацитет за междусистемно свързване. Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер и са разработени от ACER. ACER следва да участва в прегледа, въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ACER следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на мрежи за водород следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

- (57) Изготвените от ЕМОМВ мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични.
- (58) Качеството на транспортирания и потребление в Европа водород може да варира в зависимост от технологията на производство и особеностите на транспортирането. Поради това в интерес на осигуряването на трансгранични потоци от водород и на пазарната интеграция е необходим хармонизиран подход на равнището на Съюза към управлението на качеството на водорода в трансграничните междусистемни връзки.
- (59) В случаите, в които регулаторният орган сметне за необходимо, операторите на мрежи за водород може да поемат отговорност за управлението на качеството на водорода в своите мрежи, в рамките на приложимите стандарти за качество на водорода, за да се осигури надеждно и стабилно качество на водорода за крайните потребители.
- (60) От решаващо значение за улесняването на транспортирането на водород в мрежите за водород в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, са тясната трансгранична координация и процесът на уреждане на спорове между операторите на мрежи за водород. За доброто функциониране на един отворен и ефикасен вътрешен пазар на водород следва да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на водорода и тяхното развитие с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.
- (61) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия в съответствие с член 291 от ДФЕС. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴.
- (62) За да се гарантира ефективното функциониране на европейските мрежи за водород, операторите на мрежи за водород следва да отговарят за експлоатацията, поддръжката и развитието на мрежата за транспортиране на водород в тясно сътрудничество с други оператори на мрежи за водород, както и с други системни оператори, с които техните мрежи са свързани, включително за да се улесни интегрирането на енергийната система.
- (63) В интерес на функционирането на вътрешния пазар е да има стандарти, които са хармонизирани на равнището на Съюза. След като данните за такъв стандарт бъдат публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, неговото спазване следва да породи презумпция за съответствие с изискванията, които са посочени в мярката за изпълнение, приета на основание на настоящия регламент, макар че следва да са разрешени и други средства за доказване на такова съответствие. В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1025/2012

¹⁴

Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Европейската комисия може да поиска от европейските организации за стандартизация да изготвят технически спецификации, европейски стандарти и хармонизирани европейски стандарти. Една от основните роли на хармонизираните стандарти следва да бъде да помагат на операторите при прилагането на мерките за изпълнение, приети на основание на настоящия регламент и преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

- (64) За да бъдат взети предвид в пълна степен изискванията за качество на водорода за крайните ползватели, техническите спецификации и стандартите за качество на водорода в мрежата за водород следва да са съобразени с вече съществуващите стандарти, в които са определени такива изисквания във връзка с крайните ползватели (напр. стандарт EN 17124).
- (65) Операторите на системи за водород следва да изградят достатъчен трансграничен капацитет за транспортиране на водород, който да отговаря на всички икономически обосновани и технически осъществими изисквания за такъв капацитет, като по този начин се даде възможност за пазарна интеграция.
- (66) ACER следва да публикува доклад за наблюдение за състоянието на претоварване.
- (67) С оглед на потенциала на водорода като енергоносител и на възможността държавите членки да участват в търговия с водород с трети държави, е необходимо да се уточни, че междуправителствените споразумения в областта на енергетиката, които са свързани с газа и подлежат на задълженията за нотифициране в съответствие с Решение (ЕС) 2017/684, включват междуправителствените споразумения, които са свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода, като амоняк и течни органични носители на водород.
- (68) В отговор на значителното увеличение на цените на енергията в целия ЕС през есента на 2021 г. и неговото отрицателно въздействие, в съобщението на Комисията от 13 октомври 2021 г., озаглавено „Справяне с нарастващите цени на енергията: набор от мерки за действие и подкрепа“, беше изтъкната важността на ефективния и добре функциониращ вътрешен енергиен пазар и на ефективното използване на газоохранилищата в целия единен пазар. В съобщението освен това се подчертава, че по-добрата координация на сигурността на трансграничните доставки е от решаващо значение за устойчивостта при бъдещи сътресения. На 20—21 октомври 2021 г. Европейският съвет прие заключения, в които прикани Комисията бързо да обмисли мерки за повишаване на устойчивостта на енергийната система на ЕС и вътрешния енергиен пазар, включително мерки за повишаване на сигурността на доставките. С цел да се допринесе за съгласуван и навременен отговор на тази криза и на евентуална нова криза на равнището на Съюза, в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2017/1938 следва да се въведат специални правила за подобряване на сътрудничеството и устойчивостта, и по-конкретно правила, отнасящи се до по-добрата координация на съхранението и до солидарността.
- (69) Анализът на функционирането на капацитета за съхранение в рамките на регионалните общи оценки на риска следва да се основава на обективни оценки

на потребностите в областта на сигурността на доставките, като надлежно се вземат предвид трансграничното сътрудничество и произтичащите от настоящия регламент задължения за солидарност. В този анализ следва да се има предвид, че при прехода към чиста енергия е важно да се избягва блокирането на активи, и да се отразява целта за намаляване на зависимостта на Съюза от външни доставчици на изкопаеми горива. Анализът следва да включва оценка на рисковете, които са свързани с контрола върху инфраструктурата за съхранение, упражняван от субекти от трети държави. В него следва да се отразява възможността да се използват съоръжения за съхранение в други държави членки, както и възможността операторите на преносни системи да възлагат съвместни обществени поръчки за стратегически запаси за извънредни ситуации, при условие че се спазват изискванията на настоящия регламент. Регионалните общи оценки на риска и националните оценки на риска следва да са съгласувани помежду си, за да се набелязват мерките от националните превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации в съответствие с настоящия регламент и да се гарантира, че приетите мерки не са във вреда сигурността на доставките на други държави членки и не поставят неоправдани препятствия пред ефективното функциониране на пазара за газ. Така например те не трябва да блокират, нито да ограничават капацитета за трансгранично транспортиране.

(70) Сътрудничеството между държавите членки и договарящите се страни по Договора за създаване на Енергийната общност¹⁵, които разполагат с голям наличен капацитет за съхранение, може да подпомогне мерки в случаи, когато съхранението в Съюза не е осъществимо или разходноефективно. То може да включва възможността в съответната обща оценка на риска да се обмисли използването на този капацитет за съхранение, разположен извън Съюза. Държавите членки може да поискат регионалните групи за оценка на риска да поканят експерти от съответната трета държава на свои заседания *ad-hoc*, без това да създава прецедент за редовно и пълноправно участие.

(71) Съвместното възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси от няколко оператори на преносни системи от различни държави членки следва да се проектира така, че тези запаси да може да се използват в случай на извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище като част от действията, координирани от Комисията съгласно член 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/1938. Операторите на преносни системи, които участват във възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси, следва да гарантират, че всяко споразумение за съвместно закупуване е в съответствие с правилата на ЕС в областта на конкуренцията, и по-специално с изискванията на член 101 от ДФЕС. Уведомяването, което се прави с цел да се прецени съответствието с настоящия регламент, не засяга уведомяването за евентуално предоставена от държавите помощ, което се изисква по силата на член 108, параграф 3 от ДФЕС.

(72) Европейският енергиен сектор преминава през важен преход към декарбонизирана икономика, като същевременно обезпечава сигурност на доставките и конкурентоспособност. Благодарение на мрежовия кодекс за

¹⁵

ОВ L 198, 20.7.2006 г., стр. 18.

трансграничния пренос на електроенергия киберсигурността в електроенергийния подсектор вече отбелязва напредък; наред с това за подсектора на газа също са необходими задължителни специфични правила, които да гарантират сигурността на европейската енергийна система.

(73) Както показва симулацията, извършена на равнището на Съюза през 2017 и 2021 г., мерките за регионално сътрудничество и солидарност са от решаващо значение за гарантирането на устойчивостта на Съюза в случай на сериозно влошаване на положението с доставките. Мерките за солидарност следва да гарантират, че трансграничните доставки за защитените по линия на солидарността клиенти (например домакинствата) се осъществяват във всички ситуации. Държавите членки следва да приемат необходимите мерки за изпълнението на разпоредбите относно механизма за солидарност, включително като съответните държави членки постигнат технически, правни и финансови договорености. Държавите членки следва да опишат подробно тези договорености в своите планове за действие при извънредни ситуации. За държавите членки, които не са постигнали необходимата двустранна договореност, в интерес на ефективната солидарност следва да се прилага поместеният в настоящия регламент стандартен образец.

(74) Вследствие на такива мерки е възможно за дадена държава членка да възникне задължение да изплати компенсация на засегнатите от нейните мерки. За да се гарантира, че компенсацията, изплатена от държавата членка, която е отправила искането за солидарност, на държавата членка, предоставяща солидарност, е справедлива и разумна, националният регулаторен орган в областта на енергетиката или националният орган в областта на конкуренцията следва, в качеството си на независим орган, да разполага с правомощия за извършване на одит на размера на поисканата и изплатена компенсация и — ако е необходимо — да поиска коригиране на нейния размер.

↓ 715/2009, съображение 37
(адаптиран)

(75) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно установяването на справедливи правила за условията за достъп до газопреносните мрежи, до съоръженията за съхранение и за ВПГ, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки ~~и~~ ☐, а ☐ ~~следователно~~ ☐ поради обхвата и последиците ѝ ☐ може да бъде по-добре постигната на ~~общностно~~ равнището ☐ ~~Общността~~ ☐ на Съюза ☐ ☐, Съюзът ☐ може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора ☐ за Европейския съюз ☐. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

↓ 715/2009 съображение 38
(адаптиран)

~~Предвид обхвата на измененията, които се въвеждат с настоящия регламент в Регламент (ЕО) № 1775/2005 е желателно, от съображения за яснота и~~

~~рационалност, въпросните разпоредби да бъдат преработени чрез организирането им в единен текст в нов регламент,~~

↓ 715/2009 (адаптиран)
⇒ НОВ

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

⊗ Предмет, обхват и определения ⊗

Член 1

Предмет и ⊗ обхват ⊗ ~~приложно поле~~

Настоящият регламент ~~цели~~:

- а) установява недискриминационни правила за условията за достъп до ~~газопреносни~~ системи ⊗ за природен газ ⊗ ⇒ и водород ⇐, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на нормалното функциониране на вътрешния пазар на ⇒ газове ⇐ ~~газ~~; ⇒ и ⇐
- ~~б) установява недискриминационни правила за условията за достъп до съоръжения за ВПГ и до съоръжения за съхранение, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари; и~~
- ~~б)в)~~ улеснява появата на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро с високо равнище на сигурност на доставките на ⇒ газове ⇐ ~~газ~~ и предоставя механизми за хармонизиране на правилата за достъп до мрежата при трансграничен обмен на ⇒ газове ⇐ ~~газ~~.

Целите, посочени в първата алинея, включват определяне на хармонизирани принципи относно тарифите — или методиките за тяхното изчисляване — за достъп до мрежата ⇒ за природен газ ⇐, но не и до съоръженията за съхранение, за установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитет, управление на претоварването, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията с капацитет.

Настоящият регламент, с изключение на член ~~31~~⁴⁹, параграф ~~5~~⁴, се прилага само за съоръжения за съхранение ⇒ на природен газ и водород ⇐, които попадат в обхвата на член ~~29~~³³, параграф 3 или параграф 4 от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ⊗ преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) ⊗.

Държавите членки може да създадат образувание или орган, установени в съответствие с ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ⊗ преработената Директива относно газа (вж. предложение

COM(2021) xxx), ☒ с цел осъществяването на една или повече от функциите, обикновено възлагани на оператора на преносната система ⇨ или оператора на мрежа за водород ⇨, които се подчиняват на изискванията на настоящия регламент. Това образувание или орган подлежи на сертифициране в съответствие с член ~~133~~ от настоящия регламент и подлежи на определяне в съответствие с член ~~65+0~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) ☒.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

↓ НОВ

1. „регулаторна база от активи“ означава всички мрежови активи на даден оператор на мрежа, които се използват за предоставянето на регулирани мрежови услуги и се вземат предвид при изчисляването на приходите от свързаните с мрежата услуги.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇨ НОВ

2. ~~1~~ „пренос“ означава транспортиране на природен газ по мрежа, съставена предимно от тръбопроводи с високо налягане, различна от добивна тръбопроводна мрежа и различна от частта от тръбопроводите с високо налягане, използвана предимно в контекста на местно разпределение на природен газ, с оглед на доставката му на клиенти, но невключващо самата доставка;
3. ~~2~~ „договор за пренос“ означава договор, който операторът на преносна система ⇨ или операторът на мрежа за водород ⇨ е сключил с ползвател на мрежата с оглед извършване на ⇨ услуги по транспортиране на газове ⇨ ~~пренос~~;
4. ~~3~~ „капацитет“ означава максималният поток, изразен в нормални кубически метри за единица време или в енергийна единица за единица време, на който ползвателят на мрежата има право съгласно разпоредбите на договора за пренос;
5. ~~4~~ „неизползван капацитет“ означава гарантиран капацитет, който ползвател на мрежата е добил по силата на договор за пренос, но който същият ползвател не е заявил в рамките на крайния срок, определен в договора;
6. ~~5~~ „управление на претоварването“ означава управление на капацитетите за пренос на оператора на преносна система с оглед оптимално и максимално използване на техническия капацитет и навременно откриване на точки на бъдещо претоварване и насищане;

7. ~~6.~~ „вторичен пазар“ означава пазар на капацитет, търгуван по начин, различен от този на първичния пазар;
8. ~~7.~~ „заявка“ означава предварително докладване от ползвател на мрежата на оператора на преносна система относно действителния поток, който ползвателят на мрежата възнамерява да подаде към или да изтегли от системата;
9. ~~8.~~ „коригираща заявка“ означава последващо докладване, с което се коригира първоначалната заявка;
10. ~~9.~~ „цялостност на системата“ означава всяка ситуация ~~по отношение на преносна система, в това число необходимите съоръжения за пренос, при която в които~~ налягането и качеството на природния газ ⇨ или водорода ⇨ се поддържат в рамките на минимални и максимални граници, ~~установени от оператора на преносната система,~~ така че ⇨ транспортирането ⇨ ~~преносът~~ на природен газ ⇨ или водород ⇨ да бъде гарантирано от техническа гледна точка;
11. ~~10.~~ „период на балансиране“ означава период, в рамките на който изтеглянето на дадено количество ⇨ газове ⇨ ~~природен газ,~~ изразено в енергийни единици, трябва да бъде компенсирано от всеки ползвател на мрежата посредством подаване на същото количество ⇨ газове ⇨ ~~природен газ към преносната мрежа~~ в съответствие с ~~договора за пренос или~~ мрежовия кодекс;
12. ~~11.~~ „ползвател на мрежа“ означава клиент или потенциален клиент на оператора на ~~преносна~~ система, както и самите оператори на ~~преносни~~ системи, доколкото това им е необходимо, за да изпълняват функциите си, свързани с ⇨ транспортирането на природен газ и водород ⇨ ~~пренос~~;
13. ~~12.~~ „прекъсваеми услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносната система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇨ въз основа на прекъсваем капацитет;
14. ~~13.~~ „прекъсваем капацитет“ означава газов капацитет за пренос, който може да бъде прекъсван от оператора на преносна система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇨ в съответствие с условията, залегнали в договора за пренос;
15. ~~14.~~ „дългосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇨, с продължителност една година или повече;
16. ~~15.~~ „краткосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇨, с продължителност по-малка от една година;
17. ~~16.~~ „гарантиран капацитет“ означава капацитет за пренос на газ, чиято непрекъсваемост е гарантирана от оператора на преносна система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇨ по силата на сключен договор;

18. ~~17.~~ „гарантирани услуги“ означава услуги, предоставяни от оператора на преносна система ⇨ или оператор на мрежа за водород ⇩ във връзка с гарантиран капацитет на пренос;
19. ~~18.~~ „технически капацитет“ означава максималният гарантиран капацитет, който ⇨ може да бъде предложен ⇩ ~~операторът на преносна система може да предложи~~ на ползвателите на мрежата, като се вземат ~~вземе~~ под внимание целостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система ⇨ или на мрежата за водород ⇩;
20. ~~19.~~ „договорен капацитет“ означава капацитет, който ~~операторът на преносна система е разпределил~~ ⇨ е разпределен ⇩ на ползвател на мрежата съгласно договор за пренос;
21. ~~20.~~ „наличен капацитет“ означава онази част от техническия капацитет, която ☒ не е разпределена ☒ ~~операторът на преносна система не е разпределил~~ и е все още е налична за системата в дадения момент;
22. ~~21.~~ „договорно претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на гарантиран капацитет надхвърля техническия капацитет;
23. ~~22.~~ „първичен пазар“ означава пазарът на капацитет, търгуван директно от оператора на преносната система ⇨ или от оператор на мрежа за водород ⇩;
24. ~~23.~~ „физическо претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на реални доставки в определен момент надхвърля техническия капацитет;
25. ~~24.~~ „капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет в терминал за ☒ втечен природен газ ☒ (ВПГ), който се използва за втечняване на природен газ, или за внасяне, разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПГ;
26. ~~25.~~ „пространство“ означава обем газ, който даден ползвател на съоръжение за съхранение може да използва за съхранение на газ;
27. ~~26.~~ „подаваща способност“ означава скоростта на добив, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да добива газ от съоръжението за съхранение;
28. ~~27.~~ „нагнетателна способност“ означава скоростта на нагнетяване, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да нагнети газ в съоръжението за съхранение;
29. ~~28.~~ „капацитет за съхранение“ означава всяко съчетание от пространство, нагнетателна способност и подаваща способност;

↓ НОВ

30. „входно-изходна система“ означава съвкупност от всички преносни и разпределителни системи, за които се прилага един специален режим на балансиране;

31. „зона на балансиране“ означава входно-изходна система, за която се прилага специален режим на балансиране;
32. „виртуална търговска точка“ означава нефизическа търговска точка в рамките на входно-изходна система, където се обменят газове между продавач и купувач, без да е необходимо да се резервира преносен или разпределителен капацитет;
33. „входна точка“ означава точка, която предоставя достъп до входно-изходна система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата или производителите;
34. „изходна точка“ означава точка, която позволява извеждането на газ от входно-изходната система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата или крайните клиенти;
35. „условен капацитет“ означава гарантиран капацитет, който е свързан с прозрачни, предварително определени условия или за предоставяне на достъп от и до виртуална търговска точка, или за ограничена разпоределяемост;
36. „разпоределяемост“ означава дискреционна комбинация от който и да било входен капацитет с който и да било изходен капацитет или обратно;
37. „разрешени приходи“ означава сумата от приходите от услуги за пренос и приходите от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период, които този оператор на преносна система има право да получи при режим без пределни цени и които са определени в съответствие с член 72, параграф 7, буква а) от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx);
38. „нова инфраструктура“ означава инфраструктура, която все още не е завършена на 4 август 2003 г.

↓ 715/2009 (адаптиран)

2. Без да се засягат определенията в параграф 1 ~~от настоящия член~~, определенията, съдържащи се в член 2 от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) ☒, които са относими към прилагането на настоящия регламент, също се прилагат, ~~е изключение на определението за пренос в точка 3 от същия член.~~

Определенията в параграф 1, точки ~~4 3 — 24 23~~ ~~от настоящия член~~ във връзка с преноса се прилагат по аналогия и по отношение на съоръженията за съхранение и съоръженията за ВПГ.

ГЛАВА II

ОБЩИ ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ КЪМ СИСТЕМИТЕ ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ И СИСТЕМИТЕ ЗА ВОДОРОД

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПАЗАРИТЕ И ДОСТЪПА ДО ИНФРАСТРУКТУРА

Член 3

Общи правила

Държавите членки, регулаторните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, операторите на съоръжения за съхранение, операторите на системи за ВПГ, операторите на системи за водород, както и делегираните оператори, като например операторите на пазарни области или операторите на платформи за резервиране, са длъжни да правят всичко необходимо, така че пазарите за газове да работят в съответствие със следните принципи:

- а) цените на газовете се формират въз основа на търсенето и предлагането;
- б) операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи си сътрудничат с цел да осигурят на ползвателите на мрежата свободата да резервират самостоятелно входен и изходен капацитет. Транспортирането на газ се извършва чрез входно-изходна система, вместо по договорни пътеки.
- в) тарифите, които се начисляват във входните и изходните точки, се структурират така, че да допринасят за интеграцията на пазара, повишаването на сигурността на доставките и насърчаването на междусистемните връзки между газовите мрежи;
- г) предприятията, които извършват дейност в една и съща входно-изходна система, обменят газ във виртуалната търговска точка;
- д) ползвателите на мрежата отговарят за балансирането на своите балансови портфейли, за да се сведе до минимум необходимостта операторите на преносни системи да предприемат действия за балансиране;
- е) действията за балансиране се извършват въз основа на стандартизирани продукти и се провеждат на платформа за търговия;

- ж) правилата за пазара избягват действия, които не позволяват ценообразуване въз основа на търсенето и предлагането на газове;
- з) правилата за пазара спомагат за възникването и функционирането на ликвидна търговия с газове, като способстват за ценообразуването и за прозрачността на цените;
- и) правилата за пазара създават условия за декарбонизацията на системите за природен газ и системите за водород, включително като създават условия за интегрирането в пазара на газове на газове от възобновяеми енергийни източници и като създават стимули за енергийна ефективност;
- й) правилата за пазара осигуряват подходящи стимули за инвестиции, по-специално за дългосрочни инвестиции в декарбонизирана и устойчива газова система, за акумулиране на енергия, енергийна ефективност и реакция на потреблението с цел удовлетворяване на нуждите на пазара, и улесняват лоялната конкуренция и сигурността на доставките;
- к) отстраняват се бариерите, ако такива съществуват, пред трансграничните потоци от газ между входно-изходните системи;
- л) правилата за пазара способстват за регионалното сътрудничество и интегриране.

Член 4

Разделяне на регулаторни бази от активи

1. Когато оператор на преносна система или оператор на мрежа за водород предоставя регулирани услуги за газ, водород и/или електроенергия, той трябва да отговаря на изискването за отделяне на счетоводните отчети, посочено в член 69 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и в член 56 от Директива (ЕС) 2019/944, и трябва да има регулаторни бази от активи поотделно за активите за газ, електроенергия и водород. Всяка отделна регулаторна база от активи трябва да гарантира, че:
 - а) приходите от услуги, получени от предоставянето на конкретните регулирани услуги, може да се използват само за възстановяване на капиталовите и оперативните разходи, които са свързани с активите, включени в регулираната база от активи, чрез която са били предоставени регулираните услуги;
 - б) когато активите се прехвърлят в различна регулаторна база от активи, се определя тяхната стойност. Стойността, определена за прехвърлените активи, подлежи на одит и одобрение от страна на компетентния регулаторен орган. Определената стойност трябва да е такава, че да не се допуска кръстосано субсидиране.
2. Дадена държава членка може да разреши финансови прехвърляния между регулирани услуги, които са отделни по смисъла на първия параграф, при условие че:

- а) всички приходи, необходими за финансовото прехвърляне, се събират като целева такса;
- б) целевата такса се събира само от изходните точки до крайните клиенти, разположени в същата държава членка като получателя на финансовото прехвърляне;
- в) преди да влязат в сила, целевата такса и финансовото прехвърляне или методиките за тяхното изчисляване се одобряват от регулаторния орган, посочен в член 70;
- г) одобрените целева такса и финансово прехвърляне, както и методиките, когато методиките са одобрени, се публикуват.

3. Регулаторният орган може да одобри финансовото прехвърляне и целевата такса, посочени в параграф 2, само при условие че:

- а) тарифите за достъп до мрежата се начисляват на ползвателите на регулаторната база от активи, която се ползва от финансовото прехвърляне;
- б) сборът от финансовите прехвърляния и приходите от услуги, събрани чрез тарифите за достъп до мрежата, не може да е по-голям от разрешените приходи;
- в) финансовото прехвърляне е одобрено за ограничен период от време и никога не може да е по-дълго от една трета от срока на амортизация на съответната инфраструктура.

4. До [дата на приемане +1 година] ACER издава препоръки до операторите на преносни системи или на мрежи и регулаторните органи относно методиките за:

- а) определянето на стойността на активите, които са прехвърлени към друга регулирана база от активи, и предназначението на всички печалби и загуби, които може да се получат в резултат на това;
- б) изчисляването на размера и на максималното времетраене на финансовото прехвърляне и целевата такса;
- в) критериите за разпределяне на приносите към целевата такса между крайните клиенти, свързани към регулаторната база от активи.

ACER актуализира препоръките най-малко веднъж на всеки две години.

Член ~~514~~

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи:

- а) гарантират, че предлагат ⇨ капацитет и ⇨ услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа;
- б) предоставят ☒ както гарантиран, така и прекъсваем ☒ ⇨ капацитет. ⇨ ~~на трети страни услуги за достъп както за гарантирани доставки, така и за прекъсваеми доставки, при условията на цената за прекъсваеми доставки на трети страни, като се отразява вероятността от прекъсване~~ Цената за прекъсваем капацитет трябва да отразява вероятността от прекъсване;
- в) предлагат на ползвателите на мрежата както дългосроч~~енни~~, така и краткосроч~~енни~~ ⇨ капацитет ⇨ услуги.

По отношение на първа алинея, буква а), когато оператор на преносна система предлага една и съща услуга на различни клиенти, той я предлага при равностойни договорни условия, или като използва хармонизирани договори за пренос или общ мрежов кодекс, одобрен от компетентния орган в съответствие с процедурата, предвидена в член ~~724~~ ☒ или 73 ☒ от Директива ~~2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа (вж. предложение COM (2021) xxx) ☒.

2. Договорите за пренос, подписани с начални дати, различни от стандартните, или с по-кратка продължителност от стандартните годишни договори за пренос, не водят до произволно повишаване или понижаване на тарифите, което не отразява пазарната стойност на услугата в съответствие с принципите, установени в член ~~1513~~, параграф 1.

3. Когато две или повече точки на междусистемно свързване свързват две еднакви съседни входно-изходни системи, съответните оператори на съседни преносни системи предлагат наличните капацитети в точките на междусистемно свързване на една виртуална точка на междусистемно свързване. Всеки договорен капацитет в точките на междусистемно свързване, независимо от датата на неговото сключване, се прехвърля към виртуалната точка на междусистемно свързване.

Виртуална точка на междусистемно свързване се създава само ако са изпълнени следните условия:

- а) общият технически капацитет във виртуалните точки на междусистемно свързване трябва да е равен на или по-голям от сбора на техническите капацитети във всяка от точките на междусистемно свързване, допринасящи за виртуалните точки на междусистемно свързване;
- б) виртуалната точка на междусистемно свързване способства за икономичното и ефикасно използване на системата, включително, но не само, предвид правилата, определени в членове 9 и 10 от настоящия регламент.

↓ 715/2009

43. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.

↓ НОВ

5. Операторите на преносни системи имат достъп, ако е нужно за целта на извършването на дейността им, включително във връзка с трансграничен пренос, до мрежата на други оператори на преносни системи.

Член 6

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на мрежи за водород

- 1. Операторите на мрежи за водород предлагат своите услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа. Когато една и съща услуга се предлага на различни клиенти, тя се предлага при равностойни договорни условия. Операторите на мрежи за водород публикуват на своите уебсайтове договорните условия и тарифите, начислявани за достъп до мрежата, и — ако е приложимо — таксите за балансиране.
- 2. На участниците на пазара се предоставя максималният капацитет на мрежата за водород, като се вземат предвид целостността на системата и ефикасната експлоатация на системата.
- 3. Максималният срок на договорите за капацитет е 20 години за инфраструктурата, завършена до [датата на влизане в сила], и 15 години за инфраструктурата, завършена след тази дата. Регулаторните органи имат право да наложат по-кратки максимални срокове, ако това е необходимо за гарантиране на функционирането на пазара, за защита на конкуренцията и за осигуряване на бъдещо трансгранично интегриране.
- 4. Операторите на мрежи за водород прилагат и публикуват недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които също така улесняват трансграничния обмен на водород на недискриминационна основа.

5. Операторите на мрежи за водород извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид сигурността на доставките и ефикасността на крайните употреби на водорода.
6. Считано от 1 януари 2031 г., мрежите за водород се организират като входно-изходни системи.
7. Считано от 1 януари 2031 г., член 15 се прилага и по отношение на тарифите за достъп до мрежи за водород. Членове 16 и 17 не се прилагат. Съгласно член 15 в точките на междусистемно свързване между държави членки не се начисляват тарифи за достъп до мрежи за водород. Когато държава членка реши да прилага регулиран достъп на трети страни до мрежи за водород в съответствие с член 31 от [преработената Директива относно газа] преди 1 януари 2031 г., по отношение на тарифата за достъп до мрежи за водород в тази държава се прилага член 15, параграф 1.
8. Считано от 1 януари 2031 г., операторите на мрежи за водород са длъжни при предлагането на своите услуги да спазват изискванията за операторите на преносни системи по членове 5, 9 и 12, както и да публикуват тарифите за всяка точка от мрежата на онлайн платформа, експлоатирана от ЕМОМВ. Докато бъде приет и влезе в сила предвиденият в член 54, параграф 2, буква г) мрежов кодекс за разпределение на капацитет за мрежи на водород, това публикуване може да се извършва посредством електронни препратки към публикацията на тарифите на уебсайтовете на операторите на мрежи за водород.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~74~~5

Услуги за достъп на трети страни по отношение на съоръжения за съхранение

☒ на природен газ ☒ ☒, терминали за водород ☒, ☒ съоръжения ☒ за ВПГ
☒ и съоръжения за съхранение на водород ☒

1. ⇒ Операторите на ☒ ⇒ съоръжения за ВПГ и терминали за водород, операторите на съоръжения за съхранение на водород, както и операторите на системи за съхранение на природен газ: ☒ ~~Оператори на система за ВПГ и на система за съхранение~~
 - а) предлагат на недискриминационна основа услуги на всички ползватели на мрежата, които отговарят на търсенето на пазара; по-специално, когато даден оператор на ~~система за ВПГ~~ ⇒ съоръжение за ВПГ, терминал за водород, съоръжение за съхранение на водород ☒ или на система за съхранение ⇒ на природен газ ☒ предлага една и съща услуга на различни клиенти, той го прави при равностойни договорни условия;
 - б) предлагат услуги, които са съвместими с използването на взаимосвързани ~~на~~ преносни системи ⇒ за природен газ ☒ ⇒ и водород ☒ и улеснява

достъпа чрез сътрудничество с оператора на преносна система ⇨ или оператора на мрежа за водород ⇨; и

- в) правят публично достояние необходимата информация, по-специално данни за използването и наличието на услуги, в рамките на период, обоснован от разумните търговски нужди на ползвателите на съоръжения за ВПГ или за съхранение, ⇨ на терминали за водород или съоръжения за съхранение на водород ⇨, при условие че ~~националният~~ регулаторният орган осъществява контрол върху подобно оповестяване.

2. Всеки оператор на система за съхранение:

- а) предоставя на трети страни услуги за достъп както за гарантирани доставки, така и за прекъсваеми доставки; цената за прекъсваем~~и~~ ~~доставки~~, ☒ капацитет трябва да ☒ отразява вероятността от прекъсване;
- б) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както дългосрочни, така и краткосрочни услуги; #
- в) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както поотделно, така и в пакет, услуги по предоставяне на пространство за съхранение, нагнетателна способност и добивна способност.

↓ НОВ

3. Всеки оператор на система за ВПГ предлага на ползвателите на съоръжение за ВПГ услуги както поотделно, така и в пакет, в рамките на съоръжението за ВПГ, в зависимост от изразените от тях нужди.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇨ НОВ

~~43.~~ Договорите за съоръжения за ВПГ и ⇨ съоръжения за съхранение на природен газ ⇨ ~~за съхранение~~ не водят до неоправдано по-високи тарифи в случаите, когато са подписани:

- а) извън годината на природния газ с начални дати, различни от стандартните; или
- б) с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение.

↓ НОВ

Договорите за съоръжения за съхранение на водород и за терминали за водород с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение не водят до неоправдано по-високи тарифи.

↓ 715/2009

⇒ НОВ

54. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.

65. Договорните ограничения за изисквания минимален размер на капацитета на съоръжението за ВПГ ⇒ или терминала за водород ⇐ и на капацитета за съхранение ⇒ природен газ или водород ⇐ се основават на технически ограничения и позволяват на ползватели на по-малки съоръжения за съхранение да получават достъп до услуги по съхранение.

↓ НОВ

Член 8

Оценка на пазара на възобновяеми и нисковъглеродни газове от страна на операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение

Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение извършват поне веднъж на две години оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, които дават възможност за използване на възобновяеми и нисковъглеродни газове в съоръженията. При планиране на нови инвестиции операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение извършват оценка на пазарното търсене и вземат предвид сигурността на доставките. Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение оповестяват публично всички планове във връзка с нови инвестиции, които дават възможност за използване на възобновяеми и нисковъглеродни газове в техните съоръжения.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 9~~16~~

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

1. Максималният капацитет във всички важни точки, посочени в член 30~~18~~, параграф 3, се предоставя на ~~всички~~ участници ~~те~~ на пазара, като се ~~вземат предвид~~~~отчитат~~ целостността на системата и ефикасната експлоатация на мрежата.
2. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:

- a) подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура и трансграничния обмен на природен газ;
 - б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия; и
 - в) са съвместими със системите за достъп до мрежите на държавите членки.
3. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които улесняват трансграничния обмен на природен газ на недискриминационна основа и които се основават на следните принципи:
- a) в случай на договорно претоварване операторът на преносна система предлага неизползвания капацитет на първичния пазар поне ☒ за ☒ ден напред и на база прекъсваемост на доставките; и
 - б) ползватели на мрежата, които желаят да препродадат или преотдадат под наем неизползван договорен капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят.

~~По отношение ☒ Що се отнася до ☒ на първа алинея, ☒ буква а), ☒ буква б)~~ държава членка може да изиска от ползвателите на мрежата да уведомят или да информират оператора на преносна система.

↓ НОВ

4. Операторите на преносни системи извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид съвместния сценарий, разработен за интегрирания план за развитие на мрежата въз основа на член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и сигурността на доставките.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

- ~~4. В случай че е налице физическо претоварване, операторът на преносна система или, когато е уместно, регулаторните органи прилагат недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитета.~~

- ~~5. Операторите на преносни системи правят редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции. При планиране на нови инвестиции операторите на преносни системи правят оценка на търсенето на пазара и вземат предвид сигурността на доставките.~~

Търговия с права върху капацитети

Всеки оператор на преносна система, на система за съхранение, ~~или~~ на система за ВПГ $\Rightarrow$ и на система за водород $\Leftarrow$ предприема разумни мерки, за да даде възможност правата върху капацитета да се търгуват свободно и да се улесни тази търговия по прозрачен и недискриминационен начин. Всеки такъв оператор разработва хармонизирани договори и процедури за пренос, за съоръжения за ВПГ $\Rightarrow$, за терминали за водород, $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ за съоръжения за съхранение на природен газ $\Leftarrow$ и $\Rightarrow$ за съоръжения за съхранение на водород $\Leftarrow$ на първичния пазар, за да се улесни вторичната търговия с капацитет, и отчита прехвърлянето на първични права върху капацитет, когато получи уведомление от ползватели на мрежата.

Регулаторните органи се уведомяват за хармонизираните договори $\boxtimes$ и процедури $\boxtimes$ ~~за пренос, за съоръжения за ВПГ и за съхранение.~~

↓ 715/2009 (адаптиран)

$\Rightarrow$ НОВ

Правила за балансиране и такси при дисбаланс

1. Правилата за балансиране се определят по честен, недискриминационен и прозрачен начин и се основават на обективни критерии. Правилата за балансиране отразяват реалните потребности на системата, като се отчитат ресурсите, с които разполага операторът на преносна система. Правилата за балансиране са пазарно обусловени.
2. С цел да се даде възможност на ползвателите на мрежи да предприемат навременни коригиращи действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна онлайн информация по отношение на балансовия статус на ползвателите на мрежата.

Предоставената информация отразява нивото на ~~налична~~ информация, $\boxtimes$ до която има достъп $\boxtimes$ ~~за~~ операторът на преносна система, както и периода на плащане, за който се изчисляват такси при дисбаланс.

Предоставянето на информация по настоящия параграф е безплатно.

3. Таксите при дисбаланс отразяват възможно най-точно разходите, като същевременно осигуряват подходящи стимули за ползвателите на мрежата да балансират своите входящи и изходящи количества газ. Таксите не допускат кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара.

Методиката за изчисляване на такси при дисбаланс, както и окончателните $\Rightarrow$ стойности $\Leftarrow$ ~~тарифи~~, се обявяват от компетентните органи или от оператора на преносната система, според случая.

4. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни системи се стремят да хармонизират режимите на балансиране и да усъвършенстват структурите и нивата на таксите за балансиране, за да улеснят търговията с газ ⇨, извършвана във виртуалната търговска точка ⇐.

Член ~~133~~

Сертифициране на оператори на преносни системи ⇨ и на оператори на мрежи за водород ⇨

1. Комисията разглежда всяка нотификация за решение за сертифициране на оператор на преносна система ⇨ и на оператор на мрежа за водород ⇐, както е предвидено в член ~~6540~~, параграф 6 от ⇨ [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021)xxx] ⇨ ~~Директива 2009/73/ЕО~~, веднага щом я получи. В рамките на два месеца от деня на получаване на такава нотификация Комисията дава становището си на съответния ~~национален~~ регулаторен орган относно съответствието ѝ с член ~~6540~~, параграф 2 или член ~~6644~~, както и член ~~549~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ⇨ преработената Директива относно газа ⇨ ⇨ за операторите на преносни системи, и член 65 от същата директива за операторите на мрежи за водород ⇐.

При изготвяне на посоченото в първата алинея становище, Комисията може да поиска ⇨ ACER ⇨ ~~Агенцията~~ да предостави становище относно решението на ~~националния~~ регулаторенния орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първата алинея, се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първата и втората алинея, се приема, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. При получаване на становище на Комисията, ~~националният~~ регулаторенния орган, в срок от два месеца, приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система ⇨ или оператора на мрежа на водород ⇐, като се съобразява в най-голяма степен с това становище. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.
3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи ~~и/или~~ Комисията могат да изискват от оператор на преносна система ⇨, от оператор на мрежа за водород ⇐ и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка информация, свързана с изпълнението на задачите им по настоящия член.
4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.
5. На Комисията ~~може да приема~~ ⇨ се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63, с цел да предостави ⇐ насоки, определящи в детайли процедурата, която да се следва за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член. ~~Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се~~

~~приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.~~

6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член ~~549~~, параграф 10 от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) ☒, Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

↓ НОВ

Член 14

Сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с други оператори на преносни системи и на инфраструктура при координиране на поддръжката на съответните мрежи с цел да сведат до минимум прекъсванията в услугите по пренос, предоставяни на ползватели на мрежа и на оператори на преносни системи в други области.
2. Операторите на преносни системи сътрудничат както помежду си, така и с други оператори на инфраструктура, с цел да се увеличи максимално техническият капацитет в рамките на входно-изходната система и да се сведе до възможния минимум използването на газово гориво.

РАЗДЕЛ 2

ДОСТЪП ДО МРЕЖИТЕ

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~154~~

Тарифи за достъп до мрежите

1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член ~~724~~, параграф ~~67~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа ☒, както и тарифите, публикувани съгласно член ~~273~~, параграф 1 от същата директива, са прозрачни, отчитат необходимостта от цялостност на системата и нейните подобрения и отразяват реално направени разходи в степента, в която те съответстват на разходи, направени от ефикасен и структурно сравним оператор на мрежа, освен това са прозрачни, като същевременно включват подobaваща възвръщаемост на инвестициите ~~и, когато е приложимо, отчитат~~

~~сравнителните тарифи по дадени показатели на регулаторните органи.~~ Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминационен начин.

~~Държавите членки може да решат~~ *Тарифите ☒ може ☒ да се определят и чрез пазарно обусловени договорености, например търгове, при условие че подобни договорености и приходите от тях са одобрени от регулаторния орган.

Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, подпомагат ефикасната търговия с газ и конкуренцията, като същевременно се предотвратява кръстосаното субсидиране между ползватели на мрежата и се осигуряват стимули за инвестиции, поддържа се или се създава оперативна съвместимост на преносните мрежи.

Тарифите за ползватели на мрежата са недискриминационни и се определят поотделно за всяка входна ~~входна~~ или изходна ~~изходна~~ точка от преносната система. Механизмите за разпределение на разходите и методиката за определяне на тарифите по отношение на входните ~~входните~~ и изходните ~~изходните~~ точки се одобряват от ~~националните~~ регулаторните органи. Държавите членки гарантират, че ~~след преходен период до 3 септември 2011 г.~~ таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни пътеки.

2. Тарифите за достъп до мрежата не ограничават пазарната ликвидност, нито нарушават трансграничната търговия между различните преносни системи. Когато различията в тарифните структури ~~или механизми за балансиране~~ биха възпрепятствали търговията между преносните системи, и независимо от член ~~724~~, параграф ~~67~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ преработената Директива относно газа ☒, операторите на преносни системи, в тясно сътрудничество със съответните национални органи, работят активно за сближаване на тарифните структури и принципите за определяне на такси, ~~в това число и по отношение на балансирането.~~

↓ НОВ

Член 16

Тарифни отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове

1. При определянето на тарифи отстъпка за възобновяеми и нисковъглеродни газове се прилага по отношение на:
- а) входните точки от съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове. С цел да се увеличи подаването на възобновяеми и нисковъглеродни газове, към съответните капацитетно базирани тарифи се прилага отстъпка от 75 %.
 - б) капацитетно базираните тарифи за пренос във входните точки от и изходните точки към съоръженията за съхранение, освен ако съоръжението за съхранение е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа и се използва за конкуренция на точка на междусистемно свързване. В държавите членки, в които възобновяемият

или нисковъглеродният газ е подаден в системата за първи път, тази отстъпка се определя на 75 %.

2. Регулаторните органи могат да определят проценти на отстъпка, по-ниски от посочените в параграф 1 от настоящия член, при условие че отстъпката е в съответствие с общите тарифни принципи, определени в член 15, и по-специално с принципа на отразяване на разходите, като имат предвид необходимостта от стабилни финансови рамки за съществуващите инвестиции, когато е целесъобразно, и напредъка във внедряването на възобновяеми и нисковъглеродни газове в съответната държава членка.
3. Подробностите относно отстъпките, предоставени в съответствие с параграф 1, може да се определят в мрежовия кодекс за структурите на тарифите, посочен в член 52, параграф 1, буква д).
4. Комисията преразглежда тарифните намаления по параграф 1 [5 години след влизането в сила на регламента]. Тя издава доклад с обзор на тяхното прилагане и преценява дали равнището на намаленията, посочено в параграф 1, е все още адекватно предвид най-новите тенденции на пазара. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63, с които да променя посочените в параграф 1 равнища на отстъпките.
5. Считано от 1 януари на годината след приемането, позвателите на мрежи получават 100-процентна отстъпка от регулираната тарифа от оператора на преносна система във всички точки на междусистемно свързване, включително входните точки от и изходните точки към трети държави, както и входните точки от терминали за ВПП за възобновяеми и нисковъглеродни газове, след като представят на съответния оператор на преносна система доказателство за устойчивост, основаващо се на валиден сертификат за устойчивост съгласно членове 29 и 30 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶ и регистрирано в базата данни на Съюза.

По отношение на тази отстъпка:

- а) Операторите на преносни системи са длъжни да предоставят отстъпката само за възможно най-късото трасе, в смисъл на гранични пунктове, между мястото, където конкретното доказателство за устойчивост, основаващо се на сертификата за устойчивост, е вписано в базата данни на Съюза за първи път, и мястото, където е анулирано като употребено. Отстъпката не се отнася за никаква потенциална тръжна надбавка.
- б) Операторите на преносни системи представят на съответния регулаторен орган информация относно действителните и очакваните обеми възобновяеми и нисковъглеродни газове, както и относно въздействието, което прилагането на тарифната отстъпка оказва върху приходите им. Регулаторните органи следят и оценяват въздействието на отстъпката върху стабилността на тарифите.

¹⁶ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (*ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82*).

- в) Когато в резултат от прилагането на отстъпката приходите, които даден оператор на преносна система получава от тези специални тарифи, намалее с 10 %, засегнатият оператор на преносна система и всички съседни оператори на преносни системи са длъжни да се договорят за механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи. Съответните оператори на системи се споразумяват в срок от 3 години. Ако в този срок не бъде постигнато споразумение, решението за подходящ механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи се взема съвместно от съответните регулаторни органи в срок от 2 години. При липса на споразумение между регулаторните органи се прилага член 6 от Регламента за ACER. Ако регулаторните органи не успеят да постигнат споразумение в срок от 2 години или ако отправят съвместно искане, решението се взема от ACER в съответствие с член 6, параграф 10, втора алинея от Регламент (ЕС) 2019/942.
- г) Допълнителните подробности, необходими за прилагането на отстъпката за възобновяеми и нисковъглеродни газове, като например изчисляването на допустимия капацитет, за който се прилага отстъпката, и необходимите процеси се определят в мрежов кодекс, установен въз основа на член 53 от настоящия регламент.

Член 17

Приходи на операторите на газопреносни системи

1. Считано от [1 година след транспонирането], съответният регулаторен орган осигурява прозрачност относно методиките, параметрите и стойностите, използвани за определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи. Регулаторният орган публикува информацията, посочена в приложение I, или изисква тя да бъде публикувана от съответния оператор на преносна система. Тази информация се публикува в удобен за ползване формат и по възможност на един или повече общоразбираеми езици.
2. Разходите на оператора на преносна система подлежат на сравнение на ефикасността между операторите на преносни системи в Съюза, което се дефинира по подходящ начин от ACER. ACER публикува на [3 години след транспонирането] и на всеки четири години след това проучване, в което се сравнява ефикасността на разходите на оператори на преносни системи в Съюза. Съответните регулаторни органи и операторите на преносни системи предоставят на ACER всички данни, необходими за това сравнение. Резултатите от сравнението, както и националните особености се вземат предвид от съответните регулаторни органи при периодичното определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи.
3. Съответните регулаторни органи извършват оценка на дългосрочното развитие на тарифите за пренос, като изхождат от очакваните промени в разрешените или целевите приходи от тарифите и в потреблението на газ до 2050 г. При извършването на тази оценка регулаторният орган включва информацията за стратегията, описана в националния план в областта на енергетиката и климата

на съответната държава членка, и сценариите, на които се основава интегрираният план за развитие на мрежата, разработен в съответствие с член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx].

РАЗДЕЛ 3

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПРЕНОСНИТЕ СИСТЕМИ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ВПГ И ТЕРМИНАЛИТЕ ЗА ВОДОРОД

Член 18

Гарантиран капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове към преносната система

1. Операторите на преносни системи осигуряват гарантиран капацитет за достъп на производствените съоръжения за възобновяеми и нисковъглеродни газове, свързани към тяхната мрежа. За тази цел операторите на преносни системи разработват в сътрудничество с операторите на разпределителни системи процедури и договорености, включително инвестиции, чрез които да се осигури обратен поток от разпределителната към преносната мрежа.
2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на преносни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи. За да се осигури икономическа ефективност, при наличие на експлоатационни ограничения гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет. Регулаторният орган взема мерки ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за навлизането на пазара. Ограничения не се прилагат в случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на гарантиран капацитет, се поемат от производственото предприятие.

Член 19

Трансгранична координация във връзка с качеството на газа в системата за природен газ

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на газа в точките на междусистемно свързване между държавите — членки на Съюза.
2. В случаите, в които в рамките на стандартна експлоатация съответните оператори на преносни системи не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащо се на различия в качеството на газа, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи.

Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на преносни системи.

3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.
4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:
 - а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти — без да променят спецификациите за качеството на газа — които може да включват ангажменти във връзка с потока, както и третиране на газа, за да се отстрани признатото ограничение;
 - б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефективни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
 - г) провеждат обществена консултация относно набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;
 - д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.
5. В случаите, в които съответните оператори на преносни системи не постигнат споразумение за решение, всеки оператор на преносна система незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване на признатото ограничение или за заявяване, че не е необходимо да се предприемат по-нататъшни действия, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на преносни системи, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
7. Съвместното координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна мрежа за изпълнението на договореното решение, както и включването на тези разходи в тарифите, като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки.

8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)–д).
10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6 и 7, решението относно начина на отстраняване на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна система за изпълнението на договореното решение, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на елементите от настоящия член, включително подробностите относно анализа на разходите и ползите, се определят в мрежов кодекс, установен въз основа на член 53 от настоящия регламент.

Член 20

Примесване на водород в системата за природен газ в точките на междусистемно свързване между държавите — членки на Съюза

1. Считано от 1 октомври 2025 г. и при условие, че е приключена процедурата, описана в член 19 от настоящия регламент, операторите на преносни системи приемат в системата за природен газ газови потоци със съдържание на водород до 5 обемни процента в точките на междусистемно свързване между държавите — членки на Съюза.
2. Ако съдържанието на водорода, примесен в системата за природен газ, надвиши 5 обемни процента, процедурата, описана в член 19 от настоящия регламент, не се прилага.
3. Държавите членки не може да използват примесването на водород в системата за природен газ, за да ограничават трансграничните газови потоци.

↓ 715/2009 (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~21~~4

Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на ☒ съюзно ☒ общностно ниво посредством ☒ Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ ☒ (ЕМОПС за газ), с цел да се насърчи окончателното изграждане и функционирането на вътрешния пазар на природен газ, както и трансграничната търговия, и да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилното техническо развитие на газопреносната мрежа.

Член 225

~~Създаване на~~ ☒ Организация на ☒ ЕМОПС за газ

1. ~~До 3 март 2011 г. операторите на газопреносни системи~~ ☒ ЕМОПС ☒ ~~вносят~~ ☒ ~~и представя на~~ Комисията и ☒ на ACER ☒ ~~в Агенцията~~ проекта на устав, списък на членовете и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на ЕМОПС за газ, ~~която предстои да бъде създадена~~ ☒ в случай на промени в посочените документи или при мотивирано искане от страна на Комисията или на ACER ☒.
2. В срок от ~~рамките на~~ ☒ четири ☒ ~~два~~ месеца от деня на получаване ☒ ACER ☒ Агенцията, след официална консултация с организациите, които представят всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на системата, в това число клиентите, предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.
3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник, като взема предвид становището на ☒ ACER ☒ Агенцията, ~~предвидено в~~ ☒ посочено в ☒ параграф 2, и в срок от три месеца от деня на получаване на становището на ☒ ACER ☒ Агенцията.
4. В срок от ~~рамките на~~ три месеца от деня на получаване на становището на Комисията ~~операторите на преносни системи създават~~ ЕМОПС за газ, ~~приемат и публикуват~~ ☒ приема и публикува ☒ ~~нейния~~ ☒ своя ☒ ☒ преразгледан ☒ устав и процедурен правилник.

↓ 715/2009 (адаптиран)

Член 238

Задачи на ЕМОПС за газ

1. ЕМОПС за газ разработва мрежови кодекси в областите, посочени в параграф 6 от настоящия член, след отправено до нея искане от страна на Комисията в съответствие с член 53, параграф 9 ~~член 6, параграф 6~~.
2. ЕМОПС за газ може да разработи мрежови кодекси в областите, уредени в параграф 6, с цел да постигне целите, определени в член 214, когато тези мрежови кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на

отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят на ☒ ACER ☒ Агенцията за становище. Това становище се взема надлежно предвид от ЕМОПС за газ.

3. ЕМОПС за газ приема:

- а) ☒ общи ☒ инструменти за ~~съвместна~~ експлоатация на мрежата с оглед на осигуряването на координация при експлоатация на мрежата в нормални и извънредни условия, включително обща скала за класификация на аварията, и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в ~~цялата~~ ~~Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒ (план за развитие на мрежата в ~~цялата~~ ~~Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒), включително европейска прогноза за адекватност на доставките, на всеки две години;
- в) препоръки относно координацията на техническото сътрудничество между оператори на преносни системи от ~~Общността~~ ☒ Съюза ☒ и от трети държави;
- г) годишна работна програма;
- д) годишен доклад;
- е) годишна лятна и зимна прогноза за доставките;

↓ НОВ

ж) най-късно до 15 май 2024 г. и на всеки две години след това доклад за наблюдение на качеството на газа, в който са включени промените в параметрите за качество на газа, промените в равнището и обема на водорода, примесен в системата за природен газ, прогнозите за очакваните промени в параметрите за качество на газа и в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, въздействието на примесването на водород върху трансграничните потоци, както и информация за случаите, свързани с различия в спецификациите за качество на газа или в спецификациите за равнището на примесване на водород, както и за начините, по които са били уредени тези случаи;

з) докладът за наблюдение на качеството на газа трябва да обхваща и промените в областите, изброени в буква ж), доколкото тези промени са от значение за разпределителната мрежа, въз основа на информацията, предоставена от Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз („ООРСЕС“).

↓ 715/2009

4. Европейската прогноза за адекватност на доставките, посочена в параграф 3, буква б), включва цялостната адекватност на газовата система да ~~доставя~~ удовлетворява текущото и прогнозното търсене на газ през следващите пет години, както и за периода между пет и 10 години след датата на тази прогноза.

Европейската прогноза за адекватност на доставките се основава на националните прогнози за доставките, изготвяни от всички отделни оператори на преносни системи.

↓ НОВ

Планът за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в параграф 3, буква б), трябва да включва моделиране на интегрираната мрежа, в това число мрежите за водород, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките и оценка на устойчивостта на системата.

↓ 715/2009 (адаптиран)

5. Годишната работна програма ~~не, посочена в~~ параграф 3, буква г), трябва да включва списък и описание на мрежовите кодекси, които ~~предстои да се подготвят да се изготвят~~ план за координиране на експлоатацията на мрежата, както и научноизследователски и развойни дейности, които ~~предстои~~ да се осъществят през ~~съответната~~ ~~тази~~ година, както и примерен график.
6. Мрежовите кодекси, посочени в параграфи 1 и 2, обхващат следните области, като при необходимост се вземат под внимание регионалните специални характеристики:
 - а) правила за сигурност и надеждност на мрежата;
 - б) правила за присъединяване към мрежата;
 - в) правила за достъп на трети страни ~~трета страна~~;
 - г) правила за обмен на данни и ☒ за уреждане на отношенията ☒ ~~разрешаване на спорове~~;
 - д) правила за оперативна съвместимост;
 - е) оперативни процедури при извънредни ситуации;
 - ж) правила за разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
 - з) правила за търговия ~~търгуване~~, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
 - и) правила за прозрачност;
 - й) правила за балансиране, включително свързани с мрежата ☒ правила за ☒ процедури за заявки, правила за такси при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи;
 - к) правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос ~~относно хармонизирани тарифни структури за пренос; и~~

л) енергийна ефективност по отношение на мрежите ~~за не~~ газ;

↓ НОВ

м) киберсигурност по отношение на мрежите за газ.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

7. Мрежовите кодекси се разработват по въпроси, свързани с трансграничната мрежа, и въпроси, свързани с пазарната интеграция, и не засягат правото на държавите членки да създават национални мрежови кодекси, които не засягат трансграничната търговия.
8. ЕМОПС за газ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 53, параграф 13 ~~член 6, параграф 11~~ ⇒ или член 56 ⇐, както и влиянието, което те оказват върху хармонизирането на приложимите правила, насочени към улесняване на пазарната интеграция. ЕМОПС за газ докладва констатациите си на ☒ ACER ☒ Агенцията и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква д) от настоящия член.
9. ЕМОПС за газ предоставя цялата налична информация, ☒ която ☒ ~~по искане на~~ ☒ ACER ☒ Агенцията ☒ изисква ☒ за изпълнение на задачите си по член ~~249~~, параграф 1.
10. ~~11.~~ ☒ ACER ☒ Агенцията прави преглед на ~~преразглежда~~ националните десетгодишни планове за развитие на мрежата, за да извърши оценка на тяхната съгласуваност с плана за развитие на мрежата в ~~цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒. Ако ☒ ACER ☒ Агенцията установи несъответствия между национален десетгодишен план за развитие на мрежата и плана за развитие на мрежата ~~за цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒, тя препоръчва ~~ако е целесъобразно~~ да се измени, според случая, националният десетгодишен план за развитие на мрежата или планът за развитие на мрежата ~~за цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒. Ако ~~такъв~~ ~~недобър~~ национален десетгодишен план за развитие на мрежата е изготвен в съответствие с член ~~5122~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~, ☒ [преработената Директива — вж. предложение COM(2021) xxx], ☒ ☒ ACER ☒ Агенцията препоръчва на компетентния ~~национален~~ регулаторен орган да измени националният десетгодишен план за развитие на мрежата съгласно член ~~5122~~, параграф ~~57~~ от същата директива и да информира Комисията за това.
11. ~~12.~~ По искане на Комисията, ЕМОПС за газ предоставя ~~на Комисията~~ становището си ~~на Комисията~~ относно приемането на насоките, установени в член ~~5623~~.

Член ~~249~~

Наблюдение ☒ , извършвано от ACER ☒ ~~от Агенцията~~

1. ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОПС за газ, посочени в член ~~238~~, параграфи 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ наблюдава прилагането от ЕМОПС за газ на мрежовите кодекси, разработени съгласно член ~~238~~, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член ~~536~~, параграфи 1—~~1240~~, които не са били приети от Комисията съгласно член ~~536~~, параграф ~~1344~~. В случаите, в които ЕМОПС за газ не е приложила такива ~~подобни~~ мрежови кодекси, ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ изисква от ЕМОПС за газ да представи надлежно мотивирано обяснение относно причините за това. ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ информира Комисията за обяснението и представя своето становище по него.

☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията, както е предвидено в ~~членове 526, параграф 111, 53, 55 и 56~~ ☒ и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, практически осъществимата ефективната конкуренция и ефективното ефекта функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. ЕМОПС за газ предава на ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ за становище проекта на плана за развитие на мрежата ~~за цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒, проекта на годишна работна програма, включително информацията относно процеса на консултация, и останалите документи, посочени в член 23 ~~по член 8~~, параграф 3.

В срок от два месеца от деня на получаване, ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОПС за газ и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата ~~за цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒, предоставени от ЕМОПС за газ, не допринасят за недискриминацията, практически осъществимата ефективната конкуренция, ефективното ефекта функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична взаимосвързаност, отворена за достъп от трети страни.

Член ~~2524~~

Регулаторни органи

При изпълнение на своите задължения по настоящия регламент, регулаторните органи гарантират спазването на настоящия регламент ~~и~~ ☒, на мрежовите кодекси и ☒ на насоките, приети съгласно ☒ членове 52—56 ☒ ~~член 23~~.

Когато е уместно, регулаторните органи си сътрудничат един с друг, с Комисията и с ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ в съответствие с глава V ~~III~~ от Директива 2009/73/ЕО ☒ преработената Директива относно газа ☒.

Член ~~26~~⁴⁰

Консултации

1. При изготвянето на мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата ~~за цялата Общност~~ ☒ в целия Съюз ☒ и годишната работна програма, посочени ~~в член 238~~ в член ~~238~~, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ провежда обстоен процес на консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който ~~които~~ участват всички съответни участници на пазара, и особено организациите, представляващи всички заинтересовани страни, в съответствие с процедурния правилник, посочен в член ~~225~~, параграф 1. В тези консултации участват и ~~националните~~ регулаторните органи и други национални органи, предприятия за доставка и производство, ползватели на мрежата, включително клиенти, оператори на разпределителни системи, включително съответните промишлени асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите страни. ☒ Тя има за цел определяне на възгледите ☒ ☒ Консултациите имат за цел мненията ☒ и предложенията на всички заинтересовани страни ☒ да бъдат изразени ☒ по време на процеса на вземане на решения.
2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с посочените в параграф 1 консултации, ~~те, посочени в параграф 1, са~~ се правят публично достояние.
3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член ~~238~~, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ посочва как забележките, отправени по време на консултациите, са били взети под внимание. Когато забележките не са взети под внимание, тя излага основанията за това.

↓ 347/2013, член 22, точка 2
⇒ **НОВ**

Член ~~27~~⁴¹

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на ЕМОПС за ☒ газ ☒ ~~електросенергия~~, посочени в членове ~~214~~ — ~~42~~ ☒ 23, 52 и 53 ☒ от настоящия регламент и в член 11 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи единствено ако те са обосновани и пропорционални.

¹⁷ Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

Член 28~~12~~

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОПС за газ, за да допринасят за ☒ задачите ☒ дейностите, посочени в член 23~~8~~, параграфи 1, 2 и 3. ~~По специално, те публикуват регионален инвестиционен план на всеки две години и може да вземат инвестиционни решения на основата на този регионален инвестиционен план.~~
2. Операторите на преносни системи насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, координираното разпределение на трансграничен капацитет чрез недискриминиращи пазарно обусловени решения, ~~и~~ като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на ☒ неявните ☒ ~~имплицитните~~ търгове за краткосрочно разпределяне, и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране.
3. С оглед постигане на целите, определени в параграфи 1 и 2, ☒ на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за ☒ определяне на ☒ географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща, ~~може да бъде определена от Комисията~~ като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област. ~~Мярката, посочена в първото изречение, предназначена да измени несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.~~

За тази цел Комисията се консултира с ☒ ACER ☒ ~~Агенцията~~ и ЕМОПС за газ.

Член 29

☒ **Десетгодишен план за развитие на мрежата** ☒

~~10.~~ ЕМОПС за газ приема и публикува плана за развитие на мрежата в ~~цялата Общност~~ ☒ целия Съюз ☒ , посочен в ☒ член 23 ☒ , параграф 3, буква б), веднъж на всеки две години. Планът за развитие на мрежата в ~~цялата Общност~~ ☒ целия Съюз ☒ ~~трябва да~~ включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките и оценка на устойчивостта на системата.

Планът за развитие на мрежата в ~~цялата Общност~~ ☒ целия Съюз ☒ по-специално:

↓ 347/2013, член 22, точка 1
⇒ НОВ

- а) се основава на националните инвестиционни планове ~~⇒ и глава IV от Регламент (ЕС) № 347/2013 ⇐ , като се вземат предвид регионалните инвестиционни планове, посочени в член 12, параграф 1, и ако е целесъобразно, съюзните аспекти на планирането на мрежите съгласно определеното в Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура¹⁸, той се подлага на анализ на разходите и ползите, като се използва методологията, установена съгласно определеното в член 11 от посочения регламент;~~

↓ 715/2009 член (адаптиран)
⇒ НОВ

- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки се основава и на разумните потребности на различните ползватели на мрежата и включва дългосрочните ангажименти на инвеститори, посочени в членове ~~⇒ 56 ⇐ 14~~ и ~~5222~~ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ~~☒~~ [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021)xxx] ~~☒~~; и
- в) идентифицира ~~открива~~ пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

По отношение на втора алинея, буква в), към плана за развитие на мрежата в ~~цялата Общност~~ ~~☒~~ ~~целия~~ ~~Съюз~~ ~~☒~~ може да се добави преглед на пречките пред увеличаването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение.

Член ~~30~~¹⁸

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно ~~⇒~~ капацитета, ~~⇐~~ услугите и условията, които предлага, както и ~~заедно~~ ~~е~~ техническата информация, необходима на ползвателите на мрежата, за да получат ефективен достъп до мрежата.
2. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и подпомагане на ефикасното използване на газовата мрежа, операторите на преносни системи или съответните национални органи публикуват разумно и достатъчно подробна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. За предоставяните услуги всеки оператор на преносна система оповестява публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в

¹⁸

ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39.

числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодично по стандартизиран и удобен за ползване начин ⇨, както е посочено подробно в приложение I ⇨.

4. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Операторът на преносна система винаги оповестява ~~разкрива~~ информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по ~~емислен~~ количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
6. Операторът на преносна система оповестява публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на заявки ⇨, разпределения ⇨, прогнози и реализирани потоци към и от системата. ~~Националният~~ Регулаторният регулаторен орган гарантира, че всяка подобна информация се оповестява публично. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на ~~Нивото на предоставените подробности в публикуваната информация~~ отразява информацията, до която има достъп ~~която е била достъпна за~~ операторът на преносна система.

Операторът на преносна система оповестява публично взетите мерки, както и направените разходи и генерираните приходи за балансиране на системата.

Съответните участници на пазара предоставят на оператора на преносна система данните, посочени в настоящия член.

⇩ НОВ

7. На основание на членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно качеството на газовете, транспортирани в неговата мрежа, което би могло да засегне ползвателите на мрежата.

⇩ 715/2009 (адаптиран)

⇨ НОВ

Член ~~31~~49

Изисквания за прозрачност по отношение на съоръженията за съхранение ☒ на природен газ, съоръженията за съхранение на водород ☒, ~~и~~ съоръженията за ВПГ ☒ и терминалите за водород ☒

1. Операторите на съоръжения за ВПГ ~~и~~ ⇨, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение (на природен газ) ⇨ ⇨, както и операторите на терминали за водород ⇨ оповестяват публично подробна информация относно ~~услугите~~ ☒ всички услуги ☒, които предлагат, както и приложимите условия и техническата информация, необходима на ползвателите на ~~съоръженията за съхранение и~~ съоръжения за ВПГ, ⇨ съоръжения за съхранение на водород ⇨ ⇨ и терминали за водород, ⇨ за да

получат ефективен достъп до тези съоръжения за ВПГ, ~~и~~ ⇒ съоръжения за съхранение на водород ⇐ ~~за съхранение~~ ⇒ и терминали за водород ⇐. ⇒ Регулаторните органи може да изискат от тези оператори да оповестят публично всяка допълнителна информация, която е от значение за ползвателите на системата. ⇐

↓ НОВ

2. Операторите на системи за ВПГ предоставят удобни за ползване инструменти за изчисляване на тарифите за наличните услуги.

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

3. ~~2.~~ За предоставените услуги операторите на ☒ съоръжения ☒ ~~системи~~ за ВПГ ~~и на системи за съхранение~~ ⇒, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение на природен газ ⇐ оповестяват публично информация за договорения и наличния капацитет на съоръжението за съхранение, ~~и на~~ съоръжението за ВПГ ⇒, съоръжението за съхранение на водород ⇐ ⇒ и терминала за водород ⇐ в числово изражение, като това се прави редовно и периодично, по удобен за ползване и стандартизиран начин.
4. ~~3.~~ Операторите на ☒ съоръжения ☒ ~~системи~~ за ВПГ ⇒, на съоръжения за съхранение на водород ⇐ и на системи за съхранение ⇐ на природен газ ⇐ винаги оповестяват ~~предоставят~~ информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
5. ~~4.~~ Операторите на ☒ съоръжения ☒ ~~системи~~ за ВПГ и на системи за съхранение ⇒, както и операторите на съоръжения за съхранение на водород и на терминали за водород ⇐ оповестяват публично количеството газ във всяко съоръжение за съхранение или съоръжение за ВПГ ⇒ и всеки терминал за водород ⇐, — или в група съоръжения за съхранение, ако това съответства на начина, по който се осигурява достъпът на ползвателите на системата — входящите и изходящите потоци и наличния капацитет на съоръжението за съхранение ⇒ на природен газ, съоръжението за съхранение на водород ⇐, ~~и~~ ☒ съоръжението ☒ за ВПГ ⇒ и на терминала за водород ⇐, включително и за съоръжения, освободени от достъпа на трети страни. Тази информация се съобщава и на оператора на преносна система ⇒ или на оператора на мрежа за водород в случай на съоръжение за съхранение на водород и терминали за водород ⇐, който я оповестява публично, като я обобщава на ниво система или подсистема, определена за важните точки. Информацията се актуализира поне веднъж на ден.

В случаите, в които даден ползвател на система за съхранение ⇐ на природен газ или на водород ⇐ е единственият ползвател на дадено съоръжение за съхранение ⇐ природен газ или на водород ⇐, този ползвател на система за съхранение ⇐ на природен газ или на водород ⇐ може да подаде мотивирано искане до ~~националния~~ регулаторния ~~ен~~ орган мотивирано искане за поверително обработване на данните, посочени в първата алинея. Когато ~~националният~~ регулаторният ~~ен~~ орган стигне до заключението, че подобно

искане е обосновано — като се има предвид по-конкретно необходимостта от ~~за~~ баланс между правната защита на търговска тайна, разкриването на която би се отразило негативно на цялостната търговска стратегия на ползвателя на съоръжение за съхранение, и целта да се създаде конкурентен вътрешен пазар на газ — той може да разреши на оператора на система за съхранение да не оповестява ~~посочените в първа алинея~~ данните, посочени в първата алинея, в продължение на най-много една година.

Втората алинея се прилага, без да се засяга задължението за съобщаване и публикуване от оператора на преносна система, посочено в първата алинея, освен ако обобщените данни са идентични с индивидуалните данни за системата за съхранение ⇨ на природен газ или на водород ⇩, за които ~~националният~~ регулаторният орган е одобрил да не бъдат публикувани.

6. ~~5.~~ С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и улесняване на ефикасното използване на инфраструктурите, операторите на съоръжения за ВПГ и за съхранение ⇨ на природен газ или на водород ⇩ или съответните регулаторни органи оповестяват достатъчно подробна информация относно образуването на тарифите, методиките и структурата на тарифите за инфраструктура при регулиран достъп на трети страни; ⇨ за да се осигури достатъчна степен на прозрачност, съоръженията за ВПГ, на които е предоставено освобождаване съгласно член 22 от Директива 2003/55/ЕО и член 36 от Директива 2009/73/ЕО, както и член 60 от настоящия регламент, и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ съгласно режима за договорен достъп на трети страни, оповестяват публично тарифите за инфраструктурата. ⇩

↓ НОВ

Операторите на съоръжения за ВПГ и на системи за съхранение създават съответно една единна европейска платформа в срок от 18 месеца от [датата на влизане в сила на регламента], на която по прозрачен и удобен за ползване начин се публикува информацията, която се изисква в този член.

Член ~~32~~²⁹

Съхраняване на документацията от системните оператори

Операторите на преносни системи, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ съхраняват на разположение на националните органи — включително ~~националният~~ регулаторен ~~енния~~ орган, националният орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове ~~30~~¹⁸ и ~~31~~¹⁹ и в част 3 от приложение I.

РАЗДЕЛ 4

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Член 33

Гарантиран капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове към разпределителната система

1. Операторите на разпределителни системи осигуряват гарантиран капацитет за достъп на съоръженията за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове, свързани към тяхната мрежа. За тази цел операторите на разпределителни системи разработват в сътрудничество с операторите на преносни системи процедури и договарености (включително инвестиции) за осигуряване на обратен поток от разпределителната към преносната мрежа.
2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на разпределителни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи. Гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет при прилагане на експлоатационни ограничения, за да се осигури икономическа ефективност. Регулаторният орган взема мерки ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за навлизането на пазара. Ограничения не се прилагат в случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на капацитет, се поемат от производственото предприятие.

Член 34

Сътрудничество между операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи

Операторите на разпределителни системи си сътрудничат с другите оператори на разпределителни системи и с операторите на преносни системи, така че да се координират поддръжката, развитието на системите, новите присъединявания и експлоатацията на системите с цел да се гарантира тяхната цялостност, да се увеличи максимално капацитетът и да се сведе до минимум използването на газово гориво.

Член 35

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на разпределителни системи

В случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа в своите мрежи, те оповестяват публично в съответствие с членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи газ, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.

Член 36

Организация на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз

Операторите на разпределителни системи, които експлоатират система за природен газ, си сътрудничат на равнището на Съюза чрез Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз (ООРСЕС), създадена в съответствие с членове 52—57 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹, за да се насърчат завършването и функционирането на вътрешния пазар на природен газ и да се стимулират оптималното управление и координираната експлоатация на разпределителните и преносните системи.

Регистрираните членове могат да участват в ООРСЕС пряко или да бъдат представлявани от национална асоциация, определена от държавата членка, или от асоциация на равнището на Съюза.

Разходите, свързани с дейностите на ООРСЕС, се поемат от операторите на разпределителни системи, които са регистрирани членове, и се вземат предвид при изчисляването на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи единствено ако те са обосновани и пропорционални.

Член 37

Изменение на основните правила и процедури по отношение на ООРСЕС

¹⁹ Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54).

1. Правилата и процедурите за участието на операторите на разпределителни системи в ООРСЕС съгласно член 54 от Регламент (ЕС) 2019/942 се прилагат и за операторите на разпределителни системи, експлоатиращи система за природен газ.
2. Стратегическата консултативна група съгласно член 54, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) 2019/942 трябва да включва също представители на асоциации, представляващи европейските оператори на разпределителни системи, които експлоатират единствено система за природен газ.
3. До [една година след влизането в сила] ООРСЕС представя на Комисията и на ACER проект на актуализиран устав, включително кодекс за поведение, списък на регистрираните членове, проект на актуализиран процедурен правилник, в това число процедурен правилник относно консултирането с ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и други заинтересовани страни, както и проект на актуализирани правила за финансиране.

В проекта на актуализиран процедурен правилник на ООРСЕС трябва да се гарантира балансирано представителство на всички участващи оператори на разпределителни системи, включително на тези, които притежават или експлоатират единствено системи за природен газ.
4. В срок от четири месеца след получаване на документите, посочени в параграф 3, и след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на разпределителни системи, ACER представя на Комисията своето становище.
5. В срок от три месеца след получаване на становището на ACER Комисията издава становище по документите, представени в съответствие с параграф 3, като взема предвид становището на ACER, посочено в параграф 4.
6. В срок от три месеца след получаване на положително становище на Комисията операторите на разпределителни системи приемат и публикуват актуализирания устав, процедурен правилник и правила за финансиране.
7. Документите, посочени в параграф 3, се представят на Комисията и ACER в случай на промени в тях или по мотивирано искане на Комисията или на ACER. ACER и Комисията могат да издават становище в съответствие с процедурата, описана в параграфи 3, 4 и 5.

Член 38

Допълнителни задачи на ООРСЕС

1. ООРСЕС изпълнява задачите, посочени в член 55, параграф 1, букви а)–д) от Регламент (ЕС) 2019/943, и извършва дейностите, посочени в член 55, параграф 2, букви в)–д) от същия регламент, и по отношение на разпределителните мрежи, които са част от системата за природен газ.
2. В допълнение към задачите, посочени в член 55, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС участва в разработването на мрежови кодекси, които имат

отношение към експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи и координираната експлоатация на преносните и разпределителните мрежи съгласно настоящия регламент и които допринасят за намаляване на неорганизираните емисии на метан от системата за природен газ.

Когато участва в разработването на нови мрежови кодекси съгласно член 53, ООРСЕС трябва да спазва изискванията за консултации, определени в член 56 от Регламент (ЕС) 2019/943.

3. В допълнение към дейностите, посочени в член 55, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС има следните задачи:

- а) да си сътрудничи с ЕМОПС за газ при наблюдението върху прилагането на мрежовите кодекси и насоки, приети съгласно настоящия регламент, които са от значение за експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи, както и за координираната експлоатация на преносни и разпределителни мрежи;
- б) да си сътрудничи с ЕМОПС за газ при приемането на най-добри практики за координираната експлоатация и планирането на преносни и разпределителни мрежи, включително по въпроси като обмена на данни между операторите и координирането на разпределените енергийни ресурси;
- в) да работи по установяването на най-добри практики за прилагане на резултатите от оценките съгласно член 23, параграф 1а от [Предложение за Директива за енергията от възобновяеми източници III] и член 23 от [Предложение за преразгледана Директива за енергийната ефективност] и за сътрудничество между операторите на електроразпределителни мрежи, на разпределителни мрежи за природен газ и на районни отоплителни и охладителни системи, включително за целите на оценката съгласно член 24, параграф 8 от [предложение за Директива за енергията от възобновяеми източници III].

4. ООРСЕС предоставя данни на ЕМОПС за газ за целите на представяните от нея доклади за качеството на газа по отношение на разпределителните мрежи в случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа, както е посочено в член 23, параграф 3.

Глава III

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ МРЕЖИ ЗА ВОДОРОД

Член 39

Трансгранична координация във връзка с качеството на водорода

1. Операторите на мрежи за водород си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество.
2. В случаите, в които в рамките на стандартна експлоатация съответните оператори на мрежи за водород не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на водорода, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи. Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на мрежи за водород.
3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.
4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:
 - а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти, за да се отстрани признатото ограничение;
 - б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефикасни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
 - г) провеждат обществена консултация относно набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;
 - д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.
5. В случаите, в които съответните оператори на мрежи за водород не постигнат споразумение за решение в срок от 12 месеца, всеки оператор на система за водород незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване на признатото ограничение, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на преносни системи, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
7. Съвместното координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на мрежа за водород за изпълнението

на договореното решение, както и включването на тези разходи в тарифите след 1 януари 2031 г., като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки.

8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3 от настоящия член, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)–д).
10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6 и 7, решението относно начина на отстраняване на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна система за изпълнението на договореното решение, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на настоящия член, включително по отношение на обща задължителна спецификация за качеството на водорода при трансграничните междусистемни връзки за водород, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, правила за оперативна съвместимост за трансграничната инфраструктура за водород, в това число по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, комуникацията и предоставянето на информация между съответните участници на пазара, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 2, буква б).

Член 40

Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород си сътрудничат на равнището на Съюза посредством Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород (ЕМОМВ), за да се съдейства за развитието и функционирането на вътрешния пазар на водород, както и за трансграничната търговия, и за да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилната техническа еволюция на европейската мрежа за водород.
2. При изпълнението на своите функции съгласно правото на Съюза ЕМОМВ действа с цел да бъде създаден добре функциониращ и интегриран вътрешен пазар за водород и допринася за ефективното и устойчиво постигане на целите, посочени в рамката за политиките в областта на климата и енергетиката, като по-специално допринася за ефективното интегриране на водорода, произведен

от възобновяеми енергийни източници, и за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се запазва сигурността на системата. ЕМОМВ трябва да разполага с необходимите човешки и финансови ресурси, за да изпълнява задълженията си.

3. До 1 септември 2024 г. операторите на мрежи за водород представят на Комисията и на ACER проекта на устав на ЕМОМВ, която предстои да бъде създадена, списък на нейните членове и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането със заинтересованите страни.
4. Операторите на мрежи за водород представят на Комисията и на ACER евентуалните проектоизменения на устава на ЕМОМВ, на списъка на нейните членове или на процедурния ѝ правилник.
5. В срок от четири месеца след получаване на проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник, както и на проектоизмененията на тези документи, и след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на системи, включително клиентите, ACER представя на Комисията становище относно проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник или относно проектоизмененията на тези документи.
6. В срок от три месеца след получаване на становището на ACER Комисията издава становище относно проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник, както и относно проектоизмененията на тези документи, като взема предвид становището на ACER в съответствие с параграф 5.
7. В срок от три месеца след получаване на благоприятно становище на Комисията операторите на мрежи за водород приемат и публикуват устава, списъка на членовете и процедурния правилник.
8. Документите, посочени в параграф 3, се представят на Комисията и ACER в случай на промени в тях или по мотивирано искане на Комисията или на ACER. Комисията и ACER издават становище в съответствие с параграфи 5, 6 и 7.

Член 41

Преход към ЕМОМВ

1. До създаването на ЕМОМВ в съответствие с член 40 Комисията установява временна платформа с участието на ACER и всички заинтересовани участници на пазара, включително ЕМОПС за газ, ЕМОПС за електроенергия и ООРСЕС, и осигурява нейната административна подкрепа. Целта на тази платформа е да насърчава работата по определяне на обхвата и изясняване на въпросите, свързани с изграждането на мрежата и пазарите на водород. Нейното функциониране се прекратява със създаването на ЕМОМВ.

2. До създаването на ЕМОМВ, за изготвянето на планове за развитие на мрежите за газ и водород в целия Съюз отговорност носи ЕМОПС за газ. При изпълнението на тази задача ЕМОПС за газ трябва да гарантира провеждането на ефективни консултации и приобщаване на всички участници на пазара, включително участниците на пазара на водород.

Член 42

Задачи на ЕМОМВ

1. ЕМОМВ има следните задачи:

- а) да разработи мрежови кодекси в областите, посочени в член 54, с оглед постигане на целите по член 40;
- б) да приеме необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз, включително европейска прогноза за адекватност на доставките, и на всеки две години да публикува актуализация на този план;
- в) да си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОПС за газ;
- г) да изготвя препоръки, свързани с координирането на техническото сътрудничество между операторите на газопреносни и газоразпределителни системи, от една страна, и операторите на мрежи за водород, от друга страна, в Съюза;
- д) да изготвя препоръки, свързани с координирането на техническото сътрудничество между оператори на мрежи от Съюза и от трети страни;
- е) да приема годишна работна програма;
- ж) да приема годишен доклад;
- з) да приема годишна прогноза за доставките на водород, обхващаща държавите членки, в които водородът се използва за производство на електроенергия или за снабдяване на домакинствата;
- и) най-късно до 15 май 2026 г. и на всеки две години след това да приема доклад за наблюдение на качеството на водорода, в който са включени действителните и прогнозираните промени в параметрите за качество на водорода, както и информация за случаите, свързани с различия в спецификациите за неговото качество и начините, по които са били уредени тези случаи;
- й) в сътрудничество със съответните органи и регулираните субекти да насърчава киберсигурността и защитата на данните.

2. ЕМОМВ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с членове 54, 55 и 56, и влиянието, което оказват върху хармонизирането на приложимите правила,

чиято цел е да се стимулират развитието и интегрирането на пазара. ЕМОМВ докладва своите констатации на ACER и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 1, буква е) от настоящия член.

3. ЕМОМВ публикува протоколите от заседанията на своето събрание, своя управителен съвет и своите комитети, като редовно оповестяват информация за решенията, които взема, и за дейността си.
4. Годишната работна програма, посочена в параграф 1, буква е), трябва да включва списък и описание на мрежовите кодекси, които предстои да се подготвят, план за координиране на експлоатацията на мрежата, списък на научноизследователските и развойните дейности, които предстои да се осъществят през съответната година, и примерен график.
5. ЕМОМВ представя информацията, поискана от ACER за изпълнение на задачите ѝ съгласно член 46. За да може ЕМОМВ да изпълни това изискване, операторите на мрежи за водород ѝ представят необходимата информация.
6. По искане на Комисията ЕМОМВ ѝ представя своето мнение относно приемането на насоките, посочени в член 56.

Член 43

Десетгодишен план за развитие на мрежата за водород

1. Посоченият в член 42 десетгодишен план за развитие на мрежата за водород в целия Съюз трябва да включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии и оценка на устойчивостта на системата.

Десетгодишният план за развитие на мрежата в целия Съюз трябва по-конкретно да е съобразен със следните условия:

- а) да се основава на докладите за развитието на националните мрежи за водород, посочени в член 52 от преработената Директива относно газа (когато такива са налице), и на глава IV от Регламент (ЕС) xxx [Регламента за TEN-E];
- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки да се основава на логичните потребности на различните ползватели на мрежата и да включва дългосрочните ангажименти на инвеститори, посочени в член 55 и глава IX, раздел 3 от преработената Директива относно газа;
- в) да идентифицира пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

По отношение на втора алинея, буква в) може да се добави преглед на пречките пред повишаването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение, като този преглед е под формата на приложение към плана за развитие на мрежата в целия Съюз.

2. При необходимост ACER представя становище относно докладите за развитието на националните мрежи за водород с цел да се извърши оценка на съответствието им с плана за развитие на мрежата в целия Съюз. Ако ACER установи несъответствия между даден доклад за развитието на национална мрежа и плана за развитие на мрежата в целия Съюз, тя препоръчва да се измени, според случая, докладът за развитието на националната мрежа или планът за развитие на мрежата в целия Съюз.
3. При разработването на посочения в член 42 десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз ЕМОМВ си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОПС за газ, по-специално при изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система и на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, терминалите и електролизаторите за ВПГ и водород съгласно член 11 от [преразгледания Регламент за TEN-E], вариантите на десетгодишния план за развитие на мрежата съгласно член 12 от [преразгледания Регламент за TEN-E] и определянето на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно член 13 от [преразгледания Регламент за TEN-E].

Член 44

Разходи

Разходите, свързани с посочените в член 42 от настоящия регламент дейности на ЕМОМВ, се поемат от операторите на мрежи за водород и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само ако те са обосновани и пропорционални.

Член 45

Консултации

1. Докато подготвя предложенията по изпълнение на задачите, определени в член 42, ЕМОМВ провежда на ранен етап и по открит и прозрачен начин обстоен процес на консултации, в който участват всички съответни участници на пазара и най-вече организациите, в които са представени всички заинтересовани страни, в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 40 от настоящия регламент. Процесът на консултации трябва да включва коментарите на заинтересованите страни, представени преди окончателното приемане на предложението, като целта е мненията и предложенията на всички заинтересовани страни да бъдат изразени по време на процеса на вземане на решения. В консултациите трябва също така да участват регулаторните органи и другите национални органи, производители, ползватели на мрежата, включително клиенти, технически органи и платформи на заинтересовани страни.
2. Всички документи и протоколи, свързани с консултациите, се правят публично достояние.

3. Преди да приеме предложенията, посочени в член 42, ЕМОМВ пояснява начина, по който са били взети под внимание становищата, получени по време на консултацията. Когато тези становища не са били взети под внимание, ЕМОМВ представя съответните основания.

Член 46

Наблюдение, извършвано от ACER

1. ACER наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОМВ, посочени в член 42, и докладва своите констатации на Комисията.
2. ACER наблюдава прилагането от страна на ЕМОМВ на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с членове 54, 55 и 56. В случаите, в които ЕМОМВ не е приложила такива мрежови кодекси или насоки, ACER изисква от нея да представи надлежно мотивирано обяснение за съответните причини. ACER информира Комисията за това обяснение и представя своето становище по него.
3. ЕМОМВ представя на ACER за становище проекта на плана за развитие на мрежата в целия Съюз и проекта на годишната работна програма, включително информацията относно процеса на консултации и другите документи, посочени в член 42.

Ако ACER прецени, че представеният от ЕМОМВ проект на годишна работна програма или проект на плана за развитие на мрежата в целия Съюз не допринася за недискриминацията, практически осъществимата конкуренция, ефективното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична междусистемна свързаност на мрежите, тя предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОМВ и до Комисията, в срок от два месеца след получаване на програмата или на плана.

Член 47

Регионално сътрудничество между операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОМВ с цел участие в дейностите, посочени в член 42.
2. Операторите на мрежи за водород насърчават постигането на оперативни договорености, за да се гарантира оптимално управление на мрежата, и осигуряват оперативна съвместимост на взаимосвързаната система за водород на Съюза с цел да се стимулира търговското и оперативното сътрудничество между операторите на съседни мрежи за водород.

Член 48

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно предлаганите от тях услуги и условия, както и техническата информация, необходима на ползвателите на мрежите за водород, за да получат ефективен достъп до съответната мрежа.
2. С цел да се гарантират прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и да се подпомогне ефективното използване на мрежите за водород, от 1 януари 2031 г. операторите на мрежи за водород или съответните национални органи са длъжни да публикуват пълна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи водород, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.
4. Важните точки от дадена мрежа за водород, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, винаги трябва да се оповести от операторите на мрежи за водород по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
6. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, включително периодични прогнози и записана информация. Регулаторният орган гарантира публичното оповестяване на всяка подобна информация. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на информацията, до която имат достъп операторите на мрежи за водород.
7. Данните, посочени в настоящия член, се предоставят на оператора на мрежа за водород от съответните участници на пазара.
8. Допълнителните подробности, необходими за изпълнение на изискванията за прозрачност от операторите на мрежи за водород, включително допълнителните подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяната от тях информация, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 1 от настоящия регламент.

Член 49

Водене на документация в системата за водород

Операторите на мрежи за водород, операторите на системи за съхранение на водород и операторите на терминали за водород съхраняват на разположение на националните органи — включително на националния регулаторен орган, националния орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 31 и 48 и в част 4 от приложение I.

Презумпция за съответствие с хармонизираните стандарти

1. Приема се, че хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, съответстват на изискванията, които са посочени в делегираните актове, издадени съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, или актовете за изпълнение, издадени в съответствие с член 51.
2. Комисията уведомява съответния европейски орган по стандартизация и при необходимост издава нов мандат за преработване на съответните хармонизирани стандарти.

Общи спецификации

На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се определят общи спецификации за изискванията, посочени в член 46 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], или тя може да определи тези спецификации в мрежов кодекс съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, когато:

- а) посочените изисквания не попадат в обхвата на хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*; или
- б) Комисията наблюдава за необосновано забавяне на приемането на поисканите хармонизирани стандарти или счита, че съответните хармонизирани стандарти не са достатъчни; или
- в) в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията е решила да запази с ограничение или да оттегли данните за хармонизираните стандарти или частите от тях, в чийто обхват попадат посочените изисквания.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

Глава IV

МРЕЖОВИ КОДЕКСИ И НАСОКИ

Член 52

Приемане на мрежови кодекси и насоки

1. Комисията може да приема актове за изпълнение или делегирани актове, при условие че е оправомощена за това съгласно членове 53—56. Такива актове могат да бъдат приемани или като мрежови кодекси въз основа на текста на предложения, изготвени от ЕМОПС за газ или от ЕМОМВ, или — когато е предвидено в списъка на приоритетите съгласно член 53, параграф 3 — от ООРСЕС, по целесъобразност при сътрудничество с ЕМОПС за газ, ЕМОМВ и ACER съгласно процедурата по членове 53—55, или като насоки съгласно процедурата по член 56.
2. Мрежовите кодекси и насоките трябва да са съобразени със следните условия:
 - а) да осигуряват минималната степен на хармонизация, която е необходима за постигане на целите на настоящия регламент;
 - б) да са съобразени с регионалните особености, когато това е приложимо;
 - в) да не надхвърлят необходимото за целите по буква а); и
 - г) да се прилагат по отношение на всички точки на междусистемно свързване в рамките на Съюза, както и към входните точки от трети държави и изходните точки към тях.

↓ 715/2009

Член ~~53~~

Установяване на мрежови кодекси

↓ НОВ

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установяват мрежови кодекси в следните области:
 - а) правила за обмен на данни и правила за уреждане на отношенията в изпълнение на членове 21 и 22 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] по отношение на оперативната съвместимост и обмена на данни, както и хармонизирани правила за експлоатацията на газопреносните системи, платформите за резервиране

на капацитет и информационните процеси, които са от значение за функционирането на вътрешния пазар;

б) правила за оперативна съвместимост на системата за природен газ в изпълнение на членове 9, 35 и 40 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, правилата относно контрола на потока и принципите за измерване на количеството и качеството на газа, правилата за разпределяне и съгласуване, общите набори от мерни единици, обмена на данни, качеството на газа, в това число правилата за управление на трансграничните ограничения, дължащи се на различия в качеството на газа, в практиките за одориране или в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, анализите на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци, класификацията съгласно числото на Вобе, смекчаващите мерки, минималните нива на приемливост за параметрите за качество на природния газ, които са от значение за гарантиране на безпрепятствения трансграничен поток на биометан (напр. съдържание на кислород), наблюдението на качеството на газа в краткосрочен и дългосрочен план, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, представянето на доклади относно качеството на газа, прозрачността, процедурите за комуникация, включително в случай на извънредни събития;

в) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването в изпълнение на член 27 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тържните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен, гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасяването с капацитет;

г) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи в изпълнение на член 35, параграф 5 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;

д) правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос в изпълнение на член 72, параграф 7 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 15—16 от настоящия регламент,

включително правила относно прилагането на методика за референтна цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет, отстъпки за ВПГ и съоръжения за съхранение, разрешени приходи, процедури за прилагане на отстъпка за възобновяеми и нисковъглеродни газове, включително общи принципи по отношение на механизмите за компенсиране между операторите на преносни системи.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:

- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата, включително правила за нейната експлоатационна сигурност, както и правила за надеждност, гарантиращи качеството на предоставяните от мрежата услуги;
- б) правила за присъединяване към мрежата, включително правила за присъединяване на съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове, процедури за заявки за присъединяване;
- в) оперативни процедури при извънредни ситуации, включително планове за защита на системата, планове за възстановяване, пазарни взаимодействия, обмен на информация и комуникация и инструменти и съоръжения;
- г) правила за търговия, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
- д) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
- е) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на природен газ, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи.

3. Комисията, след консултация с ACER, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси. Ако предметът на мрежовия кодекс е пряко свързан с експлоатацията на разпределителната система и не засяга в основна степен преносната система, Комисията може да поиска от ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, да свика комитет за изготвянето на проект и да представи на ACER предложение за мрежов кодекс.

4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи

рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които да отговарят рамковите насоки. Всяка рамкова насока трябва да допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.

5. ACER провежда консултации по рамковите насоки с ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.
8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 7, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — от ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.
10. ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект трябва да се състои от представители на ACER, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС (когато това е приложимо) и ограничен брой от основните засегнати заинтересовани страни. ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато Комисията е отправила такова искане в съответствие с параграф 9.
11. ACER преразглежда предложения мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В предложението, представено на Комисията, ACER трябва да вземе предвид

становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от ЕМОПС за електроенергия или ООРСЕС процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно текста, който ще бъде представен на Комисията.

12. В случаите, в които ЕМОПС за газ или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс в определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които ЕМОПС за газ или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, ЕМОПС за газ и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.
15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността ЕМОПС за газ да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане до ЕМОПС за газ. ЕМОПС за газ представя всички такива насоки на ACER за становище и взема надлежно предвид това становище.

↓ 715/2009

- ~~1. Комисията, след консултация с Агенцията, с ЕМОПС за газ и другите съответни заинтересовани страни, изготвя годишен списък на приоритетите, определящ областите, уредени в член 8, параграф 6, които следва да се включат при разработването на мрежовите кодекси.~~
- ~~2. Комисията изисква от Агенцията да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, необвързваща рамкова насока (рамкова насока), в която да се установят ясни и обективни принципи в съответствие с член 8, параграф 7 за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Всяка рамкова насока допринася за недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на Агенцията Комисията може да удължи този срок.~~
- ~~3. Агенцията провежда официална консултация с ЕМОПС за газ и с другите съответни заинтересовани страни относно рамковата насока в рамките на срок, не по-кратък от два месеца, и по открит и прозрачен начин.~~

- ~~4. Ако Комисията счете, че рамковата насока не допринася за недискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара, тя може да поинеек от Агенцията да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.~~
- ~~5. Ако Агенцията не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 2 или 4, Комисията изготвя въпросната рамкова насока.~~
- ~~6. Комисията изиеква от ЕМОПС за газ да представи на Агенцията в разумен срок, който не надвишава дванадесет месеца, мрежов кодексе, който да е съобразен със съответната рамкова насока.~~
- ~~7. В срок от три месеца от деня на получаване на мрежов кодексе, по време на който Агенцията може да се консултира официално със съответните заинтересовани страни, Агенцията предоставя на ЕМОПС за газ мотивирано становище относно мрежовия кодексе.~~
- ~~8. ЕМОПС за газ може да измени мрежовия кодексе предвид становището на Агенцията и да го представи повторно на Агенцията.~~
- ~~9. Ако Агенцията е удовлетворена, че даден мрежов кодексе е съобразен със съответните рамкови насоки, тя внася мрежовия кодексе в Комисията и може да препоръча неговото приемане в рамките на разумен срок. Ако Комисията не приеме мрежовия кодексе, тя посочва причините за това.~~
- ~~10. Ако ЕМОПС за газ не успее да разработи мрежов кодексе в рамките на определения от Комисията срок по параграф 6, Комисията може да поинеек Агенцията да изготви проект на мрежов кодексе въз основа на съответната рамкова насока. Агенцията може да започне допълнителна консултация в хода на подготовката на проект на мрежов кодексе по настоящия параграф. Агенцията внася в Комисията проект на мрежов кодексе, подготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.~~
- ~~11. Комисията може да приеме по собствена инициатива един или повече мрежови кодекси в областите, изброени в член 8, параграф 6, ако ЕМОПС за газ не успее да разработи мрежов кодексе или Агенцията не успее да разработи проект на мрежов кодексе, както е посочено в параграф 10 от настоящия член, или по препоръка на Агенцията съгласно параграф 9 от настоящия член.~~

~~Когато Комисията предлага приемането на мрежов кодексе по своя собствена инициатива, тя се консултира с Агенцията, ЕМОПС за газ и всички съответни заинтересовани страни по отношение на проекта на мрежов кодексе в рамките на срок, не по-кратък от два месеца. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.~~
- ~~12. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 23.~~

Член 54

Установяване на мрежови кодекси за водород

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, за да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент чрез установяване на мрежови кодекси в областта на правилата за прозрачност в изпълнение на член 48 от настоящия регламент, включително допълнителни подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяне на информация от операторите на мрежи за водород в изпълнение на точка 4 от приложение I към настоящия регламент, в това число подробности относно формата и съдържанието на информацията, необходима на ползвателите на дадена мрежа за осъществяване на ефективен достъп до нея, информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и съответните графици.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 61, параграф 2.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за допълване на настоящия регламент във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:

- а) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
- б) правила за оперативна съвместимост на мрежата за водород, включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, прозрачността, комуникацията, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, както и по отношение на качеството на водорода, в това число общи спецификации и стандартизация, одориране, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, и представяне на доклади относно качеството на водорода;
- в) правила по отношение на системата за финансова компенсация при трансгранична инфраструктура за водород;
- г) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тържните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен, гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни

и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасаването с капацитет;

- д) правила за хармонизирани структури на тарифите за достъп до мрежите за водород, включително правила за прилагането на методика за референтна цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет и разрешени приходи;
- е) правила за определяне на стойността на прехвърлените активи и на специалната такса;
- ж) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между мрежите на операторите на мрежи за водород, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;
- з) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на водород, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи.

3. Комисията, след консултация с ACER, EMOMB, ЕМОПС за газ, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси.
4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които трябва да отговаря рамковата насока. Всяка рамкова насока трябва да допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.
5. ACER провежда консултации по рамковата насока с EMOMB, ЕМОПС за газ и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да

преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.

8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 6, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от ЕМОМВ да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.
10. ЕМОМВ свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект трябва да се състои от представители на ACER, ЕМОПС за газ, ЕМОПС за електроенергия, ООРСЕС (когато това е приложимо) и ограничен брой от основните засегнати заинтересовани страни. ЕМОМВ разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
11. ACER преразглежда предложения мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В преработения мрежов кодекс ACER трябва да вземе становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от ЕМОМВ процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно преработения текст, който ще бъде представен на Комисията.
12. В случаите, в които ЕМОМВ не е разработила мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация в хода на изготвянето на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които ЕМОМВ не е разработила мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, ЕМОМВ, ЕМОПС за газ и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.
15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността ЕМОМВ да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на

отправеното от Комисията искане до EMOMB. EMOMB представя всички такива насоки на ACER за становище и надлежно взема предвид това становище.

↓ 715/2009 (нов)

Член 557

Изменения на мрежовите кодекси

- ~~1. Проекти за изменения на мрежов кодекс, приет по силата на член 6, може да бъдат предлагани на Агенцията от лица, които е вероятно да са заинтересовани от съответния мрежов кодекс, включително ЕМОПС за газ, операторите на преносни системи, ползвателите на мрежи и потребителите. Агенцията може да предложи изменения и по собствена инициатива.~~
- ~~2. Агенцията се консултира с всички заинтересовани страни в съответствие с член 10 от Регламент (ЕО) № 713/2009. Въз основа на тази процес Агенцията може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин такива предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 6, параграф 2 от настоящия регламент.~~
- ~~3. Като вземе предвид предложенията на Агенцията, Комисията може да приеме изменения в мрежов кодекс, приет съгласно член 6. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.~~
- ~~4. Разглеждането на предложените изменения в съответствие с процедурата, посочена в член 28, параграф 2, се ограничава до разглеждане на аспектите във връзка с предложеното изменение. Тези предложени изменения не засягат други изменения, които Комисията може да предложи.~~

↓ нов

1. На Комисията се предоставя правомощието да изменя мрежовите кодекси в областите, посочени в член 53, параграфи 1 и 2 и член 54, параграфи 1 и 2, съгласно съответната процедура, предвидена в посочените членове.
2. Субекти, които е вероятно да са заинтересовани от даден мрежов кодекс, приет по силата на членове 52—55, включително ЕМОПС за газ, EMOMB, OORCEC, регулаторните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, ползвателите на системата и потребителите могат да предлагат на ACER проектоизменения на този мрежов кодекс. ACER също може да предлага изменения по собствена инициатива.
3. ACER може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин тези предложения съответстват на

целите на мрежовите кодекси, установени в член 52 от настоящия регламент. В случаите, в които ACER счита дадено предложение за изменение за допустимо и когато предлага изменения по собствена инициатива, тя провежда консултации с всички заинтересовани страни съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2019/942.

↓ 715/2009

Член ~~56~~²³

Насоки

~~1. Когато е подходящо, насоките, предвиждащи минималната степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, предвиждат:~~

↓ НОВ

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема обвързващи насоки в областите, посочени в настоящия член.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема насоки в областите, за които изготвянето на такива актове е възможно и съгласно процедурата за мрежови кодекси в съответствие с членове 53 и 54. Тези насоки се приемат под формата на делегирани актове или на актове за изпълнение, в зависимост от съответното оправомощаване, предвидено в настоящия регламент.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 за допълване на настоящия регламент във връзка с установяването на насоки в следните области:

↓ 715/2009

⇒ НОВ

- a) подробна информация относно услугите за достъп на трети страни, включително характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с членове ~~5—7~~ ^{⇒ 5—7} ~~14 и 15~~;
- б) подробна информация относно принципите, на които се основават механизмите за разпределение на капацитет, и относно прилагането на процедурите за управление на претоварването в случай на договорно претоварване, в съответствие с членове ~~946~~ ⁹⁴⁶ и ~~1047~~ ¹⁰⁴⁷;
- в) подробна информация относно предоставянето на информация, определянето на техническата информация, необходима за ползвателите на мрежа, за да получат ефективен достъп до системата, и определянето на всички важни точки по отношение на изискванията за прозрачност, включително информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и графика за публикуване на тази информация, в съответствие с членове ~~3048~~ ³⁰⁴⁸ и ~~3149~~ ³¹⁴⁹;

- г) подробности относно методиката за определяне на тарифите в областта на трансграничната търговия с природен газ в съответствие с членове ~~15 и 16~~ ~~13~~ от настоящия регламент;
- д) подробности относно областите, ~~посочени~~~~изброени~~ в член ~~23~~~~8~~, параграф 6.

↓ НОВ

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 с цел изменение на насоките, определени в приложение I към настоящия регламент.
5. В случаите, в които приема или изменя насоки, Комисията провежда консултации с ACER, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОМВ, ООРСЕС и, когато е уместно, други заинтересовани страни.

↓ 715/2009

~~За тази цел Комисията се консултира с Агенцията и ЕМОПС за газ.~~

- ~~6. Насоките по въпросите, изброени в параграф 1, букви а), б) и в), са установени в приложение I по отношение на операторите на преносни системи.~~

~~Комисията може да приема насоки по въпросите, изброени в параграф 1 от настоящия член, и да изменя насоките, посочени в букви а), б) и в) от него. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.~~

- ~~7. Прилагането и изменението на насоките, приети по силата на настоящия регламент, отразяват различията между националните газови системи и поради това не изискват уеднаквили подробни условия на общностно ниво по отношение на достъпа на трети страни. Въпреки това насоките може да определят минимални изисквания, които следва да се спазват с цел установяване на недискриминационни и прозрачни условия за достъп до мрежата, необходими за вътрешния пазар на природен газ, които могат впоследствие да се прилагат с оглед на различията между националните газови системи.~~

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~57~~~~26~~

Право на държавите членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите членки да запазят или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в ~~⇒~~ настоящия регламент, в насоките, посочени в член 56, или в мрежовите кодекси, посочени в

членове 52—55, при условие че тези мерки са съвместими с правото на Съюза ~~на настоящия регламент и насоките, посочени в член 23.~~

Член ~~58~~²⁵

Предоставяне на информация ☒ и поверителност ☒

1. При поискване държавите членки и регулаторните органи предоставят на Комисията ~~нижната~~ информацията, необходима за ~~⇒~~ правоприлагането на настоящия регламент, включително на насоките и мрежовите кодекси, приети по силата на настоящия регламент ~~⇒ целите на член 23.~~
2. Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията да бъде представена, като взема под внимание сложността ☒ и неотложността ☒ на изискваната информация ~~и доколкото нейното получаване е спешно.~~

↓ НОВ

3. Ако дадена държава членка или съответният регулаторен орган не предостави информацията в определения от Комисията срок, Комисията може да поиска пряко от съответните предприятия цялата информация, необходима за целите на прилагането на настоящия регламент.

Когато се изпраща искане за предоставяне на информация до предприятие, Комисията едновременно изпраща копие от него до регулаторните органи на държавата членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието.

4. В искането за предоставяне на информация Комисията посочва правното основание за искането, срока, в който трябва да бъде предоставена исканата информация, целта на искането, както и предвидените в член 59, параграф 2 санкции при подаване на невярна, непълна или подвеждаща информация.

5. Исканата информация се предоставя от собствениците на предприятията или техни представители и — в случаите на юридически лица — от физическите лица, оправомощени да ги представляват по закон или по силата на техния акт за учредяване. В случаите, в които адвокати са упълномощени да предоставят информацията от името на своите клиенти, клиентите носят пълна отговорност при подаването на невярна, непълна или подвеждаща информация.

6. В случаите, в които дадено предприятие не предостави исканата информация в определения от Комисията срок или подадената информация е непълна, Комисията може с решение да изиска предоставянето на информацията. В решението се посочва информацията, която е необходима, и се определя подходящ срок за нейното предоставяне. В него също така се установяват санкциите, предвидени в член 59, параграф 2. В него се установява и правото решението да бъде преразгледано от Съда на Европейския съюз.

Същевременно Комисията изпраща копие от решението си до регулаторните органи на държавата членка, на чиято територия пребивава лицето или се намира седалището на предприятието.

7. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се използва единствено за целите на правоприлагането на разпоредбите на настоящия регламент.

Комисията не разкрива информация, получена по силата на настоящия регламент, когато тази информация е обхваната от задължението за професионална тайна.

↓ 715/2009

Член ~~59~~²⁷

Санкции

↓ НОВ

1. Държавите членки установяват правилата за санкциите, приложими при нарушаване на настоящия регламент, мрежовите кодекси и насоките, приети съгласно членове 52—56, както и насоките, установени в приложение I към настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно нотифицират на Комисията тези правила и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.
2. Комисията може с решение да наложи на предприятията глоби, които не надвишават 1 % от общия оборот от предходната финансова година, в случаите, когато умишлено или поради небрежност тези предприятия предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, представено съгласно член 58, параграф 4, или не успеят да осигурят исканата информация в срока, определен в решение, прието съгласно член 58, параграф 6, първа алинея. При определяне на размера на глобата Комисията взема предвид доколко сериозно е неизпълнението на изискванията, посочени в параграф 1 от настоящия член.
3. Предвидените в параграф 1 санкции и решенията, взети съгласно параграф 2, нямат наказателноправен характер.

↓ 715/2009

→ Поправка, ОВ L 309,
24.11.2009 г., стр. 87

- ~~1. Държавите членки установяват правила относно санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. До 1 юли 2006 г. Държавите членки нотифицират на Комисията тези правила, които съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1775/2005 и нотифицират незабавно на Комисията всички последващи изменения, които ги засягат. Те нотифицират на Комисията тези правила, които не съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1775/2005, до 3 март 2011 г. и~~

~~нотифицират незабавно на Комисията всички последващи изменения, които ги засягат.~~

~~2. Санкциите, предвидени по силата на параграф 1, нямат наказателно-правен характер.~~

Глава V

Заклучителни разпоредби

↓ НОВ

Член 60

Нова инфраструктура за природен газ и водород

1. Голяма нова газова инфраструктура — т.е. междусистемни газопроводи, съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на настоящия регламент, както и от разпоредбите на член 28, член 27, параграф 1, член 29, член 54, член 72, параграфи 7 и 9 и член 73, параграф 1 от [преработената Директива относно газа]. Голяма нова инфраструктура за водород — т.е. междусистемни връзки, терминали за водород и подземни хранилища за водород — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на членове 62, 31, 32 и 33 от [преработената Директива относно газа] и член 15 от настоящия регламент. Прилагат се следните условия:
 - а) инвестицията да стимулира конкуренцията при доставките на газ или на водород и да повишава сигурността на доставките;
 - б) инвестицията да допринася за декарбонизацията;
 - в) равнището на риска, свързан с инвестицията, да е такова, че инвестицията не би била извършена, ако не се предостави освобождаване;
 - г) инфраструктурата да е собственост на физическо или юридическо лице, което е отделено — поне по отношение на правната му форма — от операторите, в чиито системи ще се изгражда тази инфраструктура;
 - д) да се събират такси от ползвателите на тази инфраструктура; и
 - е) освобождаването да не вреди на конкуренцията на съответните пазари, които е вероятно да бъдат засегнати от инвестицията, нито на ефективното функциониране на вътрешния пазар за газ, на ефективното функциониране на съответните регулирани системи, на декарбонизацията и на сигурността на доставките в Съюза.

Тези условия се подлагат на оценка, като се взема под внимание принципът на енергийна солидарност. Националните органи вземат под внимание ситуацията в други засегнати държави членки и компенсират възможните отрицателни въздействия с положителните въздействия на своята територия.

2. Предвиденото в параграф 1 освобождаване се прилага и в случаите на значително увеличаване на капацитета на съществуваща инфраструктура и на модификации на такава инфраструктура, които дават възможност да бъдат разработени нови източници за доставка на възобновяеми и нисковъглеродни газове.

3. Регулаторният орган може да взема решение във връзка с освобождаването по параграфи 1 и 2 за всеки отделен случай.

Преди да приеме решението във връзка с освобождаването, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка провежда консултации:

- а) с регулаторните органи на държавите членки, чиито пазари е вероятно да бъдат засегнати от новата инфраструктура; и
- б) със съответните органи на трети държави, когато инфраструктурата е свързана с мрежата на Съюза под юрисдикцията на държава членка и е с начало или завършва в една или повече трети държави.

В случаите, в които органите на трета държава, потърсени за консултация, не отговарят на искането за консултация в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

4. В случаите, в които съответната инфраструктура е разположена на територията на повече от една държава членка, ACER може да представи консултативно становище на регулаторните органи на съответните държави членки в срок от два месеца от датата, на която искането за освобождаване е било получено от последния от тези регулаторни органи. Това становище може да се използва като основа за тяхното решение.

Когато всички съответни регулаторни органи постигнат споразумение относно искането за освобождаване в шестмесечен срок от датата, на която то е получено от последния от регулаторните органи, те уведомяват ACER за своето решение. Когато съответната инфраструктура представлява преносна линия между държава членка и трета държава, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка, в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може да се консултира със съответния орган на тази трета държава преди да приеме решението във връзка с освобождаването, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент по отношение на съответната инфраструктура на територията и, когато е приложимо, в териториалните води на държавата членка. В случаите, в които органът на трета държава, потърсен за консултация, не отговори на искането за консултация в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три

месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

ACER поема задачите, възложени на регулаторните органи на съответните държави членки съгласно настоящия член:

- а) когато всички съответни регулаторни органи не са постигнали споразумение в срок от шест месеца от датата, на която е поискано освобождаване от последния от тези регулаторни органи; или
- б) при съвместно искане от съответните регулаторни органи.

Всички съответни регулаторни органи могат да отправят съвместно искане за удължаване на посочения в трета алинея, буква а) срок с до три месеца.

5. Преди да вземе решение, ACER провежда консултации със съответните регулаторни органи и с кандидатите.

6. Дадено освобождаване може да покрие целия или част от капацитета на новата инфраструктура или на съществуващата инфраструктура със значително увеличен капацитет.

При вземането на решение за освобождаване за всеки отделен случай се разглежда необходимостта от налагане на условия относно продължителността на освобождаването и недискриминационния достъп до инфраструктурата. При вземането на решение относно тези условия особено внимание се обръща на допълнителния капацитет, който ще се изгради, или на изменението на съществуващия капацитет, на времевия хоризонт на проекта и на националните особености.

Преди да предостави освобождаване, регулаторният орган взема решение за правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета. Правилата изискват всички потенциални ползватели на инфраструктурата да бъдат поканени да изявят интерес към договарянето на капацитет преди извършването на разпределението на капацитета на новата инфраструктура, включително за собствени нужди. Регулаторният орган изисква правилата за управление на претоварването да включват задължението неизползваният капацитет да бъде предлаган на пазара, а ползвателите на инфраструктурата да имат право да търгуват договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценката си на критериите, посочени в параграф 1, букви а), б) и д), регулаторният орган взема предвид резултатите от посочената по-горе процедура за разпределяне на капацитет.

Решението за освобождаване, включително посочените във втората алинея от настоящия параграф условия, трябва да са надлежно обосновани и да бъдат публикувани.

7. Когато съответният орган анализира дали се очаква дадена голяма нова инфраструктура да повиши сигурността на доставките съгласно параграф 1, буква а), той преценява до каква степен се очаква новата инфраструктура да подобри спазването от страна на държавите членки — както на регионално,

така и на национално равнище — на техните задължения съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета²⁰.

8. Държавите членки могат да предвидят задължение техният регулаторен орган или, според случая, ACER да представи на съответния орган в държавата членка становище по искането за освобождаване за целите на официално решение. Това становище се публикува заедно с решението.

9. Регулаторният орган изпраща незабавно на Комисията копие от всяко искане за освобождаване още щом бъде получено. Компетентният орган незабавно нотифицира Комисията за решението за освобождаване и предоставя цялата свързана с него информация. Тази информация може да бъде предоставена на Комисията в обобщена форма, така че Комисията да може да извърши оценка на решението за освобождаване. По-специално информацията трябва да включва:

- а) подробно описание на причините, въз основа на които регулаторният орган или държавата членка са предоставили или отказали освобождаването, заедно с препратка към съответната буква (или букви) от параграф 1, на която се основава това решение, включително финансовата информация, обосноваваща необходимостта от освобождаване;
- б) извършения анализ на ефекта върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар в резултат на предоставянето на освобождаване;
- в) причините, обосноваващи продължителността на освобождаването, и дела от общия капацитет на инфраструктурата, за която се предоставя то;
- г) резултата от консултациите със съответните регулаторни органи в случаите, в които освобождаването е свързано с междусистемен газопровод;
- д) приноса на инфраструктурата към диверсификацията на доставките.

10. В срок от 50 работни дни от деня, следващ деня на получаването на нотификацията по параграф 7, Комисията може да вземе решение да изиска от нотифициращите органи да изменят или отменят решението за предоставяне на освобождаване. Този срок може да бъде удължен с още 50 работни дни, в случай че Комисията отправи искане за допълнителна информация. Допълнителният срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация. Първоначалният срок може да бъде удължен и с едновременно съгласие на Комисията и на нотифициращите органи.

Когато изисканата информация не бъде предоставена в срока, предвиден в искането, нотификацията се счита за оттеглена, освен ако преди изтичането на

²⁰

Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).

този срок той е бил удължен по взаимно съгласие на Комисията и на регулаторния орган или ако регулаторният орган е нотифицирал чрез обосновано изявление Комисията, че счита нотификацията за пълна.

Регулаторният орган изпълнява решението на Комисията, като изменя или отменя решението за освобождаване в срок от един месец, и информира съответно Комисията за това.

Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Когато Комисията одобри решение за освобождаване, действието на това одобрение изтича:

- а) две години след приемането му в случаите, в които изграждането на инфраструктурата все още не е започнало;
- б) пет години след приемането му в случаите, в които инфраструктурата не е въведена в експлоатация в рамките на този период, освен ако Комисията реши, че забавянето се дължи на значителни пречки извън контрола на лицето, на което е предоставено освобождаването.

11. На Комисията се предоставя пълномощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63, с които да се определят насоки за прилагане на условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, и за процедурата, която да бъде следвана при прилагането на параграфи 3, 6, 8 и 9 от настоящия член.

↓ 715/2009 (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~61~~²⁸

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от ~~комитета~~ ☒ [име на комитета], установен ☒ ~~създаден~~ по член ~~84~~⁵¹ от ~~Директива 2009/73/ЕО~~ ☒ [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] ☒. ⇒ Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011. ⇐

↓ НОВ

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

↓ 715/2009

~~2. При позоваване на настоящия параграф, се прилагат член 5а, параграфи 1 – 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 него.~~

↓ 715/2009 (адаптиран)

⇒ НОВ

~~Член 62~~

~~Дерогации и освобождаване~~

Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

~~а) газопреносните системи, разположени в държавите членки за периода на дерогациите, предоставени съгласно ⇒ член 80 от [новата Директива относно газа] . ⇐ член 49 от Директива 2009/73/ЕО;~~

~~б) значима нова инфраструктура, а именно междусистемни връзки, съоръжения за ВПГ и за съхранение, както и значителни увеличения на капацитета на съществуваща инфраструктура и промени на такава инфраструктура, които способстват за разработване на нови източници на доставка на газ, както е посочено в член 36, параграфи 1 и 2 от Директива 2009/73/ЕО, които са освободени от разпоредбите на членове 9, 14, 32, 33, 34 или член 41, параграфи 6, 8 и 10 от същата директива, доколкото те са освободени от разпоредбите, посочени в настоящата алинея, с изключение на член 19, параграф 4 от настоящия регламент; или~~

~~в) газопреносни системи, на които са предоставени дерогации съгласно член 48 от Директива 2009/73/ЕО.~~

~~По отношение на първа алинея, буква а), държавите членки, на които са предоставени дерогации съгласно член 49 от Директива 2009/73/ЕО, може да кандидатстват пред Комисията за временна дерогация от прилагането на настоящия регламент най-много за две години, считано от датата, на която изтича дерогацията, посочена в същата буква.~~

↓ НОВ

Член 63

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 16, 28, 53, 54, 56 и 60, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [датата на влизане в сила].

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 16, 28, 53, 54, 56 и 60, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 16, 28, 53, 54, 56 и 60, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 64

Изменение на Решение (ЕС) 2017/684

Определените в Решение (ЕС) 2017/684 задължения за нотифициране във връзка с междуправителствени споразумения в областта на енергетиката, свързани с природния газ, се тълкуват като включващи междуправителствени споразумения, свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода като амоняк и течни органични носители на водород.

Член 65

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/942

Регламент (ЕС) 2019/942 се изменя, както следва:

- (1) В член 2 буква а) се заменя със следното:

„а) издава становища и препоръки, адресирани до операторите на преносни системи, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород (ЕМОМВ)**, ООРСЕС, регионалните координационни центрове, номинираните оператори на пазара на електроенергия и **образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на мрежи за водород;**“.

(2) В член 3, параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„По искане на ACER регулаторните органи, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ**, регионалните координационни центрове, ООРСЕС, операторите на преносни системи, **операторите на мрежи за водород**, номинираните оператори на пазара на електроенергия **и образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на терминали за водород** предоставят на ACER информацията със същата степен на изчерпателност, необходима за целите на изпълнението на нейните задачи съгласно настоящия регламент, освен ако ACER вече не е изисквала и получила тази информация.“

(3) В член 4 параграфи 1 и 2 и в член 4, параграф 3 букви а) и б) се заменят със следното:

„1. ACER дава на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, относно тези на ЕМОПС за газ в съответствие с член 22, параграф 2 от [Регламента относно газа], **относно тези на ЕМОМВ в съответствие с член 40, параграф 5 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], както и** относно тези на ООРСЕС в съответствие с член 53, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/943 **и член 37, параграф 4 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“**

„2. ACER следи изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 24 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804], **на ЕМОМВ в съответствие с член 46 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804],** както и на ООРСЕС в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 38 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“

„3. ACER може да представя становища:

а) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 30, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 23, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804] и на ЕМОМВ в съответствие с член XX от Регламент [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804] относно мрежовите кодекси;“

„б) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 24, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и на ЕМОМВ в съответствие с член 43, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] относно проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и другите

съответни документи, посочени в член 30, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, в член 23, параграф 3 и член 42, параграф 1 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) 804], като взема предвид целите във връзка с недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното и сигурното функциониране на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ;“.

(4) В член 4 параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:

„6. Съответните регулаторни органи координират действията си, за да установят съвместно дали е налице неспазване от страна на ~~ООРСЕС~~, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионалните координационни центрове на техните задължения съгласно правото на Съюза и предприемат подходящи действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) 803].

По искане на един или повече от регулаторните органи или по своя собствена инициатива ACER издава мотивирано становище, както и препоръка до ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионалните координационни центрове относно спазването на техните задължения.“

„7. Когато мотивирано становище на ACER установи случай на потенциално неспазване от страна на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионален координационен център на съответните им задължения, регулаторните органи единодушно вземат координирани решения, с които се установява дали е налице неспазване на съответните задължения и, когато е приложимо, какви мерки да бъдат предприети от ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионалния координационен център с цел отстраняване на това неспазване. Когато регулаторните органи не успеят да постигнат съгласие относно такива координирани решения в срок от четири месеца от датата на получаване на мотивираното становище на ACER ~~от регулаторните органи~~, въпросът се отнася до ACER за решение съгласно член 6, параграф 10.“

„8. Когато неспазването на задълженията от страна на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионален координационен център, установено в съответствие с параграф 6 или 7 от настоящия член, не бъде отстранено в срок от три месеца, или когато регулаторният орган в държавата членка, в която се намира седалището на субекта, не е предприел действия за осигуряване на съответствие, ACER издава препоръка до регулаторния орган с цел предприемане на действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2021/944 или с член 74, параграф 1, буква г) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] с цел да се гарантира, че ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС или регионалният координационен център спазват своите задължения, и информира Комисията.“

(5) В член 5 параграф 1 се заменя със следното:

1. ACER участва в разработването на мрежови кодекси в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 и членове **53 и 54** ~~6~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~, както и на насоки съгласно член 61, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член **56, параграф 5** от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**. Тя по-специално:

а) представя необвързващи рамкови насоки на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член **53, параграф 4** или член **54, параграф 4**, ~~параграф 2~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~. ACER преразглежда рамковите насоки и ги представя отново на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член **53, параграф 7** или член **54, параграф 7** ~~6, параграф 4~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~;

~~б) предоставя мотивирано становище на ЕМОПС за газ относно мрежовите кодекси в съответствие с член 6, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 715/2009;~~

бв) преразглежда мрежовия кодекс в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 **или в съответствие с член 53, параграф 11 или член 54, параграф 11** ~~6, параграф 9~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~. При преразглеждането ACER взема предвид становищата, изразени от всички участващи страни по време на изготвянето на предложението под ръководството на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС, и провежда консултации със съответните заинтересовани лица по текста, който ще бъде представен на Комисията. За тази цел ACER може да използва комитета, създаден съгласно мрежовите кодекси по целесъобразност. ACER докладва на Комисията относно резултата от консултациите. Впоследствие ACER представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 **или в съответствие с член 53, параграф 11 или член 54, параграф 11** ~~6, параграф 9~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~. В случай че ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС не са изготвили мрежов кодекс, ACER подготвя и представя проект на мрежов кодекс на Комисията при поискване в съответствие с член 59, параграф 12 от Регламент (ЕС) 2019/943 **или в съответствие с член 53, параграф 12 или член 54, параграф 12** ~~член 6, параграф 10~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~;

вґ) предоставя на Комисията надлежно мотивирано становище в съответствие с член 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943 или **в съответствие с член 24, параграф 1 или член 46, параграф 2** ~~член 9, параграф 1~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]** ~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~, в случай че ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС не е успяла да приложи мрежов кодекс, изработен съгласно член 30, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2019/943 или **съгласно член 23, параграф 1 или член 42, параграф 1, буква а)** ~~член 8, параграф 2~~ от **[преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx]** ~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~, или мрежов кодекс, който е бил разработен в съответствие с член 59, параграфи 3—12 от Регламент (ЕС) 2019/943 **или в съответствие с член 53, параграфи 3—12 или член 54, параграфи 3—12** ~~член 6, параграфи 1—10~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]** ~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~, но не е бил приет от Комисията съгласно член 59, параграф 13 от Регламент (ЕС) 2019/943 **или съгласно член 53, параграф 13 или член 54, параграф 13** ~~член 6, параграф 11~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]** ~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~;

гґ) наблюдава и анализира изпълнението на мрежовите кодекси, приети от Комисията, в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943, и **членове 53 и 54** ~~6~~ от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]** ~~Регламент (ЕО) № 715/2009~~, и с насоките, приети в съответствие с член 61 от Регламент (ЕС) 2019/943 **и с член 56 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**, и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, **практически осъществимата ефективната конкуренция и ефективното ефектното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.**“

(6) В член 6, параграф 3 първата алинея се заменя със следното:

„3. До 5 юли 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно независимостта на регулаторните органи, съгласно член 57, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/944 **и член 70, параграф 6 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803].**“

(7) В член 6 се вмъкват следните параграфи 9а, 9б, 9в и 9г:

„9а. ACER издава препоръки до регулаторните органи и операторите на мрежите във връзка с регулираните бази от активи съгласно член 4, параграф 4 от [Регламента относно газа].

9б. ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на газа

съгласно член 19, параграф 8 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].

9в. ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на водорода съгласно член 39, параграф 8 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].

9г. ACER публикува мониторингови доклади относно претоварването в точките на междусистемно свързване съгласно раздел 2.2.1, точка 2 от приложение I към [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“

(8) В член 6, параграф 10, първа алинея букви б) и в) се заменят със следното:

„б) мрежови кодекси и насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са** приети преди 4 юли 2019 г., и по-късни преразглеждания на тези мрежови кодекси и насоки; ~~или~~“

„в) мрежови кодекси и насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са** приети като актове за изпълнение съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011; **или**“.

(9) В член 6, параграф 10, първа алинея се добавят следните букви:

„г) насоки съгласно приложение I към [Регламента относно газа]; или

д) мрежови кодекси и насоки, посочени в членове 53—56 от [Регламента относно газа].“

(10) В член 6, параграф 10, втора алинея буква а) се заменя със следното:

„а) когато компетентните регулаторни органи не са постигнали споразумение в рамките на шест месеца след датата на отнасяне на случая и предаването му на последния от тези регулаторни органи; или в срок от четири месеца в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803];“**

(11) В член 6, параграф 10 третата алинея се заменя със следното:

„Компетентните регулаторни органи могат съвместно да поискат удължаване на срока, посочен във втора алинея, буква а) от настоящия параграф, с до шест месеца, освен в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803].“**

(12) В член 6, параграф 10 четвъртата алинея се заменя със следното:

„Когато правомощията за вземане на решение по такива трансгранични въпроси, посочени в първата алинея, са предоставени на регулаторните органи в нови мрежови кодекси или насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943, които са** приети като делегирани актове след 4 юли 2019 г., ACER е компетентна само на доброволен принцип съгласно втора алинея, буква б) от настоящия параграф по искане от поне 60 % от компетентните регулаторни органи. Когато участват само два регулаторни органа, всеки един от тях може да отнесе случая до ACER.“

(13) В член 6, параграф 12 буква а) се заменя със следното:

„а) излиза с решение в рамките на шест месеца от деня на отнасяне на случая; или в срок от четири месеца след това в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803]**; както и“.

(14) В член 14 параграф 1 се заменя със следното:

„При изпълнението на задачите си, и по-специално в процеса на разработване на рамковите насоки в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 или членове 53 и 54 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и в процеса на предлагане на изменения в мрежовите кодекси съгласно член 60 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член 55 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], ACER се консултира обстойно на ранен етап с участниците на пазара, операторите на преносни системи, **операторите на мрежи за водород**, потребителите, крайните ползватели, а когато това е уместно, и с органите по конкуренция, без да се засяга съответната им компетентност, по открит и прозрачен начин, особено когато задачите ѝ засягат операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород**.“

(15) В член 15 се добавят следните параграфи 6 и 7:

„6. ACER изготвя проучвания, сравняващи ефективността на разходите на операторите на преносни системи в ЕС съгласно член 17, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“

„7. ACER издава становища, в които се предоставя хармонизиран формат за публикуването на техническа информация относно достъпа до мрежи за водород в съответствие с приложение I към настоящия регламент.“

(16) В член 15 параграф 1 се заменя със следното:

„В тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните регулаторни органи, включително националните регулаторни органи, и без да се засягат правомощията на органите по конкуренция, ACER наблюдава вътрешните пазари за търговия на едро и на дребно на електроенергия и природен газ, и по-специално цените на дребно на електроенергия и природен

газ, съответствието с правата на потребителите, определени в Директива (ЕС) 2019/944 и в **[преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803]**, въздействието на промените на пазара върху битовите потребители, достъпа до мрежите, включително достъпа до електроенергия от възобновяеми енергийни източници, напредъка, осъществен по отношение на междусистемните връзки, потенциалните пречки пред трансграничната търговия, **в това число въздействието от примесването на водород в системата за природен газ и пречките пред трансграничния поток на биометан**, регулаторните пречки пред новите и по-малките участници на пазара, включително гражданските енергийни общности, държавната намеса, която не позволява на цените да отразяват действителния недостиг, както се посочва в член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943, и постиженията на държавите членки в областта на сигурността на доставките на електроенергия въз основа на резултатите от европейската оценка на адекватността на ресурсите, посочена в член 23 от този регламент, по-специално като се вземе предвид последващата оценка, както е посочено в член 17 от Регламент (ЕС) 2019/941.“

(17) В член 15, параграф 1 се добавя следната втора алинея:

„ACER, в тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните национални органи, включително регулаторните органи, и без да се засягат правомощията на органите за защита на конкуренцията, наблюдава пазарите на водород, по-специално въздействието на развитието на пазара върху потребителите на водород, достъпа до мрежата за водород, включително достъпа до мрежата за водород, произведен от възобновяеми енергийни източници, постигнатия напредък по отношение на междусистемните връзки и потенциалните пречки пред трансграничната търговия.“

(18) В член 15 параграф 2 се заменя със следното:

„ACER публикува ежегодно доклад относно резултатите от дейността си по наблюдение, посочена в параграф 1. В този доклад ACER посочва всички пречки пред завършването на вътрешните пазари за електроенергия, ~~и за природен газ и водород.~~“

Член 66

Изменение на Регламент (ЕС) № 1227/2011

Регламент (ЕС) № 1227/2011 се изменя, както следва:

- а) в член 2, член 3, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, член 8, параграф 5 „електроенергия или природен газ“ се заменя с **„електроенергия, водород или природен газ“**;
- б) в член 6, параграф 2 „пазарите на електроенергия и газ“ се заменя с **„пазарите на електроенергия, водород и природен газ“**.

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938

Регламент (ЕС) 2017/1938 се изменя, както следва:

(1) В член 1 първото изречение се заменя със следното:

„С настоящия регламент се установяват разпоредби, чиято цел е да се гарантира сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ и на възобновяеми и нисковъглеродни газове („газ“), като се даде възможност за прилагане на извънредни мерки, когато пазарът вече не е в състояние да осигури изискваните доставки на газ, включително мерки за солидарност като крайно решение, и като се определят ясно отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите членки и Съюза както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките на газ.“

(2) В член 2 се добавят следните определения:

„27) „газ“ означава природен газ съгласно определението в член 2, точка 1 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx];“

„28) „стратегически запаси“ означава газ, който е закупен, управляван и съхраняван от операторите на преносни системи изключително за изпълнение на функциите им на оператори на преносни системи и за целите на сигурността на доставките. Газ, съхраняван като част от стратегически запаси, се подава само когато е необходимо системата да се поддържа в експлоатация при сигурни и надеждни условия в съответствие с член 35 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx] или в случай на обявена извънредна ситуация съгласно член 11 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета, и не може по друг начин да се продава на пазарите на газ на едро;“

29) „ползвател на съхранение“ означава клиент или потенциален клиент на оператор на система за съхранение.“

(3) В член 2 се добавя следната алинея:

„Позоваванията на понятието „природен газ“ се считат за позовавания на понятието „газ“ съгласно определението в точка 27.“

(4) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. До 1 ноември 2017 г. ЕМОПС за газ провежда симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата. В симулацията се включват определяне и оценка на коридорите за спешно снабдяване с газ и се определят също така държавите членки, които могат да предприемат действия за справяне с

установените рискове, включително във връзка със съхранението и ВПГ. Сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата и методологията за симулацията се определят от ЕМОПС за газ в сътрудничество с КГПГ. ЕМОПС за газ гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп до допусканията си за моделиране, използвани в сценариите ѝ. Симулацията в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата се повтаря на всеки четири години освен ако обстоятелствата не изискват по-често актуализации.“

(5) В параграф 4 буква д) се заменя със следното:

„д) като се вземат предвид рисковете, свързани с контрола върху инфраструктурата, която е от значение за сигурността на доставките на газ, доколкото могат да включват, *inter alia*, риск от недостатъчни инвестиции, подкопаване на диверсификацията, неправилно използване на съществуващата инфраструктура, **включително презапасяване с капацитет за съхранение**, или нарушение на правото на Съюза;“.

(6) Въмква се следният нов член 7а:

„Член 7а

Превантивни мерки и мерки при извънредни ситуации

Държавите членки предприемат подходящи превантивни мерки и мерки при извънредни ситуации. Тези мерки трябва да са съобразени с резултатите от най-актуалната симулация в рамките на целия Съюз на предвидените в член 7 сценарии за прекъсване и да бъдат подходящи за справяне с рисковете, установени в общите и националните оценки на риска.“

(7) Член 8, параграф 1 и член 9, параграфи 3—10 се преместват, така че да станат член 7а, параграфи 2—12.

(8) Добавят се следните членове 7б, 7в и 7г:

„Член 7б

Ефективно и съвместно използване на инфраструктурата и газохранилищата

1. Държавите членки гарантират използването по ефективен начин на съществуващата инфраструктура на национално и регионално равнище в полза на сигурността на доставките. По-специално държавите членки осигуряват условия за трансграничния обмен на газ и за трансграничния достъп до газохранилища и ВПГ.

2. Общите оценки на риска и всички последващи актуализации трябва да включват анализ на адекватността на капацитета на наличните съоръжения за съхранение в региона, на функционирането на капацитета за съхранение и неговия принос за сигурността на доставките в Съюза, включително рисковете,

свързани с контрола на инфраструктурата за съхранение, който е от значение за сигурността на доставките на газ от образувания от трети държави. Този анализ трябва да сравнява ролята на газохранилищата с алтернативни мерки, като например инвестиции в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

3. Когато резултатите от посочения анализ в общата оценка на риска или във всички актуализации на тази оценка показват наличието на риск на регионално равнище, който може да бъде риск за една или няколко държави членки от една и съща рискова група и който не може да бъде преодолян по друг начин, държавите членки разглеждат една или няколко от следните мерки:

а) въвеждане на задължение за ползвателите на газохранилища да съхраняват минимален обем газ в подземни хранилища;

б) провеждане на тръжни процедури, търгове или еквивалентни механизми, стимулиращи резервирането на капацитет за съхранение, при който се покрива потенциалният недостиг на разходи;

в) задължаване на съответния оператор на преносна система да закупи и управлява стратегически запаси от газ;

г) предоставяне на възможност за пълно интегриране на хранилищата в мрежата на оператора на преносна система, при условие че в противен случай съхранението би довело до преустановяване на дейността и ако това преустановяване би изложило на риск сигурното и надеждно функциониране на преносната система.

Във връзка с посочените мерки трябва да се проведе консултация в съответната рискова група, като по-специално се обсъди начинът, по който мерките биха се справили с рисковете, установени в общата оценка на риска.

4. Мерките, приети в съответствие с член 7а и с параграф 3 от настоящия член, трябва да са необходими, ясно определени, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими, да не нарушават ненужно конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ, нито да излагат на опасност сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза. Мерките не трябва да блокират, нито да ограничават трансграничния капацитет, разпределен в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията.

5. Ако бъдат установени регионални рискове, държавите членки в съответната рискова група се стремят да постигнат договореност в рамките на регионалната рискова група относно целевото равнище на запасите в региона, за да се гарантира, че установеният риск за сигурността на доставките е покрит в съответствие с общия анализ на риска.

Държавите членки в съответната рискова група се стремят да постигнат договореност относно съвместни схеми за финансиране на мерките, предприети съгласно параграф 3, като тези схеми се избират въз основа на общата оценка на риска. Разпределението на разходите между държавите членки трябва да е справедливо и да се основава на анализа, извършен в съответствие с параграф 2. Ако дадена мярка се финансира чрез такса, тази такса не трябва да се разпределя между точките на трансгранично междусистемно свързване. Ако държавите

членки не могат да постигнат договореност относно съвместни схеми за финансиране, Комисията може да приеме правно необвързващи насоки във връзка с основните елементи, които да бъдат включени.

6. В случай на извънредна ситуация съгласно определението в член 11, параграф 1 държавите членки в съответната рискова група трябва да постигнат договореност относно обща координирана процедура за изтегляне на газа, съхраняван в хранилище в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Общата координирана процедура трябва да включва процедурата в случай на изтегляне на газ като част от действията, координирани от Комисията при евентуална извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, както е посочено в член 12, параграф 3.

7. След вътрешните консултации в съответната рискова група, посочени в параграф 3, държавите членки се консултират с Координационната група по природния газ. Те уведомяват Координационната група по природния газ за съвместните схеми за финансиране и процедурите за изтегляне от пазара, посочени в параграфи 5 и 6.

8. Мерките, произтичащи от параграф 3, се включват в оценките на риска и, когато е приложимо, в превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации, съответстващи на дадения период.

Член 7б

Оценка на риска в рамките на целия ЕС

Като преходна разпоредба, в срок от шест месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент всички държави членки трябва да са завършили текущите общи и национални оценки на риска и, когато е приложимо, превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации с необходимото допълнение в изпълнение на член 7б, параграфи 2—6. Тези актуализирани планове се оповестяват публично и се съобщават на Комисията съгласно процедурата по член 8, параграф 7, като Комисията издава препоръка при условията, определени в член 8, параграф 8, която се взема предвид от съответния компетентен орган съгласно процедурата, описана в член 8, параграф 9.

Член 7г

Съвместно възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси

1. Държавите членки могат да създадат механизъм за съвместно възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси от операторите на преносни системи като част от превантивните мерки за гарантиране на сигурността на доставките.

Механизмът се разработва в съответствие с правото на ЕС, с правилата за конкуренцията и по такъв начин, че стратегическите запаси да могат да се използват като част от действията, координирани от Комисията при евентуална извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, както е посочено в член 12, параграф 3.

Механизмът трябва да е отворен за участие на всички оператори на преносни системи в рамките на Съюза, които желаят да се присъединят към него след създаването му.

2. Участващите държави членки уведомяват Комисията за намерението си да създадат такъв механизъм. Уведомлението трябва да включва информацията, необходима за оценка на съответствието с настоящия регламент, като например обема на природния газ, който ще бъде закупен, продължителността на мярката, участващите оператори на преносни системи, правилата за управление, оперативните процедури и условията за задействане при извънредна ситуация. В него също така се посочват очакваните разходи и ползи.

3. В срок от три месеца Комисията може да издаде становище относно съответствието на предвидения механизъм с настоящия регламент. Тя уведомява Координационната група по природния газ и ако е целесъобразно, ACER за полученото уведомление. Участващите държави членки трябва да се съобразят във възможно най-голяма степен със становището на Комисията.

Член 7д

Доклад относно съхранението и съвместното възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси

Три години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията изготвя доклад относно прилагането на членове 7б, 7в и 7г и относно опита, ползите, разходите и евентуалните пречки при използването на възможността за съвместно възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси.“

(9) Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заличава;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Превантивният план за действие и планът за действие при извънредни ситуации включват регионален раздел или няколко регионални раздела, когато дадена държава членка принадлежи към различни рискови групи съгласно определението в приложение I.

Тези регионални раздели се разработват съвместно от всички държави членки в рисковата група преди включването в съответните национални планове. Комисията има подпомагаща роля, за да направи така, че регионалните раздели да водят до колективно повишаване на сигурността на доставките на газ в Съюза и не се стига до противоречия, като се преодоляват всички пречки пред сътрудничеството.

Регионалните раздели съдържат подходящи и ефективни трансгранични мерки, включително във връзка със съхранението и ВПГ, при условие че бъдат договорени от прилагащите и засегнати от мерките държави членки от една и

съща или различни рискови групи; въз основа на симулацията, посочена в член 7, параграф 1, и общата оценка на риска.“

(10) В параграф 6 се добавя следното изречение:

„Предложението за сътрудничество може да включва доброволно участие в съвместно възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси, както е посочено в член 7в.“

(11) Вмъква се следният нов член 8а:

„Член 8а

Мерки за киберсигурност

1. При изготвянето на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации държавите членки вземат предвид подходящите мерки, свързани с киберсигурността.

2. Комисията може да приеме делегиран акт в съответствие с член 19 за установяване на специфични за сектора на природния газ правила относно аспектите на киберсигурността на трансграничните потоци на газ, включително правила относно общите минимални изисквания, планирането, мониторинга, докладването и управлението на кризи.

3. При изготвянето на настоящия делегиран акт Комисията работи в тясно сътрудничество с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), Агенцията за киберсигурност (ENISA), Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ) и ограничен брой основни засегнати заинтересовани страни, както и с образувания със съществуващи компетенции в областта на киберсигурността в рамките на собствен мандат, като например оперативни центрове за киберсигурност, които са от значение за регулираните субекти, и екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, както е посочено в член 9 от Директива (ЕС) 2022/xxx относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза.“

(12) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

і) буква д) се заменя със следното:

„д) другите превантивни мерки, насочени към преодоляване на рисковете, установени в оценката на риска, **както е посочено в член 7а, параграф 1**, например рисковете, свързани с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки за по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност, **за предотвратяване на презапасаването с капацитет**, за намаляване на търсенето на газ, и на възможностите за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на

доставки на газ, както и на регионалното използване на съществуващия капацитет за съхранение и за ВПГ, по целесъобразност, с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;“

ii) буква к) се заменя със следното:

„к) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ, **включително задълженията във връзка с капацитета за съхранение и стратегическите запаси;**“

iii) добавя се следната буква л):

„л) информация относно мерките, свързани с киберсигурността, както е посочено в член 8а.“

(13) В член 12, параграф 3 се добавя следната буква г):

„г) координира действията по отношение на съвместното възлагане на обществени поръчки за стратегически запаси, както е посочено в член 7в.“

(14) Член 13 се изменя, както следва:

а) параграфи 3, 4 и 5 се заменят със следното:

„3. Към мярка за солидарност се прибъгва в краен случай и тя се прилага само ако от правилата искането държава членка:

а) е обявила извънредно положение съгласно член 11;

б) не е била в състояние да покрие недостига в доставките на газ за своите защитени по линия на солидарността клиенти въпреки прилагането на мярката, посочена в член 11, параграф 3;

в) е изчерпила всички пазарни мерки („доброволни мерки“), всички непазарни мерки („задължителни мерки“) и другите мерки, съдържащи се в плана за действие при извънредни ситуации;

г) е изпратила изрично искане до Комисията и компетентните органи на всички държави членки, с които е свързана или пряко, или, съгласно параграф 2, през трета държава, придружено от описание на приложените мерки, посочени в буква б) от настоящия параграф, **и от изричен ангажимент** да изплати справедливо и своевременно обезщетение на държавата, предоставяща солидарност в съответствие с параграф 8.

4. Държавите членки, **които получат искане за прилагане на мярка за солидарност**, предоставят такива оферти въз основа на доброволни мерки от страна на търсенето, доколкото и докогато е възможно, преди да прибъгнат до непазарни мерки.

Когато за предоставящата солидарност държава членка пазарните мерки се окажат недостатъчни за справяне с дефицит в доставките на газ за защитени по линия на солидарността клиенти в отпавилата искането държава членка, предоставящата солидарност държава членка може да въведе непазарни мерки, за да изпълни задълженията, предвидени в параграфи 1 и 2.

5. Ако повече от една държави членки могат да предоставят солидарност към отпавила искане държава членка, отпавилата искането държава членка, след като се консултира с всички държави членки, от които се иска да предоставят солидарност, търси най-изгодната оферта въз основа на разходи, бързина на доставката, надеждност и диверсификация на доставките на газ. **Ако наличните пазарни оферти не са достатъчни, за да покрият недостига в доставките на газ за защитените по линия на солидарността клиенти в отпавилата искането държава членка, държавите членки, от които се изисква да предоставят солидарност, са длъжни да задействат непазарни мерки“.**

б) в параграф 10 се добавя следната алинея:

„Когато е била предоставена мярка за солидарност в съответствие с параграфи 1 и 2, окончателният размер на компенсацията, платена от отпавилата искането държава членка, подлежи на последващ контрол от регулаторния орган и/или органа за защита на конкуренцията на предоставящата държава членка в срок от три месеца от отмяната на извънредната ситуация. Провежда се консултация с отпавилата искането държава членка и тя дава становището си относно приключването на последващия контрол. След консултацията с отпавилата искането държава членка органът, който упражнява този последващ контрол, има право да изиска корекция на размера на компенсацията, като вземе предвид становището на отпавилата искането държава членка. Заключениеята от този последващ контрол се предават на Европейската комисия, която ги отразява в доклада си относно извънредната ситуация съгласно член 14, параграф 3.“

в) параграф 14 се заменя със следното:

„14. Прилагането на настоящия член не се засяга, ако държавите членки не успеят да постигнат споразумение или да финализират своите технически, правни и финансови договорености. В такъв случай, **когато е необходима мярка за солидарност, за да се гарантират доставките на газ за защитените по линия на солидарността клиенти, договореностите, съдържащи се в (новото) приложение IX, се прилагат по подразбиране по отношение на искането и предоставянето на съответния газ.**“

(15) В член 14, параграф 3 първата алинея се заменя със следното:

„След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, посочен в параграф 1, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на ефективността на приложените мерки,

включително оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената на Съюза и неговите държави членки или получената от Съюза и неговите държави членки помощ. **Когато е уместно, оценката трябва да включва подробно описание на обстоятелствата, довели до задействането на механизма по член 13, и условията, при които са получени липсващите доставки на газ, включително платената цена и финансова компенсация, и — когато е уместно — причините, поради които предложенията за солидарност не са били приети и/или не е бил доставен газ.** Тази оценка се предоставя на КГППГ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации.“

(16) Член 19 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 първото изречение се заменя със следното:

„Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2**, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [датата на приемане на измененията]“;

б) в параграф 3 първото изречение се заменя със следното:

„3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.“;

в) в параграф 6 първото изречение се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения.“

(17) Приложение VI се изменя, както следва:

а) в раздел 5, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„— мерки за предотвратяване на презапасяването с капацитет,“;

б) в раздел 11.3, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„— мерки за предотвратяване на презапасяването с капацитет,“.

(18) Текстът в приложение II към настоящия регламент се добавя като приложение IX към Регламент (ЕС) 2017/1938.

↓ 715/2009 (адаптиран)

Член ~~68~~³¹

Отмяна

Регламент (ЕО) № ~~1775/2005~~^{715/2009} се отменя от ~~3 март 2011 г.~~ Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието в приложение II.

Член ~~69~~³²

Влизане в сила

↓ Поправка, ОВ L 229, 1.9.2009 г., стр. 29 (адаптиран)
⇒ нов

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след ~~3~~⁷ деня на ~~3~~⁷ публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от ~~3 март 2011 г.~~^{1 януари 2023 г.}

↓ 715/2009

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна към стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА — „АГЕНЦИИ“

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на възобновяем и природен газ и на водород (преработен текст).

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяем и природен газ и на водород (преработен текст)

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: Енергетика

Дейност: Европейски зелен пакт

1.3. Предложението е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие²¹**

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Европейският зелен пакт и Европейският закон за климата определят целта в ЕС да бъде постигната неутралност по отношение на климата до 2050 г. по начин, който допринася за европейската конкурентоспособност, растеж и работни места. Счита се, че целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 55 % ще доведе до дял на възобновяемите енергийни източници между 38 % и 40 %. Газообразните горива ще продължат да имат важен дял в енергийния микс до 2050 г., което изисква декарбонизация на газовия сектор чрез ориентирана към бъдещето концепция за конкурентни декарбонизирани пазари на газ. Настоящата инициатива е част от пакета „Подготвени за цел 55“. Тя обхваща концепцията за пазара на газове, включително пазара на водород. Въпреки че сама по себе си тя няма да доведе до декарбонизация,

²¹

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

концепцията ще премахне съществуващите регулаторни пречки и ще създаде условия за това по разходоефективен начин.

1.4.2. Конкретни цели

Следните конкретни цели са съсредоточени в областите, които са обхванати от разпоредби, изискващи предоставянето на допълнителни ресурси за ACER и ГД „Енергетика“.

Конкретна цел № 1:

Създаване на регулаторна рамка за пазарно обусловено развитие на сектора на водорода и мрежите за водород.

Конкретна цел № 2:

Подобряване на условията за трансгранична търговия с природен газ, като се отчита нарастващата роля на възобновяемите и нисковъглеродните газове, и предоставяне на повече права на потребителите.

Конкретна цел № 3:

Гарантиране на съответствието на общоевропейските организации на оператори на мрежи със законодателството на ЕС.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Допълнителните ресурси ще позволят на ACER и ГД „Енергетика“ да изпълняват задачите, необходими за изпълнението на техния мандат съгласно законодателството на ЕС и в съответствие с изискванията от настоящото предложение.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Конкретна цел № 1:

Развитие на инфраструктурата за водород и нейното съвместно използване от различни участници на пазара.

Конкретна цел № 2:

Ниво на търговия и достъп на възобновяеми и нисковъглеродни газове до пазарите (напр. търгувани обеми и брой на търговците, степен на използване на терминалите за ВПГ и количества на получените газове).

Конкретна цел № 3:

Своевременно създаване на Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород и своевременно включване на операторите на разпределителни системи за природен газ в ООРСЕС.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Доколкото следващата оценка засяга ACER, в нея се вземат предвид прогнозите за нуждата от ресурси за текущите задачи, направени в неотдавна предприето от независим консултант проучване за установяване на необходимостта от ресурси за подобни, но допълнителни задачи, като тези прогнози са коригирани с цел избягване на надценяването на нуждите. Посочените стойности на ЕПРВ за съществуващите задачи са закръглени прогнози за необходимия през 2023 г. персонал, които са намалени общо с 20 %, за да се отчете, че прилаганата от консултанта методика е податлива на надценяване, както е обяснено в Становище С(2021)7024 на Комисията от 5.10.2021 г. относно проекта на програмен документ на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия за периода 2022—2024 г. и относно достатъчността на финансовите и човешките ресурси, с които ACER разполага. Затова в настоящата ЗФО се прилага по-консервативна оценка на необходимия персонал в сравнение с проучването от консултанта.

Въпреки че количествата природен газ, доставяни на клиенти от ЕС, постепенно ще намаляват, това няма да доведе до намаляване на работното натоварване, свързано със съществуващите задачи на ACER, в обозримо бъдеще. Например, прилагането на мрежовите кодекси за природен газ продължава независимо от количествата, транспортирани от мрежата. Сложността дори ще се увеличи, като се има предвид нарастващата роля на примесването на нисковъглеродни газове. Освен това, със създаването на мрежата и пазара на чист водород, към задачите на ACER ще се прибави и регулирането на един нов сектор.

Конкретна цел № 1:

Създаване на регулаторна рамка за пазарно обусловено развитие на сектора на водорода и мрежите за водород.

- Що се отнася до електроенергията и природния газ, развитието на пазарно обусловен сектор на водород изисква по-подробни правила под формата на **мрежови кодекси или насоки**. Предложението включва 9 правомощия за приемане на нови мрежови кодекси или насоки, свързани с водорода, под формата на регламенти на Комисията.

Понастоящем има общо 6 мрежови кодекса и документи с насоки, приети като регламенти на Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 715/2009 за природния газ или включени като приложения към посочения регламент. Според оценката на консултанта ACER се нуждае от 7 ЕПРВ за тяхното прилагане. Опитът, придобит при разработването и прилагането на мрежови кодекси и насоки за природен газ, може да се използва при разработването на подобни мрежови кодекси и насоки в областта на водорода (напр. разпределяне на капацитет, оперативна съвместимост).

Поради това се счита, че са необходими 5 ЕПРВ за разработването и последващото прилагане на новите мрежови кодекси и насоки, свързани с водорода. Като се има предвид, че секторът на водорода се развива постепенно, допълнителните ЕПРВ следва да се въвеждат постепенно: 1 ЕПРВ годишно от 2023 г. нататък.

- ACER взема също така **решения относно разпределянето на разходите за нова трансгранична инфраструктура за водород и намирането на подходи за премахване на ограниченията, дължащи се на различното качество на водорода или на други газове**. Според оценката на консултанта за изготвянето на едно решение на ACER относно трансгранично разпределяне на разходите съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 за TEN-E, когато регулаторните органи на държавите членки не могат да постигнат съгласие, са необходими около 3 ЕПРВ за период от 6 месеца, а когато дадено решение бъде обжалвано — допълнителни човешки ресурси. Ако допуснем, че такова решение ще е необходимо веднъж на всеки две години, това ще изисква допълнително 1 ЕПРВ всеки път, когато в контекста на нарастващото значение на водорода и газовете, различни от природния газ, е вероятно това правомощие за вземане на решение да бъде задействано (т.е. 2026 г.).
- Към съществуващите томовете (пазар на едро на електроенергия, пазари на едро и на дребно на природен газ и потребители) в **доклада за наблюдение на пазара на ACER** ще бъде добавен **4-ти том относно водорода**, който ще разшири обхвата на дейностите на ACER за наблюдение на пазара. Понастоящем 7—8 ЕПРВ работят по съществуващите три тома. Тъй като водородът ще бъде нова област за ACER, в която ще трябва да се изгради вътрешноведомствен експертен опит, се счита, че ще е необходим 1 допълнителен ЕПРВ от момента на влизане в сила на предложенията и още 1 ЕПРВ от момента, в който се очаква секторът на водорода да започне да се развива като общоевропейски пазар (т.е. около 2027 г.).
- Предвид нарастващото значение на водорода и газовете, различни от добиваните от изкопаеми източници, **обхватът на REMIT трябва да бъде разширен**. Това ще изисква общо 5 допълнителни ЕПРВ — 2 от 2024 г. нататък и още 3 ЕПРВ, след като започне да се развива пазарът на водород, т.е. от 2027 г. нататък. Тези 5 ЕПРВ ще бъдат допустими за финансиране чрез такси.

Конкретна цел № 2: Подобряване на условията за трансгранична търговия с природен газ, като се отчита нарастващата роля на възобновяемите и нисковъглеродните газове и се предоставят повече права на потребителите

- Планира се нов регламент на Комисията относно **киберсигурността**, еквивалентен на този за електроенергийния сектор. В съответствие с опита, показващ, че ACER се нуждае средно от 1 ЕПРВ за всеки мрежов кодекс или документ с насоки, за темата на киберсигурността ще бъде необходим допълнително 1 ЕПРВ от влизането в сила на предложението.
- Предстои да се въведе нова разпоредба, изискваща от мрежовите оператори да имат отделни регулирани бази от активи за мрежите за природен газ, водород и/или електроенергия, за да се избегне кръстосано субсидиране. На ACER ще бъде възложено да издаде **препоръки за операторите на мрежи и регулаторните органи на държавите членки относно определянето на стойността на активите и изчисляването на таксите за ползвателите на мрежата** и да ги актуализира на всеки две години. ACER ще бъде натоварена и със задачата да публикува на всеки 4 години **проучване, сравняващо ефективността на разходите на операторите на преносни системи в ЕС**. За съществуващия доклад за най-добрите практики относно тарифите за пренос и разпределение съгласно член 18, параграф 9 от Регламент 2019/943 за електроенергията консултантът е изчислил необходими ресурси от 0,4 ЕПРВ годишно, което е малко повече, отколкото за съществуващия доклад за претоварването в точките на свързване на газопреносните системи. С предложението честотата на изготвяне на този доклад се намалява от веднъж годишно на веднъж на всеки две години. В резултат на това допълнителен ресурс от 0,5 ЕПРВ от 2024 г. нататък следва да бъде достатъчен, за да се покрият и двете нови задачи за докладване.
- Като копира разпоредбите от преработената Директива (ЕС) 2019/944 за електроенергията, настоящото предложение ще засили разпоредбите и за **потребителите на газ**. С тези разпоредби следва да е съобразен и капацитетът на ACER за наблюдение на правата на потребителите и пазарите на дребно, поради което и екипът на ACER, работещ по годишния доклад за наблюдение на пазара, следва да бъде подсилен с 0,5 ЕПРВ от момента, в който разпоредбите ще трябва да бъдат транспонирани от държавите членки (т.е. 2024 г.).

Конкретна цел № 3: Гарантиране на съответствието на общеевропейските организации на оператори на мрежи със законодателството на ЕС.

- С предложението се подобрява надзорът на ENTSO за газ (като се въвеждат разпоредби, подобни на свързаните с ENTSO за електроенергия), разширява се обхватът на ООРСЕС, така че да обхване операторите на газоразпределителни системи за природен газ, и се създава нова Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород.

Изграждането на Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород и разширяването на обхвата на ООРСЕС създават върхово работно натоварване за ACER през първата година след влизането в сила на предложението, последвано от редовни задачи за наблюдение и възможни, макар и редки, действия по правоприлагане. Един ЕПРВ следва да бъде достатъчен, като след първата година той ще работи и по основната задача за наблюдение на новата Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород: оценката на новия план за развитие на мрежата на равнището на Съюза.

Описаните по-горе допълнителни ЕПРВ не включват режимни разходи. Прилагането на коефициент на административните разходи от около 25 % (което е по-малко от стойността понастоящем) означава, че са необходими допълнителни 5 ЕПРВ. В предишни становища на Комисията относно програмните документи на ACER се повдига въпросът, че щатното разписание на ACER не включва разпоредби за персонала, изпълняващ деловодителски или секретарски задачи и ACER в действителност разчита на временен персонал за такива задачи. Поради това тези ЕПРВ за режимни разходи следва да бъдат AST/SC, за да се коригира това състояние без допълнителна тежест за бюджета на ЕС, тъй като те ще заменят временно наетите служители.

Седем от тези общо 21 ЕПРВ отговарят на условията за финансиране чрез такси (2 срочно наети служители AD, 3 договорно наети служители FG IV и 2 срочно наети служители AST/SC за секретарски дейности в подкрепа на ръководителите на двата отдела, работещи по REMIT).

Въпреки че по-голямата част от допълнителното работно натоварване за органите на ЕС ще бъде в рамките на ACER, постепенното развитие на сектора за водород към общоевропейски пазар, както и нарасналата сложност на мрежата и пазара на природен газ, дължаща се на растящото предлагане на други газове, различни от добиваните от изкопаеми източници, ще увеличат също натоварването в ГД „Енергетика“. Консервативната оценка е, че е необходим 1 допълнителен ЕПРВ, за да се гарантира правилното прилагане на засилените разпоредби за защита на потребителите. Що се отнася до търговията на едро, понастоящем 8 ЕПРВ работят по пазарите на газове (включително планиране на мрежите и качество на природния газ). Добавянето на правила, свързани с водорода, и нарастващата сложност на сектора на природния газ изискват увеличение на персонала с 50 %, т.е. 4 допълнителни ЕПРВ, разпределени през следващите години в съответствие с развитието на сектора на водорода и нарастващия пазарен дял на газовете, различни от добиваните от изкопаеми източници.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-*

добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна към стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Понастоящем на равнището на ЕС няма правила за регулиране на специализираните мрежи за водород или пазари на водород. С оглед на настоящите усилия на равнище ЕС и на национално равнище за насърчаване на използването на възобновяем водород като заместител на горивата от изкопаеми източници, държавите членки ще имат стимул да приемат правила относно транспортирането на водород в специализирана инфраструктура на национално равнище. Това създава риск от фрагментиране на регулаторната среда в рамките на ЕС, което би могло да възпрепятства интеграцията на националните мрежи за водород и пазари на водород и по този начин да предотврати или възпрепятства трансграничната търговия с водород.

Хармонизирането на правилата за инфраструктурата за водород на по-късен етап (т.е. след въвеждането на националното законодателство) би довело до увеличаване на административната тежест за държавите членки и до по-високи регулаторни разходи и несигурност за дружествата, особено когато става въпрос за дългосрочни инвестиции в производството на водород и транспортната инфраструктура.

Създаването на регулаторна рамка за специализирани мрежи и пазари на водород на равнището на ЕС би насърчило интеграцията и взаимното свързване на националните пазари и мрежи за водород. Правилата на равнището на ЕС относно планирането, финансирането и експлоатацията на такива специализирани мрежи за водород биха създали дългосрочна предвидимост за потенциалните инвеститори в този вид дългосрочна инфраструктура, по-специално за трансграничните междусистемни връзки (които иначе биха били предмет на множество потенциално различаващи се национални законови уредби).

Що се отнася до биометана, без инициатива на равнището на ЕС вероятно през 2030 г. все още ще има разнородна регулаторна уредба по отношение на достъпа до пазарите на едро, задълженията за присъединяване и мерките за координация между операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи. По същия начин без известна хармонизация на равнището на ЕС производителите на възобновяеми и нисковъглеродни газове ще бъдат изправени пред значително различаващи се в рамките на ЕС разходи за присъединяване и подаване на газ, което ще доведе до условия на неравнопоставеност.

Без допълнително законодателство на равнището на ЕС държавите членки ще продължат да прилагат различни стандарти за качество на газа и правила за нивата на примесване на водород, което ще създаде риск от трансгранични ограничения на потоците и фрагментиране на пазара. Стандартите за качество на газа ще продължат да се определят главно от качествените параметри на природния газ, което ще ограничава интегрирането на възобновяеми газове в мрежата.

Всички тези аспекти вероятно ще намалят трансграничната търговия с възобновяеми газове, което може да бъде компенсирано с по-голям внос на газ от изкопаеми източници. Възможно е използването на терминали за ВПГ и вносет да останат

ограничени до газ от изкопаеми източници, въпреки че няма да е необходимо адаптиране на терминалите за ВПГ, ако е наличен конкурентоспособен биометан или синтетичен метан от източници извън ЕС.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Опитът с предишни законодателни предложения показва, че нуждите от персонал на ACER лесно биват подценявани. Това е особено вероятно, ако законодателството включва разпоредби за оправомощаване за приемането на по-подробни технически правила като мрежовите кодекси и насоките съгласно Регламента за електроенергията (ЕС) 2019/943. За да се избегне повторение на отрицателния опит, събран с третия пакет за вътрешния пазар от 2009 г., когато подценяването на нуждите от персонал доведе до структурен недостиг на персонал (проблем, който беше напълно решен едва с бюджета на ЕС за 2022 г.), за целите на настоящото предложение нуждите от персонал се оценяват за няколко години напред и се взема предвид вероятното бъдещо развитие, например използването на правомощия.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Тази инициатива е включена в работната програма на Комисията за 2021 г. (COM(2020) 690 final) като част от Европейския зелен пакт и пакета „Подготвени за 55“ и ще допринесе за постигането на целите за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г., както е посочено в регламента за Европейския закон за климата, и на целта на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Посочените ЕПРВ са необходими за нови задачи, като съществуващите задачи няма да намалят в обозримо бъдеще: секторът на водорода ще се развива успоредно с продължаващото използване на системата за природен газ, като последната ще стане дори по-сложна поради нарастващото използване на източници на метан, различни от газовете от изкопаеми източници. Следователно допълнителните нужди от персонал не биха могли да бъдат покрити чрез преразпределяне.

Доколкото това е възможно от правна гледна точка, допълнителните ЕПРВ ще бъдат финансирани чрез съществуващата схема за събиране на такси за задачите на ACER по REMIT.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

– ☐ Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

– ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ

X неограничен срок на действие

– Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,

– последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление²²

X Пряко управление от Комисията чрез

– ☐ изпълнителни агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

X Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

X органи, посочени в членове 70 и 71;

☐ публичноправни органи;

☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Забележки

--

²² Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

--

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Съгласно финансовите си правила ACER трябва да представи, в контекста на своя програмен документ, годишна работна програма, включваща подробни данни за ресурсите, както финансови, така и човешки, за всяка от извършваните дейности.

ACER докладва ежемесечно на ГД „Енергетика“ за изпълнението на бюджета по бюджетни дялове, включително за поетите задължения и плащанията, както и за процента на незаетите работни места по вид персонал.

Освен това ГД „Енергетика“ е пряко представена в управителните органи на ACER. Чрез своите представители в Административния съвет ГД „Енергетика“ ще получава информация за използването на бюджета и щатното разписание на всяко от неговите заседания през годината.

И накрая, в съответствие с финансовите правила ACER подлежи на годишни изисквания за докладване относно дейностите и използването на ресурсите чрез Административния съвет и неговия годишен отчет за дейността.

Задачите, изпълнявани пряко от ГД „Енергетика“, ще следват годишния цикъл на планиране и наблюдение, както той се прилага в Комисията и изпълнителните агенции, включително докладването на резултатите чрез годишния отчет за дейността на ГД „Енергетика“.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Въпреки че ще се наложи ACER да развие експертен опит в нова област, възлагането на новите задачи съгласно настоящото предложение на вече съществуваща агенция, която работи по подобни задачи, ще бъде най-разходоефективното решение.

ГД „Енергетика“ създаде стратегия за контрол за управление на отношенията си с ACER, която е част от рамката за вътрешен контрол на Комисията от 2017 г. ACER преразгледа и прие своя собствена рамка за вътрешен контрол през декември 2018 г.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Основният риск е свързан с възможни погрешни оценки за работното натоварване, възникващо в резултат на настоящото предложение, като се има предвид, че с него се цели предоставянето на улесняваща регулаторна рамка *ex-ante*, а не *ex-post*, т.е. след като са били установени национални подходи и са се появили нови участници и нови горива (водород и други „алтернативни газове“) в енергийния сектор. Този риск трябва да се поеме, тъй като според досегашния опит, ако допълнителните нужди от ресурси не бъдат включени в първоначалното предложение, е много трудно това положение да бъде коригирано на по-късен етап.

Фактът, че предложението включва редица нови задачи, намалява този риск, тъй като, независимо че работното натоварване за някои бъдещи задачи може да бъде подценено, за други то може да се окаже надценено, което ще позволи евентуално бъдещо преразпределяне на ресурси.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Не се очаква възлагането на допълнителни задачи в рамките на съществуващия мандат на ACER да доведе до специфични допълнителни проверки в ACER, поради което отношението на разходите за контрол към стойността на управляваните средства ще остане непроменено.

По подобен начин задачите, възложени на ГД „Енергетика“, няма да доведат до допълнителни проверки или промяна в коефициента на разходите за контрол.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

В съответствие с подхода на Комисията ACER прилага принципите за борба с измамите, предвидени за децентрализираните агенции на ЕС.

През март 2019 г. ACER прие нова стратегия за борба с измамите, с която се отменя Решение 13/2014 на Административния съвет на ACER. Новата стратегия, обхващаща период от три години, се основава на следните елементи: годишна оценка на риска, предотвратяване и управление на конфликти на интереси, вътрешни правила относно подаването на сигнали за нередности, политиката и процедурата за управление на чувствителни функции, както и мерки, свързани с етиката и почтеността.

ГД „Енергетика“ прие също така преработена стратегия за борба с измамите (AFS) през 2020 г. Стратегията ENER AFS се основава на стратегията на Комисията за борба с измамите и на специфична оценка на риска, извършена вътрешно с цел определяне на областите, които са най-уязвими по отношение на измами, вече въведените проверки и действията, необходими за подобряване на капацитета на ГД „Енергетика“ за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами.

Както Регламентът за ACER, така и приложимите за обществените поръчки договорни разпоредби гарантират, че одитите и проверките на място могат да се извършват от службите на Комисията, включително от OLAF, като се използват стандартните разпоредби, препоръчани от OLAF.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ²³	от държави	от държави	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2,

²³

Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

рамка			от ЕАСТ ²⁴ .	кандидатк и ²⁵		буква б) от Финансовия регламент
02	02 10 06 и 02 03 02	Многогод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогоди шната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./ едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатк и	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

²⁴ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

²⁵ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	2	Европейски стратегически инвестиции – Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)
--	----------	--

ACER			Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
Дял 1:	Постигнати задължения	1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Плащания	2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
Дял 2:	Постигнати задължения	1a)						
	Плащания	2 a)						
Дял 3:	Постигнати задължения	3 a)						
	Плащания	3б)						
ОБЩО бюджетни кредити за ACER	Постигнати задължения	=1+1a +3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Плащания	=2+2a +3б	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
ГД: „Енергетика“ (ГД ENER)							
• Човешки ресурси		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Други административни разходи							
ОБЩО ЗА ГД „Енергетика“	Бюджетни кредити						

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) Общо	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1 — 7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Плащания	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Очаквано въздействие върху бюджетните кредити за ACER

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ²⁶	Среде н разхо д	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Бр.	Разхо ди	Общ бр.	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ²⁷ ...																		
- Резултат																		
- Резултат																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
- Резултат																		

²⁶ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

²⁷ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

Междинен сбор за конкретна цел № 2																
ОБЩО РАЗХОДИ																

3.2.3. Очаквано отражение върху човешките ресурси на ACER

3.2.3.1. Резюме

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
Срочно наети служители (степени AD)	0 456	0 760	0 912	1 064	1 216	4,408
Срочно наети служители (степени AST)						
Срочно наети служители (степени AST/SC)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Договорно наети служители	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Командировани национални експерти						
ОБЩО	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

Изисквания по отношение на персонала (ЕПРВ):

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

Срочно наети служители (степени AD)	3	6	7	8	10	10
Срочно наети служители (степени AST)						
Срочно наети служители (степени AST/SC)	1	2	3	4	5	5
Договорно наети служители (FG IV)	1	2	3	3	6	6
Командировани национални експерти						

ОБЩО	5	10	13	15	21	21
------	---	----	----	----	----	----

От които се финансират от вноската на ЕС²⁸:

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

Срочно наети служители (степени AD)	3	5	6	7	8	8
---	---	---	---	---	---	---

²⁸ Всяка година, в съответствие с член 3, параграф 1 от Решение (ЕС) 2020/2152 на Комисията, ACER ще определя разходите, включително тези за персонал, които са допустими за финансиране чрез такси, и ще представя резултата в проекта на своя програмен документ. В съответствие с член 20 от Регламент (ЕС) 2019/942 Комисията предоставя становище относно проекта на програмен документ на ACER, включително предложенията на Агенцията по отношение на това кои разходи се считат за допустими за финансиране чрез такси и възможностите за намаляване на тежестта за бюджета на ЕС.

Срочно наети служители (степени AST)						
Срочно наети служители (степени AST/SC)	1	1	2	2	3	3
Договорно наети служители (FG IV)	1	1	2	3	3	3
Командировани национални експерти						

ОБЩО	5	7	10	12	14	14
------	---	---	----	----	----	----

Планираната дата за назначаване на ЕПРВ е 1 януари на съответната година.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси за ръководната ГД

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в цели стойности (или най-много до един знак след десетичната запетая)

	Годи на 2023	Годи на 2024	Годи на 2025	Годи на 2026	Годи на 2027
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)					
20 01 02 01 и 20 01 02 02 (Централа и представителства на Комисията)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (Делегации)					
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)					
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)					
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ): ЕПРВ²⁹					
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)					
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)					
Бюджетни редове (да се посочат) ³⁰	- В централата ³¹				
	- В делегациите				
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)					

²⁹ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁰ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

³¹ Основно за Европейските кохезионни фондове, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА).

10 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО	1	2	2	3	5

Това са нови задачи, за които понастоящем няма назначени служители в рамките на ГД „Енергетика“.

Нуждите от човешки ресурси могат да се покрият чрез преразпределяне на персонал в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- ☐ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- ☒ Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми.

- Инициативите от пакета „Подготвени за 55“ не бяха взети предвид при изчисляването на функциите на МФР. Тъй като тази конкретна инициатива е нова, тя ще наложи препрограмиране както на бюджетния ред за вноската за ACER, така и на бюджетния ред, който ще подкрепи допълнителната работа в рамките на ГД „Енергетика“. Опази част от отражението върху бюджета на допълнителните човешки ресурси за ACER, която не може да бъде покрита чрез такси или от настоящата вноска на ЕС, ще бъде покрита чрез преразпределяне от други бюджетни редове, управлявани от ГД „Енергетика“, по отношение на допълнителните ЕПРВ, които не се финансират чрез такси, по-специално от бюджетен ред 02 03 02 за програмата „Енергетика“ на МСЕ, без обаче това да създава прецедент за използването на средства по МСЕ.
- ☐ Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка³².

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.
- Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

³² Вж. членове 12 и 13 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2093/2020 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи
 - ☐ Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ³³					Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3		
Статия								

За разните целеви приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Да се посочи методът за изчисляване на отражението върху приходите.

--

³³

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

ПРИЛОЖЕНИЕ **към ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА**

Наименование на предложението/инициативата:

Регламент относно газа (вкл. изменения на Регламента за създаване на ACER)

1. БРОЙ НА СЧИТАНИТЕ ЗА НЕОБХОДИМИ ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И РАЗХОДИ ЗА ТЯХ

2. ДРУГИ АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

3. ОБЩО АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

4. МЕТОДИ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОЦЕНКА НА РАЗХОДИТЕ

4.1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

4.2. ДРУГИ АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Настоящото приложение трябва да придружава законодателната финансова обосновка при започването на междуведомствената консултация.

Таблиците с данни се използват като източник за таблиците в законодателната финансова обосновка. Те са само за вътрешна употреба в рамките на Комисията.

1. Разходи за считаните за необходими човешки ресурси

☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)																	
20 01 02 01 - Централа представителства	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AST																
20 01 02 03 - Делегации на Съюза	AD																
	AST																
• Външен персонал ³⁴																	
20 02 01 и 20 02 02 – Външен персонал – Централа и представителства	ДНП																
	КНЕ																
	ПНА																
20 02 03 – Външен	ДНП																

³⁴ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

персонал делегации Съюза	МП																
	КНЕ																
	ПНА																
	МЕД																
Други свързани с ЧР бюджетни редове (да се посочат)																	
Междинен сбор за ЧР — ФУНКЦИЯ 7		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Това са нови задачи, за които понастоящем няма назначени служители в рамките на ГД „Енергетика“. Нуждите от човешки ресурси могат да се покрият чрез преразпределяне на персонал в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Извън ФУНКЦИЯ 7		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
от многогодишната финансова рамка		ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити	ЕПРВ	Бюджетни кредити
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)																	
01 01 01 01 Непреки научни изследвания ³⁵	AD																
	AST																
01 01 01 11 Преки научни изследвания																	

³⁵

Моля, изберете съответния бюджетен ред или посочете друг, ако е необходимо; в случай че става въпрос за повече бюджетни редове, персоналят следва да бъде диференциран по всеки съответен бюджетен ред

Други (моля, посочете)																	
• Външен персонал ³⁶																	
Външен персонал от бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове „ВА“).	В - централата	ДНП															
		КНЕ															
		ПНА															
	В - делегациите на Съюза	ДНП															
		МП															
		КНЕ															
		ПНА															
		МЕД															
01 01 01 02 Непреки научни изследвания		ДНП															
		КНЕ															
		ПНА															
01 01 01 12 Преки научни изследвания																	
Други (моля, посочете) ³⁷																	
Други свързани с ЧР бюджетни редове (да се посочат)																	
Междинен сбор за ЧР —																	

³⁶ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁷ Моля, изберете съответния бюджетен ред или посочете друг, ако е необходимо; в случай че става въпрос за повече бюджетни редове, персоналят следва да бъде диференциран по всеки съответен бюджетен ред

извън ФУНКЦИЯ 7																	
Общо ЧР (всички функции от МФР)		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Това са нови задачи, за които понастоящем няма назначени служители в рамките на ГД „Енергетика“. Нуждите от човешки ресурси могат да се покрият чрез преразпределяне на персонал в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

2. Други административни разходи

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	Година N ³⁸	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Година N+4	Година N+5	Година N+7	Общо
В централата или на територията на ЕС:								
20 02 06 01 — Разходи за командировки и представителни разходи								
20 02 06 02 — Разходи за конференции и срещи								
20 02 06 03 — Комитети ³⁹								
20 02 06 04 — Проучвания и консултации								
20 04 — Разходи за ИТ (корпоративни) ⁴⁰								
Други несвързани с ЧР бюджетни редове (да се посочи, където е необходимо)								
В делегациите на Съюза								

³⁸ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

³⁹ Посочва се видът на комитета и групата, към която той принадлежи.

⁴⁰ Изисква се становището на екипа за ИТ инвестиции на ГД „Информатика“ (вж. Насоките относно финансирането на ИТ, C(2020)6126 final от 10.9.2020 г., стр. 7).

20 02 07 01 — Разходи за командировки, конференции и представителни цели								
20 02 07 02 — Допълнително обучение на персонала								
20 03 05 — Инфраструктура и логистика								
Други несвързани с ЧР бюджетни редове (да се посочи, където е необходимо)								
Междинен сбор Други — ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	Година N ⁴¹	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Година N+4	Година N+5	Година N+7	Общо
Разходи за техническа и административна помощ (невключващи външен персонал) от бюджетни кредити за оперативни разходи (предишни редове „BA“):								
- В централата								

⁴¹ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

- В делегациите на Съюза								
Други разходи за управление за научните изследвания								
Разходи на политиката за информационни технологии за оперативни програми ⁴²								
Корпоративни разходи за информационни технологии за оперативни програми ⁴³								
Други несвързани с ЧР бюджетни редове (да се посочи, където е необходимо)								
Междинен сбор Други — Извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Общо Други административни разходи (всички функции от МФР)								

⁴² Изисква се становището на екипа за ИТ инвестиции на ГД „Информатика“ (вж. Насоките относно финансирането на ИТ, С(2020)6126 final от 10.9.2020 г., стр. 7).

⁴³ Тази позиция включва местни административни системи и вноски за съфинансирането на корпоративни информационни системи (вж. Насоките относно финансирането на ИТ, С(2020)6126 final от 10.9.2020 г.).

3. Общо административни разходи (всички функции от МФР)

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Резюме	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Функция 7 — Човешки ресурси	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Функция 7 — Други административни разходи								
Междинен сбор за функция 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
Извън функция 7 — Човешки ресурси								
Извън функция 7 — Други административни разходи								
Междинен сбор за други функции								
ОБЩО ФУНКЦИЯ 7 и Извън ФУНКЦИЯ 7	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Това са изцяло нови задачи. Нуждите от бюджетни кредити за административни разходи могат да се покрият чрез преразпределяне на бюджет в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

4.

4. Методи за изчисляване, използвани за оценка на разходите

4.1 Човешки ресурси

В тази част се определя методът за изчисляване на считаните за необходими човешки ресурси (предположения за работно натоварване, включително специфични длъжностни характеристики (работни профили в Sysper 2), категории служители и съответните средни разходи)

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка
ЗАБЕЛЕЖКА: Средните разходи за всяка категория служители в централата са достъпни на уебсайта BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Длъжностни лица и срочно наети служители От 1 до 5 длъжностни позиции AD за наблюдение на прилагането на регламента: - Надзор и координация с ACER - Разработване на регулаторна рамка за пазарно обусловено развитие на сектора на водорода и мрежите за водород - Разработване на необходимата правна рамка за подобряване на условията за трансгранична търговия с газ, като се отчита нарастващата роля на възобновяемите и нисковъглеродните газове и се предоставят повече права на потребителите - Гарантиране на съответствието на общоевропейските организации на оператори на мрежи със законодателството на ЕС Средните разходи са взети от бележка Ares(2020)7207955.
• Външен персонал

Извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка
• Само длъжностите, финансирани от бюджета за научни изследвания
• Външен персонал

4.2 Други административни разходи

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка

--